Poštnina plačana pri pošti 1315 Velike Lašče

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

Datum izida: 31. januar 2018

ISSN 2536-4022

Številka: 1
Letnik izdaje: 24

Kazalo:

Urednikova stran 3

OBČINSKE STRANI
Intervju z županom 4
Prednovoletni sprejem pri županu 4
Iz 20. redne seje občinskega sveta 7
Načrt odvoza odpadkov 8

VETROLOM
Sanacija škode po vetrolomu v gozdovih. 9
Intervju z Rudijem Ruparjem, poveljnikom GZ Velike Lašče . . . 10
Intervju z Brankom Indiharjem, poveljnikom CZ Velike Lašče . . 12
Sanacija poškodb v gozdovih zaradi posledic vetroloma 13

ŠOLA IN VRTEC
Praznični december v vrtcu 16
Vpis v vrtec 17
Angleščina za malčke v vrtcu 17
Dobrodelna prireditev na Osnovni šoli Primoža Trubarja 18
Vrtec Karlovica – utrinek skupine Srnice 19

KULTURA
Božično-novoletni koncert 20
Občina Velike Lašče je pridobila naziv
branju prijazna občina 22
Ta veseli dan kulture v Velikih Laščah 24
Božični koncert cerkvenih pevskih zborov 25
Prižig praznični luč v Velikih Laščah. 26
Božični dobrodelni koncert 26

IZ VELIKOLAŠKEGA OKRAJA
Kako so si ljudje pomagali ob hudi uri 27

NAŠA DEDIŠČINA
Trubar in trubarjeslovci V 28
Utrinek iz Velikega Osolnika 29
Film o župniji Velike Lašče tik pred izidom 30

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE
Literarna skupina KUD Primož Trubar Velike Lašče 32

KNJIŽNICA
Novosti na naših policah 34

DOGODKI
Tradicionalno srečanje starostnikov Župnije Škocjan in Turjak . 36
Pa sem jih dočakala 37

DRUŠTVA
2. državno ocenjevanje in razstava kruha iz krušne peči v Robu 38
3. državno ocenjevanje in razstava potic v Šentjerneju 39
Drugi mediji o nas 40
Veseli december in društvo upokojencev Velike Lašče 41
Jubilejna razstava jaslic 42
Luč miru iz Betlehema 43
Člani LK Turjak delovni tudi decembra 44
Prednovoletno srečanje Društva Zarja spominov Velike Lašče . 44
V spomin Stanetu Jakši, borcu. 45
Na državni razstavi in ocenjevanju poprtnikov v Vidmu
tudi kruhi iz Velikih Lašč. 46

ŠPORT
Pedala bomo vrteli vse leto 47
Odlični dosežki mlade karateistke Hane Debeljak 48

POTOPIS
Nekaj utrinkov iz irskega podeželja 50

STRANKE
Pogled v leto 2017 52

PODJETNIŠTVO
Predstavitev podjetja Elanda d.o.o 53

ZAHVALE. 54
OGLASI 55

TROBLA
glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 2536-4022

Letnik 24, številka 1, 31. januar 2018. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno. **Naklada:** 1.590 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče.
Odgovorni urednik: Gorazd Milavec. **Uredniški odbor:** Dragica Heric, Andrej Vidmar, Mojca Šilc, Angelca Petrič. **Lektoriranje:** Ema Sevšek. **Prelom:** Luart, d. o. o. **Tisk:** Luart, d. o. o.
Naslov uredništva: Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.
Tel.: 01 781 03 70, E-pošta: trobla@velike-lasce.si.
Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

**Naslednja Trobla izide 21. marca 2018,
prispevke je potrebno oddati do 7. marca 2018.**

Fotografija na naslovnici: Peter Centa

NOVO LETO JE NAOKROG

Mladi se pogovarjajo, kako so ga preživeli, malo starejši se ukvarjajo z osnovnimi življenjskimi cilji (služba, kredit, stanovanje, avto …), še malo starejši pravijo, da je leto minilo prehitro. Za večino najstarejših pa je bil to samo eden od navadnih dni.
Sebe postavljam v srednjo generacijo. In vsako leto se mi zdi, da leto mine prehitro in življenje gre hitreje. Veste, kdaj ga še posebej zaznam? Takrat, ko mi moja družina vošči rojstni dan in potem mi voščijo tudi moji prijatelji, sosedje … Takrat imam občutek, da moja ura teče hitreje in koledar kar preskakuje.
Ko pa malo razmislim, ugotovim, da verjetno zato, ker se poskušam vsakega dela, dogodka, novega izziva … lotiti zagnano, organizirano, želim narediti čim bolje, tako da bomo vsi veseli; da pomislim na čim večji krog ljudi, da sem spoštljiv, ljubezniv … In ker doživljam vsak dogodek tako doživeto in polno, se mi čas vrti hitreje. Časovnega okolja ne zaznavam več s koledarskimi številkami, ampak z dobrimi dejanji, lepimi dogodki … Mogoče postajam star (nasmešek).
V zadnjem času se dobivam s tremi prijatelji in vsake toliko časa odigramo partijo taroka. Igramo tri, štiri in tudi šest ur. Nepozabno. Čas se ustavi, veselo doživeto, nepozabno … Ja, lahko bi rekel tudi, da se veselimo življenja in ga uživamo v polnosti.
Tako naj bo tudi v novem letu, povsod. V službi smo dobili sicer nove načrte, cilje; upam, da tudi nove službe … Vse to je prav, vendar v ospredju našega življenja ne bi smela biti samo aktivnost zagotavljanja osnovnih materialnih potreb, ampak bi moralo biti še tudi nekaj drugega; ja, nekaj več. In želel bi, da vsakdo izmed nas najde to vodilo, rdečo nit svojega življenja, da bi se znali osredotočiti na trenutke, dejanja, ki bogatijo nas in družbo, da bi znali najti svoje osebno poslanstvo, se zavedati, da je vsako jutro darilo nam, da preživimo čudovit dan, da dajemo več, kot dobimo, da smo dobri, pošteni, pogumni …
Ob zadnjem neurju, ki ni zaobšel tudi naš svet, smo videli, kako je prav, da si pomagamo. Nekateri po službeni dolžnosti, osebnem čutu ali prek poslanstva društev. Upam, da se nismo preveč pritoževali, da smo bili strpni in potrpežljivi, navsezadnje je bil to le trenutek v našem življenju in tudi na tem mestu je prav, da znamo občani presoditi, kako lahko tudi s svojim odnosom do ljudi, služb, ki so požrtvovalno opravljale posledice, njim zaupamo in počakamo. Vsi poznamo novodobno bolezen – stres – vsi vemo, da tega na sebi ne želimo občutiti, zato bodimo tudi mi takšni, da ne sprožamo stresa pri sočloveku.
V tej Trobli se soočata dva večja dogodka. Prvi kaže na veliko kulturno, čustveno, doživeto dogajanje ob zaključku prejšnjega leta, drugi pa govori o posledicah zadnje ujme. Preberite dogajanja, intervjuje, seznanite se z inštitucijami, društvi, organizacijami, ki so bile vpletene. Kaj je potrebno narediti, kako lahko pomagamo …
Troblo smo malenkostno preoblikovali. Verjetno ste opazili, da se v uredništvu trudimo, da je vedno nekaj novega. Veliko novega sem nam obeta tudi v naši občini na področju infrastrukture. Industrijska cona v Laporjih in vsa dogajanja povezana z njo, dokončanje infrastrukturne preureditve na Turjaku, mogoče kaj v zvezi z novo šolo. Prisluhnite županovemu intervjuju.

Pred nami je kulturni praznik, pred novo številko pa sta pred nami tudi praznika nežnejšega spola. Spoštovani občani – in še posebej mi, močnejši spol – lahko v mesecu marcu presenetimo naše dame?

In ne pozabite izobesiti zastave ob državnem prazniku – kulturnem prazniku.

Vaš urednik Gorazd Milavec

SPOŠTOVANI PISCI ČLANKOV!

Prosimo vas, da svoje prispevke oddajate čim prej oz. takoj po dogodku. Tako nam ustvarjalcem glasila omogočate, da kakovostneje opravimo svoje delo. Zaradi lažjega dela prosimo, da fotografije umestite v besedilo ter jih poleg tega še dodatno pošljete v priponki.

Hvala.

Uredništvo Troble

OBJAVA FOTOGRAFIJ

Naša želja je, da bi bila vaša fotografija dogodka videti čim jasnejša, zato vas prosimo, da imajo fotografije najmanj 300 dpi.
Prosimo vas, da sliko podpišete s kratkim opisom ter podpišete avtorja.

Hvala!

Uredništvo Troble

INTERVJU Z ŽUPANOM ANTONOM ZAKRAJŠKOM

Spet je leto naokrog in na mizi prva številka Troble. Ker je vsak začetek najtežji, začniva kar z željami in nagovorom našim občanom.

Ob vsakem koncu leta smo seveda deležni veliko lepih želja. Tudi sam sem jih dobil ogromno. Iz srca se zahvaljujem vsem, ki ste mi jih izrekali osebno, pisno ali po e-pošti. Lep je občutek, ko spoznaš, koliko ljudi ti želi izreči vse dobro v novem letu. In vse dobro želim tudi vsem našim občankam in občanom. Naj se jim v novem letu dogajajo samo lepe stvari, naj jim služi zdravje. Mati Tereza je ob neki priložnosti ob božičnih praznikih dejala, da ne moremo delati velikih stvari, delamo lahko le majhne, z veliko ljubeznijo in da naj božična skrivnost objame cel svet z mirom in ljubeznijo, ki naj se razširi na vse dni novega leta. Naj bodo te njene misli, tudi moje letošnje voščilo.

Kadar koli obiščem naše občinske prostore, v njih vedno vlada tako prijetno, mirno in delavno vzdušje. Kot da bi vsakdo med zaposlenimi točno vedel, kaj dela.

Seveda morajo biti naloge zaposlenih v občinski upravi natančno določene. Ne glede na dejstvo, da je naša občinska uprava organizirana kot enovit oddelek, se mora natančno vedeti, kdo je za kaj zadolžen. Po Zakonu o lokalni samoupravi mora občina izvajati veliko aktivnosti. Skrbimo za razvoj predšolske in šolske vzgoje, za glasbeno izobraževanje, za zdravstveno oskrbo v občini, za knjižničarstvo, šport in kulturo, oskrbo starejših občanov. Našteto je samo na področju družbenih dejavnosti. Ogromno dejavnosti izvajamo na področju komunalnih dejavnosti, saj moramo poskrbeti za čim boljšo urejenost cest, pločnikov, vodovodnih sistemov, javne razsvetljave, odvajanja odpadnih voda, prostorski razvoj. Prav tako usklajujemo in v veliki meri sofinanciramo dejavnosti vseh društev v občini s posebnim poudarkom na zagotavljanju dejavnosti zaščite in reševanja, kamor sodijo tudi naši gasilci. Poznati moramo specifike finančnega poslovanja in postopkov javnega naročanja. Vsekakor vse naštete dejavnosti terjajo veliko znanja, ki ga morajo imeti občinski uradniki, da čim bolje opravljajo svoje zadolžitve.

Potemtakem je tudi plod vsakega zaposlenega odraz vsega, kar se dogaja v naši občini.

Na nek način da. Morate namreč vedeti, da vse investicije na prej naštetih področjih vodimo na občini. Izvesti oziroma koordinirati moramo vse potrebne postopke, da se lahko nekaj naredi. Prav tako sodelujemo ali celo sami organiziramo kakšno prireditev v občini. Naj omenim nekatere prireditve ob občinskem prazniku ali izvedbo vsakoletnega božično-novoletnega koncerta.

Vse te investicije, organizacije dogodkov, načrtovanje in spremljanje vsega dogajanja v naši občini so bile v letošnjem letu zelo potrebne. Po kakšnem vrstnem redu ste jih načrtovali?

Za skoraj vse dogajanje v občini je predpogoj, da je čim hitreje sprejet občinski proračun, ki ga predlaga župan, sprejme pa občinski svet. V naši občini ni bilo nikoli večjih problemov s sprejemanjem proračuna, za kar se iskreno zahvaljujem vsem občinskim svetnicam in svetnikom, ki ga podprejo. Iz občinskega proračuna je razvidno, kaj se bo v tekočem letu izvajalo na različnih področjih. Razvidne morajo biti vse planirane investicije, ki jih načrtujemo po različnih kriterijih. Še vedno največ pozornosti namenjamo posodabljanju komunalne infrastrukture, kot so ceste, vodovodi, javna razsvetljava, in

pa izboljšavi pogojev dela v vrtcu in šoli. Marsikdaj pa vmes pridejo še kakšne nepredvidene situacije, ki jih moramo tudi prednostno urediti. Kaj vse je bilo izvedeno lani, ne bi našteval, ker sem prepričan, da naše delo pozorno spremljajte iz poročil v Trobli.

V zadnjih nekaj letih nam je vreme zakuhalo kar nekaj nevšečnosti. Kako se odzovete?

Res je. Pred slabimi štirimi leti smo bili deležni žleda, konec lanskega leta pa še vetroloma, ki je zelo prizadel tudi našo občino. Na vse te vremenske ujme se odzovemo po naših najboljših močeh in kolikor sploh imamo možnosti za to. Naj omenim, da daleč največjo vlogo pri odpravljanju posledic naravnih nesreč opravijo naši vrli gasilci, člani civilne zaščite in drugi prostovoljci.

Ravno pri teh dogodkih ste omenili veliko pripravljenost ljudi. Verjetno ste kot župan ponosni, da ljudje začutimo medsebojno solidarnost, smo pripravljeni pomagati in sočustvovati s posledicami neurij? Lahko malo natančneje opišete dogajanje ob zadnji taki ujmi, vetrolomu.

Vsekakor sem ponosen na vse občane, ki so pripravljeni takoj priskočiti na pomoč. Kot sem že omenil, so gasilci prvi, ki so ob raznih nesrečah aktivirani za posredovanje. Pa ne samo ob požarih, temveč tudi ob drugačnih nevšečnostih, kot je bil zadnji vetrolom. Gasilci so že prvi dan, v ponedeljek popoldne, in vso noč na torek odstranjevali podrta drevesa, ne samo iz občinskih, temveč tudi iz državnih cest. Že v torek zgodaj zjutraj sem aktiviral štab civilne zaščite. V popolni temi – elektrike je povsod zmanjkalo že ponoči – smo se s poveljnikom civilne zaščite in predsednikom gasilske zveze dobili na občini. Največjo težavo smo imeli s komunikacijami, saj niso delali ne stacionarni ne mobilni telefoni. Kolikor toliko so prek svojih zvez med seboj lahko komunicirali le gasilci. Ko smo po velikih naporih prišli v stik s predstavniki Elektra Kočevje, ki je zadolženo za distribucijo elektrike v naši občini, smo izvedeli, da so prekinjene vse linije, ki k nam pripeljejo elektriko. Soočili so nas z informacijo, da bo prekinitev električnega toka lahko trajala dlje časa. Zato

smo se takoj odločili, da bomo Upravo za zaščito in reševanje Republike Slovenije zaprosili za nekaj agregatov večjih moči, s katerimi smo želeli poganjati črpališča vode. Tako smo že prvi dan dobili štiri agregate, ki so poganjali naša črpališča vode. Na ta način je bila zagotovljena vsaj voda po vsej občini. Kot sem že omenil, so gasilci najprej vzpostavljali nujno prevoznost cest, potem pa so šli reševat tudi podrta drevesa, ki so padla na stanovanjske in gospodarske objekte. Prav tako so ponekod pomagali pokrivati ostrešja objektov. Civilna zaščita pa je dala na razpolago polivinilasto folijo za pokritje ostrešij. Aktivirani so bili tudi samostojni podjetniki in gospodarske družbe, s katerimi imamo sklenjene pogodbe o sodelovanju na področju zaščite in reševanja, da so s svojim delom in mehanizacijo tudi prišli pomagat širiti cestne poti in trase, ki so bile nujne za elektro ekipe, ki so popravljale električne vode. Ko so v sredo Velike Lašče in nekatera naselje do Roba dobile elektriko, smo mislili, da so se zadeve vsaj malo umirile. Pa ni bilo tako, saj je več kot pol občine še vedno bilo brez elektrike. Na občino smo začeli dobivati vse več klicev ogorčenih občanov, izključno zaradi težav, povezanih z elektriko. Problemi so bili z ogrevanjem objektov, z zamrzovalnimi skrinjami, s toplotnimi črpalkami in podobno. Na vodstvo Elektra Kočevje smo neprestano naslavljali zahteve, da okrepijo ekipe na terenu. Dejstvo je, da potrgane električne vode lahko popravljajo samo strokovne, usposobljene ekipe, nikakor pa ne kdor koli drug. To omenjam zato, ker so nekateri občani celo od nas zahtevali, da naj pošljemo kar gasilce v pomoč električarjem. Da bi vsaj malo omilili težave z dobavo električne energije, je občinska civilna zaščita zaprosila še Slovensko vojsko za izposojo dodatnih agregatov, ki bi poganjali manjše transformatorje po vaseh. Šest teh smo dobili že v sredo zvečer, ti so bili takoj priključeni v omrežje in so tako nekaj naselij oskrbovali z elektriko. Prav tako je en agregat zagotovilo Elektro Kočevje. V sredo zvečer smo celo organizirali možnost spanja v šolski športni dvorani vsem, ki niso še imeli možnosti ogrevanja doma. V naslednjih dneh so se potem postopoma na elektriko priključila vsa naša naselja, zadnja na Rutarski planoti in na turjaškem koncu. Vsem občanom iz teh naselij se iskreno zahvaljujem za potrpežljivost in razumevanje, da občina le ni odgovorna za distribucijo električne energije. Ob tej priložnosti moram jasno povedati, da smo z občinsko civilno zaščito ter z gasilci postorili vse, kar je bilo v naši moči in kar je v naši pristojnosti. Zavedamo se, da se da vedno še kaj bolje organizirati, zato smo se odločili nabaviti stacionarne agregate za nekatere pomembne javne ustanove, kot so šola, vrtec, zdravstvena postaja, občinska stavba. Skupaj z gasilsko zvezo pa razmišljamo o nabavi bolj učinkovitega sistema za medsebojno komunikacijo, ki je v takih dogodkih zelo pomembna. In naj še enkrat pohvalim požrtvovalnost vseh naših gasilcev in njihovega vodstva, ki so dneve in noči pomagali odpravljati posledice ujme, pa delavce Elektra Kočevje iz naše občine, ki so tudi v nemogočih vremenskih razmerah popravljali potrgane električne vode, vse druge posameznike, ki so tudi pomagali izvajati določene aktivnosti in končno delo poveljnika civilne zaščite, ki je skupaj z mano vse dni in dele noči preživel na občini in koordiniral vse ekipe, ki so bile na terenu.

Zadnjič ste na srečanju predstavnikov društev in drugim spregovorili tudi o prihodnjem razvoju naše občine. Lahko te podatke sporočiva še bralcem?

Ob vsakoletnem prednovoletnem sprejemu za predstavnike organizacij in društev te na kratko seznanim z izvedenim delom v tekočem letu in nakažem, kaj imamo v planu postoriti v naslednjem letu. Tako tudi letos načrtujemo posodobiti komunalno infrastrukturo. Želimo asfaltirati še zadnji makadamski odsek ceste od Roba do Predgozda v Rutah, če bomo le uspeli pridobili ustrezno soglasje enega od lastnikov parcele, ob kateri poteka cesta. Če ga nam ne bo uspelo pridobiti, bomo asfaltirali kateri drug odsek ceste, saj imamo v občini še kar nekaj makadama, ali pa bomo preplastili katerega od že asfaltiranih odsekov. Prav tako bi želeli obnoviti določene vodovodne sisteme in po možnosti zgraditi vodohran nekje v Podstmecu, s katerim bi zagotovili boljšo protipožarno zaščito s hidranti v Karlovški dolini. Prav tako želimo dokončati komunalno ureditev še drugega polja v poslovni coni Ločica in čim več tega prek javne objave tudi prodati. Na državni cesti moramo izgraditi še dodaten levi zavijalni pas v to cono. To je bil zahtevani pogoj Direkcije za infrastrukturo za pridobitev uporabnih dovoljenj za objekte potencialnih investitorjev. Vesel sem, da nam je z državo uspelo podpisati sporazum o sofinanciranju tega zavijalnega pasu, ki ga bo država sofinancirala v višini dveh tretjin stroškov. Prva tako želimo letos pridobiti gradbeno dovoljenje za rušitev starih hlevov in za gradnjo novega objekta v centru Turjaka, namenjenega predšolski in šolski vzgoji. To so vsekakor zelo optimistični načrti in upam, da nam bo uspelo izvesti kar največ od načrtovanega.

Verjetno se pri svojem delu srečujete z nami, ki smo zelo različni in imamo tudi različne želje. Verjetno rešujete tudi težave ali nas poslušate o zadevah, ki niso nekako dolžnost občine.

Seveda. Na občino prihajajo predvsem občani z različnimi problemi in željami. Nemalokrat tudi s problemi, ki niso v naši pristojnosti. Naj omenim nekatere od teh. Nekaj pritožb smo dobili zaradi počasnosti pridobitve gradbenih dovoljenj, ki jih izdaja Upravna enota v Ljubljani, v nekaterih primerih so prek občine želeli reševati neurejene medsosedske odnose, nekdo se je pritožil nad kaznijo, ki jo je dobil zaradi prehitre vožnje skozi naselje in ga je ujel medobčinski radar, ob vetrolomu smo dobili vprašanja, kdo bo kril škodo, nastalo zaradi prekinitve električnega toka, in še bi lahko našteval. Če pa dobimo želje ali vprašanja iz naše pristojnosti, pa poskušamo na njih korektno odgovoriti. Največ teh se nanaša na urejanje komunalne infrastrukture, npr.: kdaj bomo asfaltirali še kak odsek ceste, želje po dodatnih lučeh javne razsvetljave so še vedno aktualne, pa želja po dodatnih financiranjih prireditev društev kar ne zmanjka.

Saj imate še vedno dan urdnih ur?

Tako je. Uradne ure imam na občini vsako sredo po četrti uri. Če kdaj v tem terminu manjkam, me je lahko dobiti tudi ob drugih dnevih, če se tako dogovorimo. Sicer pa sem z našimi občani skoraj vsakodnevno v kontaktu, ko me lahko kjer koli ulovijo, zaustavijo ter kar koli povprašajo.

Vsakdo je pri svojem delu ponosen na svoje dosežke. Kaj bi lahko rekli, da je zaznamoval vaš zadnji mandat?

Za mene so uspeh vsi izpeljani projekti, s katerimi izboljšamo bivanje našim občanom ne glede na njihovo velikost. Zadovoljni moramo biti z majhnimi stvarmi, da znamo lahko ceniti večje. Če pa že moram kaj izpostaviti, bi želel omeniti izgradnjo prizidka pri osnovni šoli, odkup objekta starih hlevov na Turjaku, s katerim je občina tam postala lastnik velikega zemljišča, potrebnega za nadaljnji razvoj predšolske in šolske vzgoje. Naj omenim dokončanje komunalne infrastrukture v poslovni coni Ločica do te mere, da sta dva investitorja že kupila večji parceli.

Vesel sem tudi komunalne ureditve centra na Rašici, česar smo se zaradi zahtevnosti terena nekako kar bali začeti graditi. Vesel sem novih asfaltnih odsekov v občini in več kot 50 luči javne razsvetljave ter nekaj kilometrov obnovljenih vodovodnih sistemov. In navsezadnje, da bomo skupaj z PGD Rob uspeli sofinancirati novo gasilsko vozilo za njihove potrebe.

Letos jeseni bodo občinske volitve. Vaši zadovoljni občani si želijo, da bi kandidirali, po drugi strani pa verjetno vaš odgovor zanima tudi tiste, ki mislijo, da bi se dalo voditi občino drugače, kajne? Slišati je, da ne mislite več kandidirati. Gospod župan, tudi mene zanima, kako bo z vašo kandidaturo na volitvah?

Vsekakor se da občino voditi tudi drugače. Če se jo da bolje, pa se bo videlo šele potem, ko bo občino vodil nekdo drug. Prišel bo čas, ko se bo to zgodilo. Tudi ta mandat želim končati čim bolj uspešno, za kar se bom trudil z vsem svojim znanjem in izkušnjami, ki sem jih pridobil z dosedanjim vodenjem občine. Marsikdaj sem razočaran in žalosten nad posamezniki, ki s tako lahkotnostjo v javnosti blatijo moje delo, o meni trosijo neresnice ter komentirajo določene zadeve ali postopke, ki sem jih moral izpeljati v skladu z zakonodajo ali predpisi, sami pa niti ne poznajo vsebine, o kateri govorijo ali pišejo. Sem pa zelo vesel dejstva, da še vedno mnogo naših občanov v mojem delu ne vidi samo slabo, temveč prepoznajo tudi kaj dobrega, in me že sedaj nagovarjajo k ponovni kandidaturi. Zavedati se je potrebno, da vodenje občine zahteva usklajevanje raznih interesov znotraj občine in tudi zunaj nje, kar ni vedno enostavno, kot si mogoče kdo misli. Predvsem je potrebno imeti trdo kožo in močne živce. Sem le človek, kot vsi drugi, in marsikatero odločitev, kadar se pojavijo dileme, kako nekaj čim bolje narediti in še vedno ostati znotraj veljavnih predpisov, moram sprejeti sam. O moji ponovni kandidaturi trenutno ne razmišljam, saj je do lokalnih volitev še daleč in se moram skupaj z občinsko upravo kar najbolj posvetiti izpeljavi letošnjih načrtovanih aktivnosti.

Najlepša hvala za vaš čas in delo, ki ga posvečate občini.

Hvala tudi vam za pogovor z željo po uspešnem urednikovanju Troble še v prihodnje.

Pogovor je vodil Gorazd Milavec.

PREDNOVOLETNO SREČANJE PRESTAVNIKOV DRUŠTEV, JAVNIH ZAVODOV IN USTANOV Z ŽUPANOM ANTONOM ZAKRAJŠKOM

Novoletni čas je obdobje, ko se običajno ozremo po prehojeni poti. Ob vsakodnevnem hitenju pri opravljanju vseh obveznosti se je potrebno tudi ustaviti ter si vzeti čas za pogovor. Zato je z namenom, da se kratko opravi pregled preteklega leta ter skupaj strnejo ideje in želje za naprej, župan Anton Zakrajšek povabil na srečanje predstavnike društev, ustanov in javnih zavodov.

Uvodni nagovor župana Antona Zakrajška

Nastop učencev Glasbene šole Ribnica

Uvodoma je zbranim kratko predstavil aktualno dogajanje na področju Občine Velike Lašče. Dotaknil se je vseh pomembnih investicij, ki so bile že izvedene, ter tudi načrtov za prihodnost. Opravljanje nalog lokalne skupnosti postaja vse bolj zahtevno, kljub temu se Občina Velike Lašče trudi kar v največji možni meri upoštevati želje občanov ter zagotoviti čim boljše pogoje za uspešno delo. Na tem mestu je župan pohvalil dosežke vseh ustanov in društev, saj brez njihovega prispevka življenje ne bi bilo na takšnem nivoju. Še prav posebej je pohvalil gasilce, ki so se v zadnji ujmi ponovno izkazali. Kot velik doprinos k bogatejšim kulturnim dogodkom je izpostavil sodelovanje učencev Glasbene šole Ribnica, ki popestrijo malodane vse prireditve na velikolaškem območju. Vsem prisotnim se je zahvalil za dosedanje sodelovanje in trud ter jim zaželel tudi vse dobro tudi za naprej.

Uradnemu sprejemu je sledila pogostitev v prostorih Galerije Levstikovega doma, ki jo je pripravila Kmetijska zadruga Velike Lašče. V sproščenem vzdušju je tako stekla beseda tudi o marsikateri pomembnejši tematiki, ki bo izziv v letu 2018.

Angelca Petrič, občinska uprava
Foto: Boštjan Podlogar

IZ 20. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Velike Lašče se je v sredo, 20. decembra 2017, sestal na 20. redni seji. Po ugotovitvi sklepčnosti je bil sprejet naslednji dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 19. redne seje in 3. izredne seje
2. Poročilo odborov
3. Sklep o določitvi cene programov v vrtcu Sončni žarek pri OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče
4. Sklep o ceni pomoči na domu
5. Letni program športa v občini Velike Lašče za leto 2018
6. Soglasje k zadolžitvi ZD dr. Janeza Oražma Ribnica za nakup novega reševalnega vozila
7. Sklep o ukinitvi javnega dobra
8. Ugotovitveni sklep OPN
9. Pobude, vprašanja in predlogi svetnikov
10. Poročilo župana

Po potrditvi zapisnikov sta predsednika odbora za družbene dejavnosti in odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem, podala kratka poročila o sejah.

Na seji so svetniki obravnavali predlog spremembe cen programov vrtca Sončni žarek, ki ga je pripravila OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče. Od zadnjega preračuna cen programov v mesecu juniju 2016 so se zgodile tri spremembe, ki pomembno vplivajo na višino plač zaposlenih v vrtcu in povečujejo stroške dela: dvig plačne lestvice 1. 9. 2016 nazaj na višino iz meseca maja 2013, pridobitev pravice do višje plače zaradi napredovanja v višji plačni razred oz. naziv s 1. 12. 2016 in sprejem Aneksa h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja, na podlagi katerega so se s 1. 7. 2017 povišale plače pomočnic vzgojiteljic in zaposlenih v plačni skupini J. Na podlagi navedenega predloga se je cena I. starostne skupine povečala za 6,26 %, cena II. starostne skupine pa za 6,82 %. V sklepu o določitvi cene programov sta izključeni ceni skrajšanih programov (skrajšan program brez hrane in skrajšan program z zajtrkom). Določba o možnosti koriščenja rezervacij pa je ostala enaka.

V nadaljevanju je občinski svet sprejel Sklep o ceni pomoči na domu. Ta za uporabnika znaša 4,55 EUR na uro, kar pomeni, da se doslej veljavna cena ni spremenila. Ekonomska cena storitve pomoči na domu pa po novem znaša 15,92 EUR na uro.

Prav tako so svetniki sprejeli Letni program športa v Občini Velike Lašče za leto 2018 in ZD dr. Janeza Oražma Ribnica dali soglasje k zadolžitvi za nakup novega reševalnega vozila in se strinjali s sofinanciranjem v predlaganem deležu.

Na seji so svetniki obravnavali tudi zemljiško knjižno zadevo: sprejeli so sklep o ukinitvi javnega dobra na dveh predlaganih parcelah.

Občinski svet Občine Velike Lašče je sprejel tudi ugotovitveni sklep za Odlok o prostorskem načrtu Občine Velike Lašče in ugotovitveni sklep za Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje VP 25/1 Ločica.

Sprejeti sklepi:

Ad 3: Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme sklep o določitvi cene programov v vrtcu Sončni žarek pri OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče.

Ad 4: Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme Sklep o ceni pomoči na domu.

Ad 5: Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme Letni program športa v Občini Velike Lašče za leto 2018.

Ad 6: Občinski svet Občine Velike Lašče daje soglasje k zadolžitvi dr. Janeza Oražma Ribnica za nakup novega reševalnega vozila.

Ad 7: Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme sklep, da se ukine javno dobro na parcelah št. 4032/7 in 4032/12, obe k. o. Turjak.

Ad 8: Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme ugotovitveni sklep za Odlok o prostorskem načrtu Občine Velike Lašče, ki se v nanaša na dopustne objekte in dejavnosti v območjih SKs in IG in ugotovitveni sklep za Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje VP 25/1 Ločica - območje za proizvodne dejavnosti, ki se nanaša na dopustne dejavnosti v funkcionalnih enotah F1 in F2.

Tanja Uršič, občinska uprava

Spoštovane občanke!

Iskrene čestitke
ob 8. marcu – dnevu žena.

župan Anton Zakrajšek,
podžupanja dr. Tatjana Devjak
in občinska uprava

NAČRT ODVOZA ODPADKOV ZA LETO 2018

Po Programu ravnanja s komunalnimi odpadki za leto 2018 Javnega podjetja Snaga, d. o. o., bo
1. ZBIRANJE IN PREVZEMANJE KOSOVNIH ODPADKOV potekalo v spomladanskem terminu od 15. aprila do 31. maja in jeseni od 1. oktobra do 30. novembra.
Odvoz kosovnih odpadkov je organiziran 1-krat letno na prevzemnih mestih po predhodnem naročilu uporabnikov.
Uporabniki lahko naročilo pošljejo prek posebne naročilnice, ki jo najdejo na spletni strani www.snaga.si in www.moji.odpadki.si. Če nimajo dostopa do spleta, jim naročilnico JP Snaga, d. o. o., pošlje po pošti. Na osnovi prejetega naročila stranko obvestijo najpozneje 3 dni pred predvidenim dnevom odvoza kosovnih odpadkov.

Med kosovne odpadke sodijo:
– kopalniška oprema,
– leseno pohištvo,
– oblazinjeno pohištvo,
– športni rekviziti (smuči, jadralne deske, kolesa ipd.);
– orodje, oprema, igrače (sodi, samokolnice, otroški vozički);
– vrtna oprema iz plastike in lesa (mize, stoli, senčniki ipd.);
– vzmetnice in preproge;
– svetila in senčila.

2. ZBIRANJE NEVARNIH GOSPODINJSKIH ODPADKOV IN ODPADNE ELEKTRIČNE IN ELEKTRONSKE OPREME bo organizirano v premični zbiralnici; ta bo za oddajo pripravljena:
spomladi,
7. in 8. maja 2018 od 9.30 do 17.00 pri Domu Krajanov Turjak in
9. in 10. maja 2018 od 9.30 do 17.00 pri gasilskem domu Velike Lašče;
jeseni,
10. in 11. oktobra 2018 od 9.30 do 17.00 pri Domu krajanov Turjak in
15. oktobra 2018 od 9.30 do 17.00 pri gasilskem domu Velike Lašče.

Predaja nevarnih odpadkov iz gospodinjstev je možna tudi v času obratovanja začasnega zbirnega centra na Turjaku. Povzročitelji odpadkov iz gospodinjstev lahko v okviru javne službe oddajo tudi odslužene akumulatorje, baterije, barve in topila, kemikalije, olja in masti, pesticide, pralna in kozmetična sredstva, zdravila, neonske cevi ter vse, kar je opremljeno s simboli za nevarne odpadke.

3. ZAČASNI ZBIRNI CENTER TURJAK
Oddaja odpadkov z zbirnem centru je za občane brezplačna. Sprejemajo kosovne odpadke, pohištveni les, zeleni odrez, plastično embalažo, biološke odpadke, kovine in kovinsko embalažo, odpadno električno in elektronsko opremo, kartonsko embalažo, avtomobilske gume, stiropor, ravno steklo, ločeno zbrane odpadke na zbiralnici ter nevarne odpadke, navedene v točki 2.
Zaradi vedno večje problematike kaznivih dejanj se bo v prihodnje urnik odprtja Zbirnega centra na Turjaku najverjetneje spremenil. Dosedanji skrbniki Zbirnega centra, PGD Turjak, so zaradi omenjene problematike prenehali z dežurstvom, saj kljub posredovanju policije in redarstva ni bilo mogoče zagotoviti zadostnega reda.
O morebitnih spremembah obratovanja Zbirnega centra boste uporabniki obveščeni.

Občinska uprava, Vir: JP Snaga, d. o. o.

ZBRANI LOČENI ODPADKI V ZAČASNEM ZBIRNEM CENTRU NA TURJAKU V LETU 2017

V letu 2017 je v začasni zbirni center na Turjaku pripeljalo odpadke kar 2641 občanov.
Količine posameznih vrst zbranih odpadkov za minulo leto je razvidno v spodnji tabeli.

VRSTA ODPADKOV	KOLIČINA
izrabljene avtomobilske gume	**247,50 m^3**
stiropor	**135,00 m^3**
kartonska embalaža, papir	**330,00 m^3**
kovina in kovinska embalaža	**255,00 m^3**
ravno steklo	**22,50 m^3**
les	**570,00 m^3**
zeleni odrez	**0,00 m^3**
biološki odpadki	**180 litrov**
plastična embalaža	**720,00 m^3**
splošni kosovni odpadki	**750,00 m^3**

Zbrane je bilo tudi kar nekaj odslužene bele tehnike in ostale elektronike, ki pa je ni bilo mogoče količinsko izmeriti. V času obratovanja zbirnega centra je potekalo tudi zbiranje nevarnih odpadkov iz gospodinjstev.

Občinska uprava

SANACIJA ŠKODE PO VETROLOMU V GOZDOVIH IN OBVEZNOST LASTNIKOV GOZDOV OB JAVNIH CESTAH

V sredini meseca decembra 2017 je močan veter povzročil veliko škode v gozdovih. Podrtega in polomljenega je veliko drevja in so ga nekateri lastniki že začeli spravljati iz gozdov, večino lastnikov pa to opravilo še čaka.

Glede na dejstvo, da smo v zvezi z izvedbo teh del v naši službi že prejeli večje število obvestil o spolzkih voziščih javnih cest zaradi vnosa blata in zemlje, kar je posledica spravila lesa s traktorji ali nakladanja lesa in njegovega prevoza s tovornimi vozili, ki les nakladajo tudi neposredno na voziščih javnih cest, o poškodovanju cestnih bankin vzdolž javnih cest, ki zaradi tega ne odvajajo več meteorne vode vzdolž ceste, ampak se ta razliva po cestah, pa tudi o sečnji, ki se izvaja neposredno ob cesti in brez ustreznega zavarovanja del s predpisano prometno signalizacijo, opozarjamo vse lastnike gozdov, da 27. člen Zakona o cestah (Ur. l. RS št. 109/10, 48/12, 36/14, 46/15; v nadaljevanju ZCes-1) določa, da je za podiranje dreves, spravilo lesa in opravljanje vseh drugih del na zemljiščih v območju javne ceste, ki bi lahko ovirala ali ogrožala promet, poškodovala cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja, potrebno pridobiti soglasje upravljavca javne ceste, s katerim se določijo pogoji za opravljanje teh del.

Posameznik, ki brez soglasja upravljavca javne ceste opravlja dela, ki bi lahko ovirala ali ogrožala promet, poškodovala cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja, se za prekršek lahko kaznuje z globo 2.000 evrov, pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, pa se lahko se prekršek kaznuje z globo 6.000 evrov, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.000 evrov.

Vse, ki vas čaka sanacija nastale škode v gozdu, zato pozivamo, da pred začetkom izvajanja sečnje ali začasnega skladiščenja lesa ob cesti in njegovega transporta pri pristojni službi občine z vlogo zaprosijo za pridobitev soglasja upravljavca ceste iz 27. člena ZCes-1. Ob oddaji teh del usposobljenim podjetjem za sečnjo in spravilo lesa lahko lastniki gozdov za pridobitev navedenega soglasja pooblastijo tudi izvajalce del.

Skupna občinska uprava
Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin
Dobrepolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče

MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO
OBČIN DOBREPOLJE, LOŠKI POTOK, RIBNICA, SODRAŽICA IN VELIKE LAŠČE

INTERVJU Z RUDOLFOM RUPARJEM, POVELJNIKOM GASILSKE ZVEZE VELIKE LAŠČE

Ob tako velikih intervencijah, kot je bil decembrski vetrolom, država lahko računa samo na gasilce. Kako poteka alarmiranje?

Alarmiranje poteka prek klicev občanov na št. 112. Regijski center za obveščanje (RE-CO) potem pošlje poziv prek sistema ZA RE oziroma pozivnikov (pagerjev) krajevno pristojnemu PGD in osrednjemu društvu v občini. Sami gasilci smo ta sistem še nadgradili, tako da praktično vsak operativec dobi še SMS. Tako je v trenutku alarmiranih veliko število gasilcev, seveda če delujejo mobilni telefoni.

Pri večjih nesrečah, kot sta bila žled in vihar, ko pride do izpada elektrike, nam torej ostane informiranje prek pozivnikov, ki so zelo zanesljivi, in nato dalje prek ročnih in mobilnih radijskih postaj pa tudi z osebnim kontaktom.

Kako poteka „delitev dela" znotraj gasilske zveze? Ali vsako društvo intervenira samo na svojem območju?

Odvisno od narave in velikosti intervencije.

Moč prostovoljcev je v množičnosti. S tem ne mislim, da pride čim več ljudi na intervencijo, ampak da upoštevamo zadržanost operativcev zaradi različnih vzrokov (služba, bolezen, potovanje …). Ob velikih intervencijah, kot je bil žled in vetrolom, je treba upoštevati, da morajo gasilci poskrbeti tudi za sebe oz. za svoj dom. V naši GZ imamo prek dvesto petdeset operativcev v devetih društvih. Na povsem nenapovedani vaji se nas zbere v nekaj minutah okrog osemdeset, zato je pomembno, da nas je toliko.

Kdor prvi pride na kraj dogodka, začne z vodenjem intervencije in oceni, ali je potrebna dodatna pomoč. V tem primeru pokliče RE CO 112, poda kratko poročilo in zahteva aktiviranje ostalih PGD.

Ko pride na intervencijo višji po činu ali položaju, prevzame vodenje. Tako gre naprej do poveljnika GZ. Lahko pa pokličemo na pomoč tudi gasilce iz sosednjih občin, kar smo do sedaj počeli samo na vajah.

Tudi nas so že nekajkrat poklicali na pomoč ob velikih požarih na krasu in kolpski dolini in v bližnji Loški potok ter Sodražico.

Gasilci ste pripravljeni na pomoč ob vsakršnih nesrečah, ki doletijo prebivalce, vse od požarov do poplav, pred leti ste odpravljali posledice žledoloma, sedaj vetroloma. Kako ste opremljeni za odstranjevanje podrtih dreves, sanacijo odkritih streh ...?

To je zelo zanimivo in aktualno vprašanje.

Prva je usposobljenost operativcev. Tečaji za gasilce oziroma njihove specialnosti so čedalje bolj kompleksni. Gasilcem jemlje vedno več časa, vendar jih obogatijo z znanjem širokega spektra in rokovanja z najrazličnejšim orodjem. Še težji so tečaji za napredovanje v činu, vendar so nujno potrebni, saj ni enostavno voditi in usmerjati sto in več operativcev. Znanje utrjujemo z različnimi vajami in tekmovanji. Gasilci že zdavnaj nismo več „samo gasilci", ampak moramo početi vse, pa če je ali če ni v opisu nalog in del operativnega gasilca. Mislim, da ni gasilca v naših vrstah, ki bi odklonil pomoč zaradi nesmiselnih zahtev in prošenj naših občanov, je pa potrebno ločiti med intervencijo in sanacijo.

Posebej se je to izkazalo pri zadnjem viharju, ko so ljudje tudi po nekaj dneh klicali na 112 in zahtevali od gasilcev popravilo strehe oziroma zamenjavo nekaj opek na nenaseljenih objektih, sami pa sploh niso bili prisotni in so za nesrečo izvedeli od sosedov ali znancev. Tudi v času izpada elektrike kličejo in od gasilcev želijo agregate ...

Pred leti so razmere pokazale, da je dobro, da nabavimo nekaj motornih žag in gasilce usposobimo za delo z njimi. Ampak s tem ni mišljeno, da bomo sekali več kubičnih metrov lesa. Za to so pristojne druge službe. Na našem območju imamo ogromno

poklicnih sekačev s potrebno tehniko in znanjem, ki z lahkoto opravijo potrebna dela za npr. prevoznost cest ali dostop do električnih vodov in pri tem ne delajo nepotrebne dodatne škode (razrez po normah).

Motorna žaga je namenjena za pomoč pri intervenciji, ko je treba zagotoviti dostop operativcev do požara ali do ponesrečenca ipd. Tudi nekaj potopnih črpalk imamo za črpanje vode iz poplavljenih kleti, da omogočimo gasilcem interveniranje.

Ravno tako je z električnimi agregati. Vsako PGD naj bi imelo enega za svoje potrebe (razsvetljava, izpihovanje, črpanje ...).

Za daljše izpade elektrike pa poskrbi Štab CZ skupaj z elektro podjetji oziroma občina.

Kako pri takšnih velikih intervencijah, kot je bila minula, poteka komunikacija? Ali sodelujete tudi s Policijo in vzdrževalci cest?

Pri tako velikih intervencijah se aktivira tudi štab CZ, znotraj tega pa potem bolj ali manj poteka koordinacija še z drugimi službami. Po navadi so edina komunikacija gasilske radijske postaje.

Ob žledu, ko so za nekaj časa odpovedale tudi te zveze, sem osebno vzpostavil stik s skupinami gasilcev na terenu. Pozneje smo uvedli zbor vseh vodij v gasilnem domu v Velikih Laščah vsaki dve uri.

Na ta način smo imeli ažurna poročila in vodenje ter usmerjanje je potekalo učinkovito naprej.

Koliko agregatov imate gasilci na razpolago za pomoč prebivalcem ob obsežnih izpadih elektrike?

To sem že omenil pri prejšnjem vprašanju; bi pa tole izkoristil kot poziv občanom, da si v tako imenovanem mirnem času preskrbijo tudi kakšno opremo, kot so baterije, agregati, potopna črpalka, in še kakšno malenkost, ki jo pogrešajo ob takšnih ujmah.

Seveda pa vedno lahko računajo na gasilce, ki jih, upam, niso še nikoli razočarali.

Zaradi celodnevnih intervencij nekateri gasilci ne gredo v službo. Kako je to urejeno z delodajalci? Morajo dati svoj dopust?

To je odvisno od delodajalcev, ki se odzivajo različno. Nekateri gasilcem, ki so se udeležili intervencije, plačajo, kot da so delali, nekateri zahtevajo refundacijo plače za čas intervencije. Za večje intervencije (žled, vetrolom) refundacijo plača občina. Seveda smo hvaležni vsem delodajalcem, da omogočajo gasilcem, zaposlenim pri njih, udeležbo na intervencijah, čeprav imajo takrat v podjetjih težave z zagotavljanjem poslovnih procesov.

Glede na informacije v medijih so bili bolj slabo obveščeni o stanju na našem območju. Ali imate vzpostavljen sistem za obveščanje javnosti?

Tega se dobro zavedamo, saj je obveščenost v takih trenutkih najpomembnejša. Takrat se tudi vidi krhkost naših elektronskih pripomočkov in naša odvisnost od njih.

Ljudje bi mnogo lažje prenašali težave, če bi vsaj približno vedeli, kdaj bodo zopet dobili vodo, elektriko … Vedeli bi, kaj s hladilnimi skrinjami, kako s higieno, prevoznostjo cest in podobno.

Možno bi bilo prek spletnih strani občine, saj se da dostopati s telefonom, nekaj od ust do ust, bolj odročne kraje pa z osebnim obiskom.

To bo tudi ena glavnih tem sestanka z županom v bližnji prihodnosti.

Kaj bi na koncu sporočili bralcem Troble?

Na koncu bi se rad zahvalil vsakemu gasilcu in gasilki posebej za požrtvovalnost in srčnost ter strokovnost, kar izkazujejo na vajah in resničnih intervencijah. Zahvala tudi občanom, ki nas podpirajo in nam pomagajo, posebej še ob koncu leta, ko jih obiskujemo s koledarji.

Vse dobro želim tudi tistim, ki v svoji nevednosti in neznanju marsikdaj povzročajo škodo naši organizaciji. Vedno lahko pokličete 112.

Gorazd Milavec

INTERVJU Z BRANKOM INDIHARJEM, POVELJNIKOM CIVILNE ZAŠČITE VELIKE LAŠČE

Kaj lahko naredimo, da ne bi prihajalo do takih neurij? Vsekakor je krivo podnebje. Pa je bilo tako vedno ali so krive zadnje človeške spremembe v okolju, v katerem živimo? Je to posledica globalnih ali lokalnih sprememb? Kdo bi vedel?

Med zadnjim neurjem sem videl na delu tudi pripadnike civilne zaščite in med njimi našel sogovornika – poveljnika Branka Indiharja.

Kako bi nam v kratkem predstavil delovanje civilne zaščite ob vetrolomu?
Štab CZ Občine Velike Lašče je bil aktiviran v torek, 12. decembra, v zgodnjih jutranjih urah. Delo je potekalo od jutra do večera, vsaj prve štiri dni. Z aktivnostmi smo zaključili naslednji torek, ko smo vrnili zadnje agregate Slovenski vojski.

Kako je organizirana civilna zaščita v Občini Velike Lašče oz. kakšne so konkretno vaše naloge?
CZ je organizirana v skladu z zakonom. Enote CZ so oblikovane glede na oceno ogroženosti občine. Celoten sistem postopkov ukrepanja ob naravnih in drugih nesrečah je natančno opredeljen v občinskih načrtih zaščite in reševanja za vse vrste naravnih in drugih nesreč. Tako imamo v Občini Velike Lašče imenovan štab CZ (za operativno strokovno vodenje civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini sta imenovana poveljnik CZ in njegov namestnik, za strokovno pomoč pri vodenju ter za opravljanje drugih operativno-strokovnih nalog zaščite, reševanja in pomoči pa še trije člani štaba), javno gasilsko službo, določene gospodarske družbe, zavode in druge organizacije za dajanje prve medicinske pomoči, izvajanje tehničnega reševanja in izvajanje službe za podporo. Glavno vlogo pri zaščiti, reševanju in pomoči ob nesrečah imajo gasilska društva in drugi, ki so vključeni v sistem. Gasilce s pomočjo alarmiranja prek pozivnikov aktivira Regijski center za obveščanje. Ob nesreči večjega obsega (žledolom, vetrolom …) se aktivira CZ, lahko se sami aktiviramo, lahko nas aktivirajo službe, ki so že aktivirane pri reševanju, lahko pa nas aktivira tudi župan. Običajno poveljnik civilne zaščite občine skliče štab CZ občine, ki ga sestavljajo strokovnjaki iz različnih področij, pomembnih za zaščito in reševanje. Če štab oceni, da obseg nesreče presega zmogljivosti rednih reševalnih služb (gasilska služba, nujna medicinska pomoč, policija, druge službe), vpokliče pogodbene izvajalce izvajanja zaščite in reševanja v občini. Glavno delo poveljnika CZ obsega predvsem koordinacijo dela vseh reševalnih služb, da se čim prej vzpostavi normalno stanje.

Na kakšen način se odločate, kje in kako najprej posredovati, ko ceste niso prevozne, ni oskrbe z električno energijo, ni ponekod niti vode?
Prednostno je treba urediti prevoznost cest, sledi oskrba z vodo in nato z elektriko. Vse te stvari so med sabo prepletene in jih ni mogoče reševati eno za drugo. Odločitve so včasih težke, vsekakor je potrebno najprej zagotoviti prevoznost cest do vseh vasi, zaselkov. Hkrati sledi ocena stanja, sodelujemo z vsemi službami (komunala, vodooskrba, elektro ...). Na podlagi ocen stanja – obsega nesreče, trenutno razpoložljivih enot in opreme se določijo prednostna dela reševalnih enot. Seveda pa se čez dan stvari lahko spremenijo, tako da je ta proces koordinacije vedno aktiven – se spreminja glede na dane situacije.

Na kakšen način lahko občani vzpostavijo stik s civilno zaščito?
Vsi občani, očividci ali prizadeti v nesreči so o nesreči dolžni obvestiti regijski center na številko 112. Po aktivizaciji štaba CZ na občini, odpremo klicno številko, na kateri smo dosegljivi, tu sprejemamo potrebe po pomoči in podajamo informacije o stanju poteka reševalne akcije. Če internetne povezave delujejo, sprejemamo obvestila in potrebe občanov tudi po elektronski pošti. Občane o stanju poteka reševalne akcije obveščamo prek spletne strani, facebooka in lokalnih radijskih postaj. Vsekakor pa je številka 112 za občane tudi prava, saj smo tudi v stiku z regijskim centrom za obveščanje.

Kaj bi izpostavili kot najtežje ovire v takšnih razmerah?
Velikokrat nam največ težav povzročajo jezni in neučakani občani, mogoče bi rekel, da nam poberejo veliko energije. Žal nimamo čarobne paličice, s katero bi zamahnili in bi bile vse težave odpravljene. CZ se ne more in ne sme vmešavati v delo strokovnih služb, kot je na primer oskrba z elektriko. Za to je pristojno podjetje Elektro Ljubljana, oni so strokovno usposobljeni za ta dela, mi jim lahko nudimo pomoč; ker je bil obseg poškodb velik, se vseh poškodb ne da odpraviti v tako kratkem času, kot so nastale.

Kaj bi nam predlagali oz. s katerimi ukrepi bi lahko zmanjšali nastanek škode ob verjetno ne zadnji ujmi?
To je zelo težko podati predloge, ko ne vemo, s kakšno ujmo nas bo presenetila narava, kakšna nesreča nas bo prizadela. Vse bolj smo odvisni od elektrike, pri obeh ujmah se ja pokazalo, da je največji problem oskrba z elektriko. Tu je težko podati predloge, nakup agregata je ena od možnosti.

Najlepša hvala za vaš čas in vaše delo, ki ga opravljate v dobro občanov. Upam, da bi v prihodnjih letih imeli čim manj podobnih dogodkov.

Gorazd Milavec

SANACIJE POŠKODB V GOZDOVIH ZARADI POSLEDIC VETROLOMA

Zaradi močnega vetra in deževja sredi decembra so nastale obsežne poškodbe tudi v gozdovih, in sicer je po trenutnih ocenah poškodovanih okoli 1,5 milijona kubičnih metrov drevja. Natančna ocena količine poškodovanega drevja v vetrolomu bo znana, ko bo izdelan načrt sanacije, ki ga mora Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) pripraviti do 12. februarja, in bo ključna podlaga za sanacijo in obnovo.

Poškodbe v gozdovih zaradi vetroloma so največje na Kočevskem, Notranjskem in na Koroškem, torej tudi na območju občine Velike Lašče.
ZGS je določil prioritete pri sanaciji posledic vetroloma: zagotovitev varnosti pri delu v gozdu (lastnikov gozdov, izvajalcev in gozdarskega strokovnega kadra); zagotovitev prevoznosti gozdnih prometnic; pomoč pri reševanju lastnine prebivalcev in javne infrastrukture; odstranjevanje podrtega drevja iz vodotokov, kjer lahko pride do zajezitve ob večji količini padavin v zimskem času.
Dela na vzpostavitvi prevoznosti gozdnih cest usmerja ZGS usklajeno z lastniki oz. upravljavci gozdov in občinami. Gozdne ceste, ki odpirajo vasi in kmetije, so bile prednostno na vrsti, sledijo gozdne ceste, ki odpirajo pomembne infrastrukturne objekte, ter gozdne ceste, kjer se bo lahko takoj začela sanacija. Na gozdnih vlakah so dolžni prevoznost vzpostaviti lastniki gozdov oziroma upravljavci gozdov. Pri poseku poškodovanega drevja ima prednost sanitarna sečnja iglavcev, da se prepreči ponovna razmnožitev podlubnikov, predvsem smrekovega lubadarja.
Roki za posek poškodovanega drevja iglavcev se določajo na podlagi ocene ogroženosti gozdov zaradi podlubnikov. Na s podlubniki ogroženem območju, kjer gre za večje količine iglavcev in je bil napad podlubnikov prisoten že v lanskem letu, je potrebno iglavce posekati in spraviti iz gozda do konca marca, v drugih iglastih gozdovih, predvsem smrekovih, pa do sredine maja 2018.
Lastniki poškodovanih gozdov lahko začnejo izvajati posek že brez izdane odločbe, vendar morajo o tem predhodno vsaj ustno obvestiti svojega revirnega gozdarja.

Na delo v gozd nikoli brez ustrezne opreme in nikoli sami!
Posek in spravilo polomljenih in prevrnjenih dreves je izredno nevarno opravilo, zato lastnikom priporočajo, da se za samostojno izvedbo sečnje odločijo le, če so za to usposobljeni in opremljeni, sicer naj raje najamejo usposobljene gozdne delavce. Dela naj se lotijo le dobro opremljeni in usposobljeni psihofizično pripravljeni delavci, vendar nikoli sami! Preden začnete delati, počakajte na lepo vreme in ugodne delovne razmere! Zaradi zahtevnosti dela si najprej temeljito oglejte razmere in presodite, katere nevarnosti vam pretijo! Sečnja in spravilo naj potekata usklajeno. Kjer je le mogoče, uporabljajte traktor z vitlom ali vsaj žični nateg in škripec, še bolj varno pa je dela opraviti strojno.

Izjemna previdnost je potrebna predvsem tam, kjer so drevesa podrta navzkrižno eno preko drugega. Vsekakor naj se dela v izrednih razmerah izogibajo vsi tisti, ki jim sečnja že v normalnih razmerah povzroča težave. Kljub vsemu je potrebno opozoriti, da so delovne tehnike, predvsem pri dokončnem podiranju dreves in razžagovanju že podrtih dreves in debel, precej drugačne kot v normalnih razmerah.

Nasveti za delo

Pred odstranjevanjem posledic vetroloma se je potrebno seznaniti s specifičnimi nevarnostmi, ki so povezane s to nalogo, posebej s sečnjo in z izdelavo dreves pod obremenitvijo, in z načini dela z drevesi, ki ležijo eno na drugem ali drugo preko drugega.

Nekaj napotkov smo povzeli po knjigi Varnost in zdravje pri delu v gozdu avtorja Jurija Beguša in po knjigi Varno delo pri sečnji avtorjev Mirka Medveda in Boštjana Koširja.

Delavci ne smejo hoditi ali delati pod nestabilnimi, v vetrolomu podrtimi drevesi ali izruvanimi koreničniki, prav tako ne smejo hoditi po deblih dreves, podrtih v vetrolomu. Določiti je potrebno primerne poti za umik delavcev in z njih odstraniti vse ovire, ki bi preprečevale hiter umik.

Če drevesa ležijo eno preko drugega, je potrebno ročno delo ali delo z ročnimi stroji začeti pri vrhu drevesa. Delo na podrtem drevesu pa naj, če je mogoče, napreduje od debelejšega dela debla proti vrhu.

Uporaba motornih žag nad ramensko višino je izredno nevarna, zato se je takšnemu načinu potrebno izogibati. Delavci morajo biti izredno pozorni na mrtva drevesa, nevarne veje in odlomljene vrhove pri drevesih, ki jih bodo posekali, in pri sosednjih drevesih. Stalno posebno pozornost je treba posvečati vsem opravilom, kjer je predmet pod natezno obremenitvijo (deblo, koreničnik).

Ločevanje padlega drevesa od izruvanega koreničnika je verjetno najnevarnejša naloga pri gozdarskem delu. Kjer koli je mogoče, naj se ločevanje opravi strojno, s pomočjo strojev in opreme za strojno sečnjo lesa. Deblo je potrebno od izruvanega koreničnika ločiti na varni razdalji. Če je potrebno, izruvanemu koreničniku pustimo višino štora v dolžini polovice premera izruvanega koreničnika, da se ta ob ločitvi ne bi prevrnil. Po ločitvi od debla si moramo vedno prizadevati izruvan koreničnik vrniti v prvotni položaj. To storimo s strojem ali z vitlom, tako da ga povlečemo nazaj. Ko so drevesa ločena od izruvanih koreničnikov, jih je potrebno spraviti na posebno mesto za kleščenje in izdelavo, kjer bo delo varno.

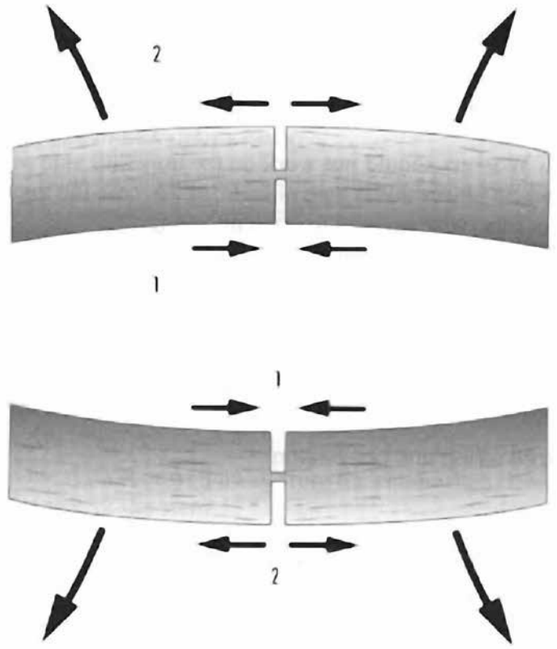

Za les pod obremenitvijo velja splošno pravilo, da se, kot prikazuje slika, prvi rez napravi v (1) področje stisnjenih lesnih vlaken in drugi v (2) področje nategnjenih lesnih vlaken.
Nategnjena lesna vlakna na zgornji strani:
deblo se sproži navzgor
Nategnjena lesna vlakna na spodnji strani:
deblo se sproži navzdol

Nagnjena drevesa je potrebno podreti s prirejeno tehniko sečnje, kar prepreči stisnjenje žage pri izdelavi ščetine in omogoči postopno in nadzorovano popuščanje napetosti. S tem se izognemo prelomu drevesa pri žaganju s hrbtno stranjo žage, kar je lahko zelo nevarno.

Drevesa z zlomljenimi vrhovi je potrebno povleči strojno z varne razdalje. Če stroj ni na voljo, je drevo potrebno podreti v nasprotno smer od nagiba. Drevesna debla brez vrhov je potrebno podreti z večjim zasekom kot običajno in smer podiranja nadzorovati s klini.

Prežagovanje debel

Tudi pri prežagovanju v vetrolomu podrtih debel veljajo nekatera osnovna pravila, ki jih moramo upoštevati, saj so v njih po navadi prisotne različne napetosti lesa. Predvsem pri prežagovanju debla nikoli ne stojimo v liniji prežagovanja. Stojišče naj bo vedno znotraj upognjenega debla in ne v smeri, kamor lahko udari hlod, ko ga prežagamo. Pri delu v strmini stojimo vedno nad deblom. Vedno najprej prežagamo stisnjena vlakna in šele potem napeta. Stisnjenih vlaken ne žagamo predolgo, da ne stisnejo motorne žage. Pazimo, da z letvijo oz. verigo ne zadenemo v tla. Kjer ne moremo pravilno oceniti, kje so vlakna stisnjena, vstavimo v rez žepni klin.

ZGS bo nudil vso pomoč lastnikom gozdov, redno pregledoval poškodovane gozdove in izdajal odločbe za posek poškodovanih dreves. Okrepili bodo tudi aktivnosti svetovanja, izobraževanja ter povezovanja lastnikov poškodovanih gozdov za skupno izvedbo del z usposobljenimi izvajalci, še posebej na območjih z drobno gozdno posestjo.

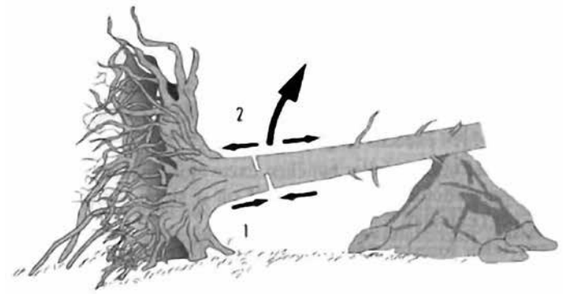

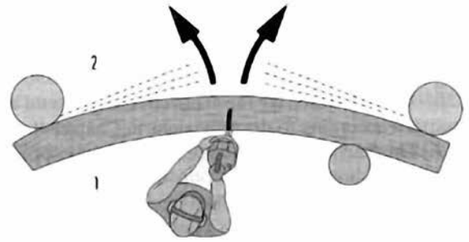

Prežagovanje lesa, ki je pod obremenitvijo
Velika debla = velika natezna sila: drugi rez je rahlo odmaknjen od prvega (stopniščasti rez)
Stranski nateg: delavec se vedno zadržuje na strani stisnjenih lesnih vlaken.

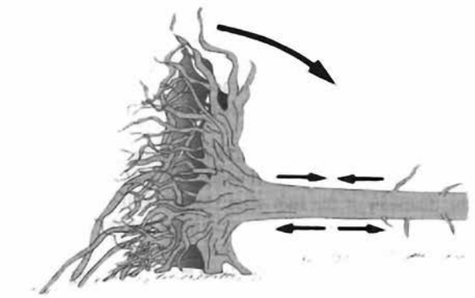

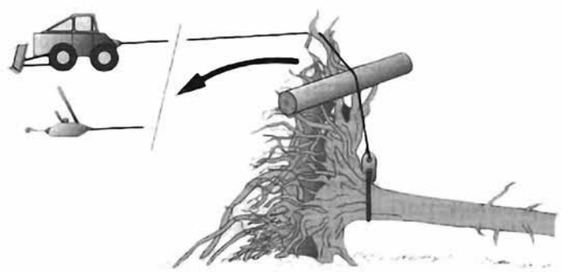

Odstranjevanje koreninskega sistema po vetrolomu
Pazite: Na deblo deluje natezna sila v obratni smeri, če za zavarovanje in postavitev koreninskega sistema uporabljamo vitel. To je samo ena od mnogih situacij, na katere naletimo pri vetrolomu.

Dragica Heric
Povzeto po Kmečki glas

PRAZNIČNI DECEMBER V VRTCU

V vrtcu so prazniki in praznovanja pomemben del kurikuluma. Pomenijo popestritev našega vsakdana in seznanjanje in prenašanje običajev, ki so značilni za naše okolje.

Otroci so vključeni v načrtovanje in izvajanje različnih dejavnosti:
– okraševanje prostorov,
– pripravo dejavnosti za mlajše otroke (dramatizacije pravljic, pevski nastopi),
– izdelovanje voščilnic in izdelkov.

Zato smo v decembru v vrtcu načrtovali in izvedli različne prireditve:
– Miklavžev pehar (otroci dan pred Miklavžem pripravijo pehar in Miklavžu napišejo pisemce in narišejo risbice);
– ogledali smo si predstavo: Medvedek in zima (lutkovni abonma);
– si ogledali risani film v kinodvorani Velike Lašče;
– obiskali so nas dedki in babice ali osebe, ki so otroku ljube;
– otroci in učitelji glasbene šole so v vseh treh enotah izvedli mini glasbeni koncert;
– sodelovali smo na dobrodelni prireditvi šole in vrtca in
– plesali na novoletnem plesu ob spremljavi harmonikarja Blaža Škulja.

Otroci in vzgojiteljice iz starejših skupin so pripravili različne dejavnosti in z njimi razveselili naše najmlajše.

Tudi v letošnjem prazničnem decembru smo v sodelovanju z Občino Velike Lašče pripravili prireditev za vse predšolske otroke naše občine.

Vzgojiteljice iz vrtca so poskrbele za okrasitev športne dvorane, pripravo daril in pogostitev, občina pa je zagotovila potrebna finančna sredstva.

Gostja Alenka Kolman je z zabavno in poučno predstavo Božičkovi palčki zabavala otroke in odrasle. Seveda pa je ob koncu prireditve prišel tudi Božiček in obdaril s knjigami in sestavljankami vse otroke.

Praznični december je za nami, ostali pa so spomini na prijetne dogodke in druženja.

Stanka Mustar, pom. ravnateljice

VPIS V VRTEC

Starše in zakonite zastopnike otrok obveščamo, da sprejemamo vloge za vpis v vrtec Sončni žarek za šolsko leto 2018/2019 do 31. 3. 2018.

Obrazci za vpis otroka so na voljo v vrtcu in na spletni strani; www.soncni-zarek.si.

Če bo prošenj več, kot je prostih mest v vrtcu, bo o sprejemu otrok odločala komisija za sprejem otrok.

Za dodatne informacije se lahko oglasite osebno v vrtcu, pokličete na tel. številki: 031 618-300, 7881-582 (Stanka Mustar) ali pišete na e-pošto: info@soncni-zarek.si

Stanka Mustar, pom. ravnateljice

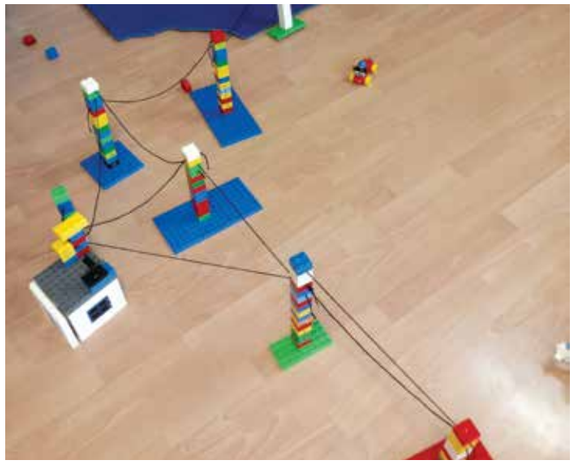

ANGLEŠČINA ZA MALČKE V VRTCU

V mesecu oktobru 2017 smo pričeli poskusno uvajati ure angleščine v skupinah od 5 do 6 let starih otrok (Ribice – Velike Lašče, Srnice – Karlovica in Miške – Turjak). Potekajo enkrat tedensko, in sicer 1 uro.

Program je prilagojen predšolskim otrokom in uporablja zabavne igre, pesmi in zgodbe. Intenzivno ponavljanje besednjaka in fraz na zabaven in sproščen način omogoča otrokom, da spoznajo, vzljubijo in se naučijo angleščine.

Vsak mesec se izvaja določena tema s seznamom besed in slovnico, primerno otrokom. Tudi starši imajo možnost spremljanja, dopolnjevanja in utrjevanja znanja s pomočjo posebej oblikovane spletne strani.

Stroški programa ne bremenijo staršev in jih pokrivamo iz sklada. Zato se lepo zahvaljujem vsem donatorjem, ki so prispevali sredstva v sklad.

Stanka Mustar, pom. ravnateljice

DOBRODELNI PRIREDITVI NA OSNOVNI ŠOLI

Ta čaroben mesec december ... Moč svetlobe, snega in praznikov ... Čas, da pozabimo na zamere, končamo, kar smo začeli, zastavimo nove cilje in upamo, da nam bo šlo vsaj tako dobro kot do zdaj.

V četrtek, 7. decembra 2017, smo imeli na šoli božični sejem in dobrodelni koncert.

Otroke pevskega zbora vrtca Sončni žarek in skupine Miške s Turjaka so na nastop pripravile Tatjana Marolt, Nataša Indihar in Metka Kaplan.

Na koncertu so nastopile velikolaške mažorete pod vodstvom Klavdije Križ Potisk.

Pravljici o nepovedanem za pripovedovalko in dva godca so pripovedovali Maša Budič, Rebeka Bogataj in Blaž Podobnik, člani skupine Vem, pa (ne) povem.

Glasbeni točki – vokalno skupino, šolski band in pevska zbora – je na oder postavila Vita Mekinda.

Prireditev sta povezovala devetošolca Jaša Nika Petrovič in Aiken Ahac, ob koncu sta se jima pridružila še Lola Petrovič in Liam Ahac.

Zahvala vsem nastopajočim in vsem, ki ste sodelovali pri pripravi in izvedbi prireditve.
Hvaležni smo tudi vsem, ki s sredstvi polnite šolski sklad.

Janja Samsa
Foto Renata Gradišar

VRTEC KARLOVICA – UTRINEK SKUPINE SRNICE

Mesec december je mesec praznikov. Tudi v vrtcu Sončni žarek, enota Karlovica, smo si naredili praznično vzdušje. Prostore smo okrasili, postavili smrečico ter naš vsakdan popestrili z različnimi dejavnostmi. Ogledali smo si abonmajsko predstavo Medvedek in zima, sinhroniziran film na platnu Trd oreh, preprosto lutkovno igrico v izvedbi vzgojiteljic Palčkova darila, poslušali koncert učencev glasbene šole Ribnica, enota Velike Lašče …

Vsako leto pa še posebej težko pričakujemo obisk naših babic, dedkov in drugih oseb, ki so otrokom blizu.

Na srečanje smo se skrbno pripravljali. Naš program je bil sestavljen iz lutkovne igrice Hrčkova hruška ter pevsko-plesne točke.

Srečanje je bilo v popoldanskem času. Tako so imeli povabljeni več možnosti, da si organizirajo delovni dan in se odzovejo našemu vabilu.

Nastop otrok – lutkovna igrica Hrčkova hruška

V igralnici Srnice se je zbrala velika množica, ki je z navdušenjem spremljala nastop otrok. Otroci so se zelo izkazali. Ob koncu nastopa smo babice, dedke in druge prisotne pogostili. Ponudili smo jim piškote in sok. Zadovoljstvo se je odražalo obojestransko. Babice in dedki so »žareli« od ponosa, otroci pa so imeli nasmeh »do ušes«.

Vsem babicam, dedkom in ostalim se zahvaljujemo za njihov čas, ki so ga preživeli z nami.

Zapisala vzgojiteljica Jožica Planinšek

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT JE TUDI TOKRAT PRIVABIL VELIKO OBISKOVALCEV

V POČASTITEV DNEVA SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI

V torek, 26. decembra 2017, na štefanovo, ko praznujemo tudi dan samostojnosti in enotnosti, je bila športna dvorana v Velikih Laščah polna veselja in dobre volje. Iz povsem napolnjene športne dvorane je bilo moč razbrati, da je tu prisotna velika ljubezen do domače, slovenske glasbe.

Na že tradicionalnem božično-novoletnem koncertu so nastopili Mešani pevski zbor Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče, Ansambel Slovenski zvoki, Isaac Palma, Ansambel Boršt, Ansambel Pogum in Orkester harmonikarjev Bučar. Program je povezovala simpatična Tanja Žibert.

Župan Anton Zakrajšek in voditeljica koncerta Tanja Žibert

Prireditev se je slovesno pričela s himno v izvedbi Mešanega pevskega zbora Osnovne šole Primoža Trubarja pod vodstvom Vite Mekinde. Na klavirju jih je spremljala Ana Dolšak. Sledili so bolj poskočni toni narodno zabavnih viž. Za humorne vložke so poskrbeli Slovenski zvoki, ki so na oder stopili dvakrat. Njihovi muzikantje so z lahkoto menjavali inštrumente in različne vloge ter zabavali občinstvo.
Mlajši del publike je z navdušenjem pozdravil Isaaca Palmo. Poleg uspešnice "Če te kdaj spustim iz rok" je obiskovalce razveselil tudi s povsem slovensko priredbo A. Šifrerja "Za prijatelje".

Isaac Palma

Ansambel Boršt je med drugimi predstavil svojo novo skladbo "Kdor je v srcu mlad", s katero so v letu 2017 osvojili tretje mesto na festivalu Guštanj. Vrsto nagrad je za svoje skladbe osvojil tudi Ansambel Pogum, ki je na koncertu zaigral kar nekaj znanih melodij, šarmantni člani zasedbe pa so nasmejali zbrane. Prijetno presenečenje je pripravil Orkester harmonikarjev Bučar; ta je s sedemnajstimi člani napolnil oder ter zaigral nepozabne skladbe Vrh planin, Tri planike in Na Golici.

Ansambel Boršt

V kratkem pogovoru je zbrane je pozdravil župan Anton Zakrajšek in jim zaželel vse dobro v letu 2018. Z voditeljico sta se dotaknila tudi zadnje naravne nesreče – vetroloma, ki je na območju naše občine povzročil veliko škode. Zato so bili prostovoljni prispevki namenjeni za nakup agregata. Zbranih je bilo 1.480,49 evrov, kar bo zadoščalo za sofinanciranje nakupa dveh agregatov za Osnovno šolo Primoža Trubarja Velike Lašče in enega agregata za Vrtec Sončni žarek. Zahvala vsem, ki ste prispevali.

Ansambel Slovenski zvoki in Folklorna skupina Društva podeželskih žena Velike Lašče

Ob zaključku so se vsi nastopajoči še enkrat zbrali na odru ter skupaj zaigrali skladbi V dolini tihi in Silvestrski poljub, s katerima se je končal letošnji božično-novoletni koncert.
Zahvala tudi vsem obiskovalcem, ki ste napolnili športno dvorano s pozitivno energijo, ter vsem nastopajočim za čudovit večer. Zahvala plesalcem – Folklorni skupini Društva podeželskih žena Velike Lašče in Folklorni skupini Društva podeželske mladine Velike Lašče. Vsi skupaj ste pričarali nepozabno praznično vzdušje.

Ansambel Pogum

Orkester harmonikarjev Bučar iz Glasbene šole Bučar iz Ljubljane

Nastopajoči so ob skupnem zaključku koncerta povsem zapolnili oder.

Angelca Petrič in Nika Perovšek, Občinska uprava
Foto: Peter Centa

OBČINA VELIKE LAŠČE JE PRIDOBILA NAZIV BRANJU PRIJAZNA OBČINA

Dne 4. decembra 2017 je v avli mestne Občine Kranj potekala podelitev nazivov »Branju prijazna občina«, ki jih letos prvič podeljuje Združenje splošnih knjižnic v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije in Ministrstvom za kulturo. Nazive sta prejeli dve mestni občini, in sicer Mestna občina Ljubljana in Mestna občina Kranj, ter šestnajst občin: Črna na Koroškem, Hrastnik, Hrpelje-Kozina, Ivančna Gorica, Kamnik, Krško, Prevalje, Radovljica, Slovenske Konjice, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Škofja Loka, Šmartno pri Litiji, Velike Lašče, Trzin, Tržič in Žalec.

Javni natečaj Branju prijazna občina je nastal z namenom, da občine spodbudi k bolj aktivnemu delovanju v lokalni skupnosti in povezovanju med različnimi organizacijami za izboljšanje bralne pismenosti in bralne kulture. Občine, ki so pridobile nazive, so v svoji vlogi predstavljale dejavnosti lokalne skupnosti in njenih zaposlenih na področju branja. Hkrati je bil eden izmed pomembnih pogojev za sodelovanje financiranje dejavnosti knjižnic, osrednje organizacije, ki vpliva na bralne navade in kulturo v družbi. Strokovna komisija je izbrala 18 občin, ki so izpolnile vse pogoje natečaja in ki s svojimi praksami izstopajo, tako da uspešno spodbujajo sodelovanje in vključevanje prebivalcev lokalne skupnosti, da gojijo branje kot temeljno vrednoto družbe.

Komisija je aktivnosti občine Velike Lašče ocenila takole:
»Vloga Občine Velike Lašče izpolnjuje vse pogoje, potrebne za pridobitev certifikata. Področju spodbujanja bralne kulture daje zelo velik pomen. Poleg knjižnične dejavnosti, ki jo v veliki meri podpira, daje velik poudarek aktivnostim, povezanim s knjigo in branjem. Občina je tesno povezana s Trubarjem in njegovim delovanjem. Tega se v občini zelo zavedajo, zato ohranjajo in širijo dediščino še naprej z organizacijo dogodkov v sodelovanju z domačim in širšim okoljem. Na Trubarjevi domačiji in čitalnici organizirajo literarne dogodke, povezane z različnimi literati. Občina podpira tudi številna društva, ki delujejo na področju bralne kulture, in s tem omogoča širok spekter dogodkov, namenjenih širši javnosti. V veliko primerih podpira izvedbo dogodka v celoti: finančno, promocijsko in prostorsko. Podpira tudi založniško dejavnost, za spodbudo branja v občini imajo postavljeno knjigobežnico. Podpira projekte, med katerimi velja posebej omeniti projekt Društva pisateljev Slovenska pisateljska pot. Župan je častni pokrovitelj Rožančeve nagrade, ki jo podeljuje Društvo Marjana Rožanca. Občina Velike Lašče je aktivna promotorka branja in knjige ter zgled dobrega delovanja na področju bralne kulture z vsebinsko bogatim programom, s katerim dosega različne ciljne skupine.«

Župan Anton Zakrajšek, predsednica Združenja splošnih knjižnic Vesna Horžen, mag. Barbara Pečnik in Nika Perovšek (občinska uprava) ter Minister za kulturo Tone Peršak

V imenu Občine Velike Lašče je priznanje iz rok Vesne Horžen, predsednice Združenja splošnih knjižnic, sprejel župan Anton Zakrajšek.

Na slovesni prireditvi so zbrane nagovorili dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije, Anton Peršak, minister za kulturo Republike Slovenije, ki sta izrazila nadaljnjo podporo projektu tudi v prihodnjem letu, in Boštjan Trilar, župan Mestne občine Kranj. Ambasadorji projekta, poleg dr. Milana Brgleza in Antona Peršaka še Manca G. Renko, urednica in direktorica festivala Fabula, so se pogovarjali o branju, bralni kulturi, bralni pismenosti in o tem, kako pomembno je branje za posameznika in kakovost družbe, kar si je Republika Slovenija zastavila za eno od prednostnih nalog. Pogovor je vodila Carmen L. Oven.

Tone Pavček: Branje

Brati pomeni početi podvige.
Brati je možno marsikaj.
Recimo: grozdje in fige in knjige
in med brati še kaj.

Brati je na sploh enostavno.
Črke hrustaš kot zalogaj.
Teže pa je, a tudi bolj slavno,
brati pravilno in hitro nazaj.

A nazaj se daleč ne pride.
Pravo branje le dalje in dalje gre
čez črke in pike, čez vrte in hribe
v Koromandijo ali še dlje.

Foto: Arhiv Združenja splošnih knjižnic Slovenije
Barbara Pečnik

Dalmatin Prešeren
Stritar Trubar Valvasor
Slodnjak Levstik Stritar
Prešeren Javoršek
Stritar Cankar Dalmatin

KUD Primož Trubar,
OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in
Glasbena šola Ribnica

vas vabijo na

prireditev ob kulturnem prazniku

Vsem Slovencem.

Režija: Majda Samsa

Levstikov dom v Velikih Laščah,
8. februarja 2018, ob 18. uri.

Pokrovitelj Občina Velike Lašče

TA VESELI DAN KULTURE V VELIKIH LAŠČAH

Ta veseli dan kulture smo praznovali v nedeljo, 3. decembra 2017, tudi na Trubarjevi domačiji in v Levstikovi in Stritarjevi spominski sobi v Levstikovem domu v Velikih Laščah.

Trubarjeva domačija je bila odprta posameznim obiskovalcem in družinam. Gostje so si lahko ogledali spominsko sobo, mlin in žagarsko zbirko na Temkovi žagi. V galeriji Skedenj je bila še vedno na ogled razstava grafik prof. Alojzija Drašlerja Postaje v Trubarjevem življenju, v Trubarjevi čitalnici pa razstava knjižnih izdaj in likovnih upodobitev Martina Krpana. Slednja je bila še posebej aktualna, saj letos praznujemo 100. obletnico prve izvirne slovenske slikanice, izdaje Martina Krpana z upodobitvami Hinka Smrekarja.

Na nedeljsko dopoldne je bila odprta tudi spominska soba Levstika in Stritarja. Med drugimi so jo obiskali tudi člani študijskega krožka Naš kraj včeraj, danes, jutri, ki deluje v okviru UTŽO Velike Lašče. Vodnica Slava Petrič jih je popeljala v Stritarjev in Levstikov čas, z njunimi pesmimi pa jim je obudila tudi njihove spomine na otroštvo.

Z letošnjo prireditvijo Ta veseli dan kulture smo tokrat simbolno stopili v leto 2018, ki je posvečeno evropski kulturni dediščini. Ideja o evropskem letu kulturne dediščine sega že v leto 2014, ko je svet EU sprejel sklepe o participativnem upravljanju kulturne dediščine. Evropska komisija je nato leta 2016 Evropskemu parlamentu predlagala, naj leto 2018 razglasi za leto evropske kulturne dediščine. Končno odločitev sta maja 2017 sprejela Evropski parlament in Svet EU.

Namen evropskega leta je spodbuditi skupno doživljanje evropske kulturne dediščine in zavedanje o njenem pomenu kot skupni dobrini, izboljšati ozaveščenost o skupni zgodovini in vrednotah ter okrepiti občutek pripadnosti skupnemu evropskemu prostoru.

Cilji pa so spodbujati in podpirati prizadevanja EU, držav članic ter regionalnih in lokalnih organov, in sicer v sodelovanju s sektorjem kulturne dediščine in širšo civilno družbo, za zaščito, varstvo, ponovno uporabo, krepitev, vrednotenje in promocijo evropske kulturne dediščine tudi v mednarodnih odnosih EU. Evropsko leto bo tudi okrepilo prispevek kulturne dediščine h gospodarstvu prek podpore kulturnim in ustvarjalnim sektorjem, spodbujanja ustvarjanja in inovacij, trajnostnega turizma in zaposlovanja.

Vodnica Slava Petrič med razlago

Da bodo ti cilji uresničeni tudi v naši lokalni skupnosti in ne bo to leto kulturne dediščine samo po nazivu, pa se moramo truditi vsi: občina, šola, vrtec, knjižnice, društva in nevladne organizacije in vsak posameznik po svoji najboljši moči.

Barbara Pečnik

BOŽIČNI KONCERT CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

Na predvečer praznika svetih treh kraljev, 5. 1. 2018, se je v velikolaški župnijski cerkvi odvil koncert pevskih zborov.

Zamisel, da bi izvedli koncert vseh zborov, ki delujejo v župniji Velike Lašče, je zorela več let. Letos, na 3. sveti večer, pa nam je to zamisel uspelo realizirati.
Koncert so pričeli naši najmlajši, pevci otroškega cerkvenega pevskega zbora Lumen.
Voditi takšen zbor, v katerem so pevci, ki so pravkar prestopili osnovnošolski prag in se šele spoznavajo s črkami in ki večinoma še ne znajo brati, ter na drugi strani pevke, ki so z eno nogo skorajda že v srednji šoli, je prava umetnost. Za takšno delo moraš imeti veliko srce, preprosto ga moraš imeti rad, saj zahteva mnogo truda in potrpežljivosti, pravo mero odločnosti in tenkočutnosti ter seveda veliko strokovnega znanja. In vse te kakovosti ima njihova dolgoletna zborovodkinja Lidija Čop.
Kot zadnji in najštevilčnejši pa je zapel župnijski mešani pevski zbor. Zbor je zelo starostno pisan, v njem so pevke, ki so še srednješolke, študentke, mlade mamice, zaposleni, upokojenci in starosti zbora, ki sta naš ponos – najstarejši pevec, ki bo v letošnjem letu praznoval častitljivih 90 let, in njegov štiri leta mlajši pevski kolega, do katerih čutimo še posebno spoštovanje.
Kako je biti zborovodja takšnemu zboru, zelo dobro ve gospa Ladka Deterding, saj ga vodi že skoraj štiri desetletja. Biti le strokoven za dobrega zborovodjo ni dovolj, gojiti ljubezen do glasbe in imeti dober posluh tudi ne. Dobrega zborovodjo poleg naštetega odlikuje še posluh za sočloveka, zborovodstvo pa mora čutiti kot poslanstvo.
Prav tako pa je posebno poslanstvo biti cerkveni pevec. Prazniki

Združeni zbori ob petju Svete noči, foto: Peter Centa

Otroci nam s svojim prepevanjem lepšajo nedeljska bogoslužja. Tudi tokrat so s svojimi mladimi glasovi ob orgelski spremljavi Teje Levstik poslušalcem polepšali večer.
Za njimi je pod vodstvom zborovodkinje Martine Kovačič zapela Velikolaška vokalna skupina, ki sicer ni cerkveni pevski zbor, je pa več kot polovica njihovih pevcev hkrati tudi članov cerkvenega pevskega zbora. Oba zbora pa imata še eno skupno »točko«, organistko Uršo Gruden.
Marsikoga je navdušila in ganila njihova sedemglasna izvedba skladbe Božično drevo Aleksandra Mežka.
Kot tretje so pod vodstvom Miriam Lavrič zapele članice vokalne zasedbe Alegria. Z izvajanjem duhovno-ritmične in slavilne glasbe, ki je hkrati tudi instrumentalno obogatena, v naš prostor vnašajo svežino. Njihovega občasnega sodelovanja pri svetih mašah smo vedno veseli.
Z glasbo, ki jo čutijo, in besedili, ki jih živijo, ter ob spremljavi instrumentalistk Ane Virant, Lare Petrič in Petre Kokelj so tudi tokrat pobožale dušo.
so s petjem in mogočnim zvokom orgel še slovesnejši. Cerkvena glasba dviga duha, nagovarja, bogati in lepša bogoslužja. Bogoslužje – SLUŽITI BOGU. Da, cerkveni pevec s svojim najlepšim inštrumentom – glasom, s podarjanjem svojega talenta služi Bogu in ljudem.
Naj si sposodim besede gospe Ladke, s katerimi nas je ob koncu koncerta nagovorila: »Cerkveni pevec je za svoje petje le malokrat nagrajen z aplavzom. Tudi ne poje za aplavz. Je pa vesel, če ga kdaj po koncu maše kdo pocuka za rokav in mu pove, da je bilo današnje petje pa še posebno lepo.«
Ob koncu so zbori združili moči in zapeli dve skupni pesmi: Vem za Njega, ki me ljubi, ter najbolj znan božični napev, ki v naša srca prinaša mir in toplino in brez katerega si ne znamo predstavljati božiča – Sveto noč ... In bili nagrajeni z MOČNIM APLAVZOM!

Ajda Kokelj

PRIŽIG PRAZNIČNIH LUČK V VELIKI LAŠČAH

Miklavžev večer je bil v Velikih Laščah tudi tokrat nekaj posebnega. V torek, 5. 12. 2017, ko je naše najmlajše obiskal Miklavž, so se Velike Lašče oblekle v praznične barve.

Po veselem pričakovanju in obdarovanju otrok v župnijski cerkvi se je Miklavž s sprevodom odpravil na trg in nagovoril zbrane. Učenci OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, ki so pod mentorstvom Vere Lipovec izdelovali praznično dekoracijo, so že nestrpno pričakovali trenutek, ko bo učenka Špela Ivanec prižgala lučke. Po nagovoru Metode Kolar, ravnateljice OŠ Primoža Trubarja, in župana občine Velike Lašče Antona Zakrajška, ki se je zahvalil sodelujočim in vsem zbranim zaželel lepe praznične dni, je prižig uspel.

Za popestritev prazničnega vzdušja so poskrbeli različni ponudniki na stojnicah. Na prazničnem bazarju so sodelovali OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, KZ Velike Lašče, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Velike Lašče, Društvo podeželskih žena, Društvo za ohranjanje dediščine Gradež, Rokodelska družina Grčar, KUD Primož Trubar Velike Lašče – Univerza za tretje življenjsko obdobje, TiNakit (Tina Brodnik), MuGo (Mateja Delač), Hungry Skin (Anja Bordon) in Čebelarstvo Gačnik.

Nastop Vokalne skupine Alegria pa je pričaral pravo praznično vzdušje.

Nika Perovšek, občinska uprava
Foto: Niko Samsa

BOŽIČNI DOBRODELNI KONCERT

V čarobnem božičnem času, 29. decembra, je v velikolaški cerkvi Marijinega rojstva potekal dobrodelni koncert, ki ga je organizirala pevka Amadeja Košir. S koncertom so se zbirala sredstva za otroke iz socialno ogroženih družin naše občine. V sodelovanju z OŠ Primoža Trubarja se bodo za zbrani denar otrokom kupila potrebna sredstva, ki jim bodo olajšala šolanje in druge potrebe. Ob angelskem petju Amadeje in igranju citrarke Hane Debeljak pa so s svojim sodelovanjem polepšali večer tudi otroci iz cerkvenega otroškega pevskega zbora Lumen pod vodstvom Lidije Čop, na klavirju pa jih je spremljala Teja Levstik. Koncert je s svojim povezovanjem zaokrožila Ajda Kokelj. Najlepša zahvala gospodu župniku Andreju, ki je omogočil, da je koncert potekal v cerkvi, in ravnateljici GŠ Ribnica Majdi Kokošinek. Iskrena zahvala pa tudi vsem, ki ste se večera udeležili in s tem marsikateremu otroku narisali nasmeh na obraz. Tako smo lahko vsi nekomu Božiček za en dan. Naj to ostane dobra praksa tudi v prihodnje. Naslednje leto dobrodošel tudi ti.

M. Arko

IZ VELIKOLAŠKEGA OKRAJA 8

KAKO SO SI LJUDJE POMAGALI OB HUDI URI

Ko se je v Dvorski vasi oz. na Mali Slevici pripravljalo k nevihti, so takole molili, po navadi gospodar:

»Ljub' šmarni oblak,
bod' ponižen in krotak!
Marija je pod hribčkom stala,
svoje lazščke prekriž'vala …
Prekrižaj jih še ti – Bog Oče, Sin in Sveti Duh …«

S patrnožem so mahali proti oblaku in potem molili še »topelt« očenaš:
Oče naš, oče naš, – kateri si v nebesih, kateri si v nebesih, – posvečeno bodi, posvečeno bodi – itd. Molili so toliko časa, da je nevihta ponehala. Tako je vedno »pomagalo« … V zvoniku se je oglasil »ta velki zvon«; in res je po navadi toča padala – stran od vasi …
(Danes je znanstveno dokazano, da to drži; saj zvočni dražljaji prej »sprožijo« oblake. Ampak pada pa nekje drugje …)
Ko se je vreme umirilo, so ponekod v zahvalo »klenkali« – pritrkovali.
Pritrkavanje k prazniku so ljudje slišali takole:
V ***Dvorski vasi***:
Polna dolina pankrtu …, polna dolina pankrtu …, polna dolina …
(Bilo je v dveh tonskih višinah. Menda je bilo tu nekaj nezakonskih otrok.)
Pri ***Sv. Jakobu – Mala Slevica***:
Stara baba – slaba raba, stara baba – slaba raba …
(Verjetno se je tega spomnil kakšen »premlad dedec« …?)
Na ***Veliki Slevici***:
Vreanu vinu – po cekinu, vreanu vinu – po cekinu …
(Kritika na predrago pijačo.)
V ***Velikih Laščah***:
Jest bom dajlov, ti pa spiš, jest bom dajlov, ti pa spiš …
(Vse jasno!)

Zapisal Jože Centa, Ljubljana, dec. 2017.

Čim se je v Krvavi Peči k nevihti pripravljalo, je šel mežnar zvonit. Gospodar je z žegnano vodo pred vrati blagoslovil v tisto smer, od koder se je nevihta pripravljala: »Buh nas obvarji hudga vremena, toče.« Molilo se je očenaš in zdravamarijo. S flaškami smo šli iskat žegnano vodo in jo imeli celo leto. Pri hiši je bil pušpan in se je s tistim pokropilo.

Pripovedovala Vera Gorjup, Rob, dec. 2017.

Pred hudo uro so pokadili okrog hiše. Malo žegnanega lesa iz butarice so vrgli na žerjavico, da ni gorelo, ampak se je samo kadilo. Ostanek so potem vrgli v štedilnik. Pa molili so za odganjanje hude ure, k sv. Eliji. Na Gradežu so pred hudo uro ljudje tudi kropili z žegnano vodo in prosili k svetemu Urhu. Na Urhov dan je pred več kot 200 leti vse toča stolkla in hrane ni bilo. To je bilo na Gradežu, Sloki Gori in Malem Ločniku. Predniki so se zaobljubili, da bodo vsako leto hodili k maši na Krko na Urhov dan (4. julija). In so vsako leto šli. Otroci so se veselili, ker je bila vedno malica pod velikim hrastom. Okrog šestdesetega leta se je Maticov Janez ponesrečil, je s kozolca padel, potem se ni več hodilo. Tudi župnik je povedal: »Če so se vaši predniki zaobljubili, vi niste več dolžni tega delati.« Na Urhov dan se na Gradežu še vedno da za mašo.

Ko je Župančič iz Grosupljega preko Šentjurija šel, se je bliskalo in treskalo. Pa je pripovedoval, da mu je župnik enkrat rekel: »Mahni po konjih! Da bom jaz na svojo zemljo prišel, pa bo vse dobro.« In ko je do Malih Lipljen prišel, je res nehalo treskat.

Naša teta Mic je pripovedovala: So bili sami Lipljenci. Imeli so enega brihtnega človeka. Pol so šli pa na Puhov hrib – štirje dedci iz Malih Lipljen. Pa je taštudirani naredil, da je začela toča padat. Res je tako pripovedovala.

Tudi zvonovi so peli, da so pred hudo uro oblake razganjali.
Zvonovi okrog ***Gradeža*** so se ob praznikih takole oglašali:
Na ***Malem Osolniku***:
Polna dolina pankrtu …, polna dolina pankrtu …
V ***Škocjanu***:
Lunder, Milek pa Selan.
Štrajfnk, mežnar pa kaplan.
Puh puh prmejduh.
Na ***Železnici***:
Pridite po štrukelce, pridite po štrukelce,
poln taler muzelnu …
(muzelni = nudelci, rezanci)

Pripovedovali so Stane Zabukovec, Slavka Virant, Tončka Jakopin, Jože Koprivec, jan. 2018.

Pri zobotrebčarjih iz Društva za ohranjanje dediščine, ki med izdelovanjem klincev najdejo čas tudi za stare zgodbe (Foto: MS)

Pripravlja: Metka Starič

TRUBAR IN TRUBARJESLOVCI V

»Vsak narod si izbere glasnika po svoji podobi in vrednosti ... Občutil sem na dnu srca, občutil strahoma, da Gabriele d'Annunzio ni pesnik. Da zasluži morda obilnega občudovanja zaradi svoje besedne spretnosti, ali da ne zasluži tistega plačila, ki je umetniku prvo in nadvse: da ne zasluži ljubezni. Sodnik, ki dela zgodovino in večnost, je srce.« (Ivan Cankar: D'Annunzio, Slovenski narod, 12. julij 1915)

Vir: M. Žebovc, Slovenski književniki rojeni do leta 1899, Založba Karantanija, Ljubljana 2005, str.185

Vstopili smo v Cankarjevo leto. Večina ve, da mineva sto let, odkar je v večnost odšel največji slovenski dramatik, znan predvsem po črticah, klancu, Erotiki, materi ter tisti nesrečni skodelici kave. Manj znano je njegovo besedilo Kako sem postal socialist in dejstvo, da se je za socialno demokracijo ponudil volivcem na volitvah 14. maja 1907 kot mož dela, mož kulture in kot mož močne volje in resnice. Pred tem je na zborovanjih dodobra vzel mero tako liberalcem kot klerikalcem, ki so malo pred tem ustanovili Slovensko ljudsko stranko, najmočnejšo stranko do začetka druge svetovne vojne. Zapisal pa je tudi marsikaj o Trubarju, recimo pesem Ungnadovi gostje (Ljubljanski zvon, 1895, pod psevdonimom Tršan) ter besedilo Trubar in Trubarjeve slavnosti (drugo predavanje tržaškim delavcem na Ljudskem odru, 21. maja 1908). Tržaški »Delavski list« že dan kasneje zapiše, da je bila Velika dvorana polna do zadnjega kotička.

»Če bere človek zgodovino tistih časov, se mu zdi popolnoma razumljivo, da se je slovensko ljudstvo v svojem obupu vdalo najbolj črnemu praznoverstvu, čigar sledovi še do današnjega dne niso izginili. Prijatelja ni imelo ljudstvo nobenega, upanja nobenega, kvečjemu v sveta nebesa. Edini narodni zaščitniki, besedniki njegovi bi bili po pravici morali biti v tedanjih časih duhovniki. Ampak prav tista duhovščina je ležala na ljudstvu kakor ogromen polip in mu je s tisočerimi usti sesala zadnjo kri.« Cankar ne skriva svojega vira, to je Dimitzova Zgodovina dežele kranjske, ki še danes marsikomu predstavlja vir, če ne za drugo, vsaj za zgodovino zgodovine. Trubarjevo pot in štiristoletnico njegovega rojstva Cankar zoperstavi tristoletnici hudodelstev škofa Hrena. Protireformacijo obdolži za smrt mlade slovenske kulture, za nasilno smrt ali bolje umor, ki ga je izvršil škof Hren po naročilu rimske cerkve. Težava je v tem, da je naročilo prišlo iz ust tedanjega nadvojvode Notranje Avstrije, kamor so spadale Kranjska, Štajerska in Koroška. Ta je ustanovil komisijo, ki je sežigala knjige, uničevala pokopališča in celo metala kosti pokojnih v reko, za načelnika pa je postavil škofa Hrena. V današnjih časih revizionizma tudi Tomaž Hren dobiva novo podobo. Kakor je Mimi Malenšek v Plamenici romaneskno poustvarila Primoža Trubarja, je v romanu Inkvizitor bralcu dvajsetega stoletja približala Tomaža Hrena. In ne pozabimo, da je bil Hrenov oče pripadnik čistega nauka, torej luteran.

Nas, ljube Slovence, je Trubar v pismu cesarju Maksimiljanu II. označil za dobro, dostojno, zvesto, resnicoljubno, pokorno, gostoljubno in milo ljudstvo, ki se lepo vede do vseh tujcev in do vsakogar. V pismu kranjskemu deželnemu glavarju 5. maja 1575 Trubar pa potoži:

»Razširja se prekleta nesloga v deželi Kranjski pri gospodih in kmetih v visokih in nizkih slojih. Ti grdi prepiri so me zelo razžalostili ter me huje bole kakor moje premnoge in dolgotrajne bolezni, ki jih trpim od oktobra. Zakaj taka zavist, sovražnost, nevoščljivost, ošabnost, napuhnjenost, prevzetnost, pohlep po časti in denarju, ki prihajajo od hudiča in iz naše pokvarjene narave, so zanesljivi znaki, predhodniki in naznanjevalci propada in pogube naše domovine.« (Theodor Elze, Trubar kot človek, Cvetnik naše reformacijske misli, str. 50)

Knjiga je orožje zoper nevednost. Pisatelji pogosto ugotovijo, da se človek kljub napredku ne spreminja tako korenito kot svet, koder živi. Vse je bilo tedaj tako, kot je še danes, večkrat zapiše tudi Cankar. Le katera Trubarjeva podoba bolj pristoji Slovencem v Cankarjevem letu?

Klemen Fele

Ahac

Ahac – v mislih se zaljubljam vate,
Ahac – v mislih srkam tvoj nasmeh,
Ahac – v mislih objem v opoju lipe,
Ahac – v mislih grejem mehkobo duše,
Ahac – v mislih bežen spomin žarenja.
Ahac – napajaš me s strastjo življenjsko!

Bernardka Petrović – Mager

UTRINEK Z VELIKEGA OSOLNIKA

Na majhnem koščku osolniške zemlje se spogledujeta preteklost in sedanjost naše stavbne dediščine.

Ta kozolec je bil leta 1840 prvotno postavljen v vasi Gradišče pri Robu. Okoli leta 1935 je bil prestavljen na Veliki Osolnik. Ne gre za klasični kozolec toplar, ampak tako imenovani kozolec s prilepkom. Čeprav zadnje desetletje ne služi več svojemu namenu, se je v več kot stotih letih v njem posušilo mnogo žita, trave in detelje.

Nasproti pa stoji pravi lepotec – miniaturni slovenski kozolec toplar, postavljen v lanskem letu. V njem se ne bo sušila pšenica ali detelja, morebiti le pridelki iz bližnjega vrta. Zagotovo bo služil za počitek ali piknik.

Na Velikem Osolniku stoji še pet kozolcev toplarjev in dva s prilepkom. Vsi trenutno služijo kot shramba za kmetijske stroje in orodje. Eden od toplarjev se počasi poslavlja in mu ni več pomoči, za ostale pa upamo, da bodo še dolgo služili svojemu namenu in bodočim rodovom pričali o slovenski stavbni dediščini.

Milan Tekavec
Foto: Boštjan Podlogar

ZAPOSLITVENE priložnosti na kmetijah

"Zaposlitvene priložnosti na kmetijah" je projekt sodelovanja štirih Lokalnih akcijskih skupin: LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, LAS Dolenjska in Bela krajina, LAS Suhe krajine, Temenice in Krke ter LAS Za mesto in vas, ki je bil uspešno prijavljen za sofinanciranje s sredstvi Evropskega sklada za razvoj podeželja.

Zaposlovanje težje zaposljivih oseb v kmetijski dejavnosti je nenehno v ospredju teoretičnih razprav in se v zadnjih letih intenzivira. Potrebe po odpiranju delovnih mest za osebe z manjšo delovno možnostjo se povečujejo, zlasti je ta problem pereč na podeželju. Osebe z manjšimi delovnimi sposobnostmi, zaposlene v urbanem okolju, marsikdaj ne morejo izkoristiti potencialov, znanj in izkušenj, ki jih imajo. Zagotovitev kakovostnih in trajnih delovnih mest na podeželju je eden izmed ciljev projekta. S projektom želimo ustvariti pozitiven družbeni učinek in s tem prispevati k razvoju lokalne skupnosti, povečanju samooskrbe ter sorazmernemu razvoju podeželja z ustvarjanjem novih delovnih mest.

V okviru LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe smo v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo v novembru 2017 izvedli dve delavnici animacije in predstavitve projekta.

Kmetije, ki imajo interes, da bi zaposlovale težje zaposljive, ali kmetije, ki bi želele zgolj spoznati prakso, ki so jo razvili na kmetiji Zadrgal z Zavodom Grunt, kjer že zaposlujejo težje zaposljive osebe, so vabljene k vključitvi v projekt »Zaposlitvene priložnosti na kmetijah«. Sodelovanje v projektu je brezplačno. Dodatne informacije dobite na spletni strani LAS – www.las-ppd.si, pri KGZS Zavod-LJ (janko.debeljak@lj.kgzs.si) ali pri RC Kočevje Ribnica, d. o. o. (primoz.pahor@rc-kocevjeribnica.si; 01 620 84 70).

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

FILM O ŽUPNIJI VELIKE LAŠČE – TIK PRED IZIDOM

Kmalu bo ugledal dan težko pričakovani enourni film o župniji Velike Lašče. Film je inovativen prikaz naše odgovornosti do velikolaške dediščine, pridnih rok, ki skrbijo za cerkve in jih obnavljajo, prikaz spoštovanja ljudi do svojih cerkva in ljubezni do krajev, kjer smo doma. Pokaže, da so cerkve veliko več kot le stavbna dediščina, ki krasi gričevnato velikolaško pokrajino, da so pomembna vez, ki združuje ljudi in vasi. Ta film je darilo in poklon vsem v župniji Velike Lašče, saj brez njihovega dela, skrbi, čuta odgovornosti in pripravljenosti ne bi imeli takih cerkva. Brez njih pa ne bi imeli tako povezanih ljudi, tako povezanih vasi.

Edinstvena zasnova filma gradi zgodbo na domačih ljudeh. Poleg močne sporočilnosti prinaša tudi čudovite posnetke vpetosti cerkva v velikolaško pokrajino in detajlov notranjosti. Nastal je pod taktirko snemalca in režiserja Roka Borštnika v sodelovanju z župnikom Andrejem Ojstrežem in številnimi sodelavci Župnije Velike Lašče. Projekt povezuje in koordinira Zavod Parnas, ki deluje v javnem interesu na področju kulture.
Film izdajamo v letu Evropske kulturne dediščine 2018, nastaja v neodvisni produkciji in nima javne finančne podpore. Sredstva zbiramo s pomočjo BOTROV (angl. fundraising), ki bodo na podlagi svoje obljube po izidu kupili naročeni film na DVD ali ključku USB. Veliko vas je že prepoznalo vrednost, ki jo v velikolaške kraje prinaša novi film, k podpori vabimo še nove botre. V sredini januarja je imel film 38 botrov, za pokritje stroškov jih potrebuje 150.

Film bo prvič predvajan na predvečer slovenskega kulturnega praznika, 7. februarja 2018, po večerni sveti maši, ob 18.30 v Župnijskem domu Alojzija Grozdeta v Velikih Laščah. Takrat boste botri lahko svoj izvod filma na ključku ali na DVD tudi prevzeli in poravnali svoje botrske obveznosti.
Dodatne informacije: Zavod Parnas (Metka Starič), 041 833 456, info@zavod-parnas.org.

Za konec pa še tole. Film predstavlja poklon naši dediščini, velik potencial pa se skriva tudi v njeni interpretaciji, ki jo je naša ekipa odkrivala ob snemanju. Med povsem neizkoriščene bisere velikolaškega turističnega potenciala vsekakor sodi cerkev Svete Trojice v Malih Laščah.

Ključarja Franc Mramor in Janez Košir pred stranskim oltarjem v cerkvi Svete Trojice v Malih Laščah, ki je delo velikolaškega podobarja Franca Jonteza (1853–1928)

Motiv Jožefa z Jezusom je po mnenju velikolaškega kronista Manfreda Deterdinga precej redek pojav tudi v širšem slovenskem prostoru.

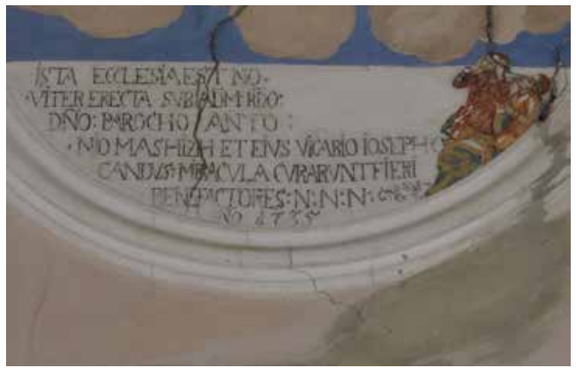

Detajli s poslikav v cerkvi Sv. Trojice v Malih Laščah

Ste še kje drugje opazili toliko src kot v tej cerkvi? Napis z letnico 1735 govori, da so »neznani dobrotniki poskrbeli, da se je cerkev na novo sezidala za časa župnikovanja Antona Mešiča in njegovega vikarja Jožefa Kanduša. Anton Mešič ali Mašič je bil dobrepoljski župnik v letih od 1715 do 1737, Kanduš vikar v Laščah, sicer pa njegov naslednik v Dobrepoljah od leta 1737 do leta 1746.« (Škulj, 1994)

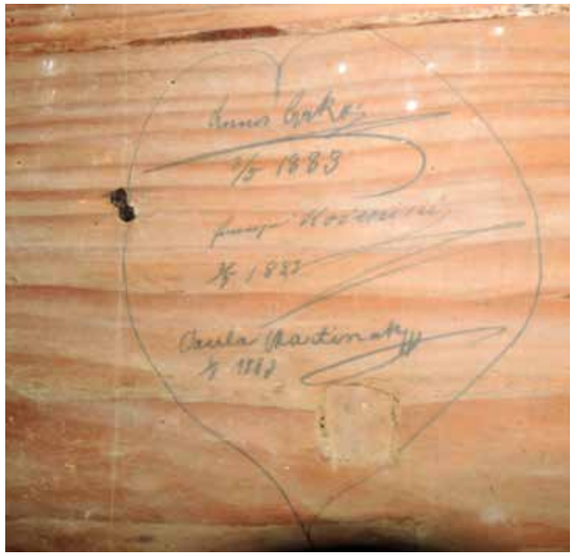

Film ne more zajeti vseh zanimivih zgodb, ki smo jih med snemanji slišali od naših ključarjev na terenu. Ena od njih je ujeta v srcu, ki je s svinčnikom narisano na deski za oltarjem in govori, da so v letu 1883 cerkev obiskale Ana Arko (?), Paula Martinak in Franja Košenini. Je bila morda slednja Franja Košenini (1868–1938), ki je obiskovala nemško meščansko uršulinsko šolo, nato pričela sodelovati na slovenskih kulturno-prosvetnih prireditvah ter se leta 1887 poročila z znanim pisateljem in politikom Ivanom Tavčarjem? Zanimiv drobec iz časa, ko je slovenski kulturni prostor sooblikoval tudi Fran Levstik.

Metka Starič s sodelavci
Foto: arhiv Zavoda Parnas

KUD PRIMOŽ TRUBAR VELIKE LAŠČE
V sklopu zeliščarskih delavnic vas vabimo v

SVET ZDRAVILNIH RASTLIN IN ZAČIMB,

in sicer na drugo zeliščarsko delavnico, ki bo
v četrtek, 15. februarja 2018, ob 17. uri
v Levstikovem domu v Velikih Laščah.

Tema delavnice: KRVNA OBTOČILA – POT KRVI PO TELESU
– Prepoznavanje motenj krvnega obtoka
– Kako se lotiti težav na naraven način
– Katera zelena krepčila uporabljati
– Pomen kakovostnega dihanja in oskrbe krvi s kisikom

Motnje krvnega obtoka lahko človeka zelo izčrpajo. Že hladne noge, krči v nogah, srbečica in oteklost so znaki, ki terjajo našo pozornost. Z zelenimi krepčili in kakovostnim dihanjem lahko preprečimo še hujše težave, kot so krčne žile, aritmijo srca, povečan pritisk in holesterol. Krvni obtok, srce in dihanje so tesno povezani. Ko umirimo enega, ugodno vplivamo tudi na drugega.

Delavnico izvajata Ana Usenik (»Pehta s hribov«) in Darja Mlakar iz Društva Zapotok.

Cena delavnice za člane UTŽO je 3 evre, za nečlane 5 evrov.

Prijave sprejemamo do torka, 13. februarja 2018.
Delavnica bo izvedena ob zadostnem številu prijav.

Prijave in dodatne informacije: po elektronski pošti na e-naslov utzo.velikelasce@gmail.com ali na telefon: 041 380 036 (Danica Cvetko)
Lepo vabljeni!

SVETOVNI MOLITVENI DAN ŽENA

Že več kot sto let ženske vseh krščanskih veroizpovedi in narodnosti vabijo k svetovnemu molitvenemu dnevu.
Bogoslužja pod geslom „Informirano moliti – v molitvi delovati“ pripravijo vsako leto ženske iz druge dežele. Ekumensko bogoslužje na svetovni molitveni dan slavimo po vsem svetu. Pri njem spoznamo in drugim predstavimo deželo, iz katere prihaja bogoslužje, ter predvsem življenje žensk kot kristjank v njihovi domovini. Letos so bogoslužje z naslovom »Vse božje stvarstvo je zelo dobro« pripravile ženske iz Surinama.

Prisrčno vas vabimo na bogoslužje,
ki bo v Domu bl. Alojzija Grozdeta v Velikih Laščah v petek,
2. marca 2018, ob 18.30.

Slovenski odbor svetovnega molitvenega dne
in Društvo kulturni most Lützelflüh - Velike Lašče

OŽIVITEV OBIČAJA »MARIJO NOSIJO« V ROBU

Po desetletni prekinitvi ljudskega običaja MARIJO NOSJO smo se žene iz KUD Rob, ki se tedensko zbiramo v domu krajanov, odločile, da običaj oživimo in ga postavimo v novo okolje.

Na križišču ob cesti v sredini vasi, kjer stoji mala hiška – VAGA smo se zbirali vseh devet večerov po večerni maši. Vsak je bil dobrodošel, zvrstilo se je več kot 200 obiskovalcev. Zapeli smo pesmi, ki sodijo k temu običaju, in zaigrali, kako sta Marija in Jožef prosila prenočišča. Bilo je težko, večkrat sta bila zavrnjena. Usmiljena družina, ki ju je sprejela, je kip Marije za en dan odnesla domov. V prostoru vage smo postregle čaj in kuhano vino. Hvala vsem darovalcem. Prebrale smo misli, ki jih je v spremljevalni zvezek napisala družina, ki je prenočila Marijo. Zadnji večer smo kipec Marije v spremstvu z baklami odnesli v cerkev k polnočnici.

V vagi nas celotni božični čas spremljajo jaslice iz ličkanja in volne, delo Čajank, in drevesce, okrašeno z izdelki Podružnične šole Rob. Ob strani so tudi ptički, ki jih pečemo za božič, in poprtnik, ki ga pečemo za tri kralje.

Zahvala vsem, ki ste kakor koli sodelovali pri tem lepem običaju, njegova simbolika je večna.

Majda Tekavec
Foto: Aleš Širaj

LITERARNA SKUPINA KUD PRIMOŽ TRUBAR VELIKE LAŠČE, UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE VELIKE LAŠČE

Obe pesmi (objavljeni na naslednji strani) sta nastali v literarni skupini KUD, ki jo vodi moja kolegica, prijateljica in pesnica Ana Porenta. Srečujemo se enkrat mesečno v sejni sobi Levstikovega doma pod okriljem UTŽO Velike Lašče. Pridružila sem se jim jeseni, saj sem že dlje časa razmišljala o tem, da bi se resno lotila pisanja. Literarno ustvarjanje ni samo talent, kot mnogi zmotno mislijo, ampak je predvsem poglobljeno delo, ki je brez dobrega mentorja veliko težje. Že prej sem pisala priložnostne pesmi kot pozornost prijateljem za rojstni dan, nikoli pa se še nisem lotila izpovedne lirike, kjer ni najpomembnejša rima, ampak bolj ritem in slikanje čustev. Ti dve pesmi sta nastali kot domača naloga. Pri prvi so bili iztočnica jesenski listi, ki jih je mentorica položila na mizo, in iz asociacij se je rodila pesem Listi, pri drugi pa sem naključno izžrebala osebo Sosedova Mica in sem jo morala vplesti v prozo ali poezijo.

Naj se ob tej priložnosti zahvalim mentorici Ani za nesebično posredovanje njenega obsežnega znanja, za dragocene nasvete pri oblikovanju misli v pesniško obliko in za spodbudo, gospe Danici Cvetko za organizacijo in za povabilo na prisrčno novoletno srečanje z večerjo, kjer smo se sproščeno družili tudi z drugimi slušatelji UTŽO, predvsem pa sem hvaležna vsem članom literarne skupine, saj sem z njimi dobila nove prijatelje. Želim pa si, da bi se nam morda pridružil še kdo, ki uživa v besednem ustvarjanju in ki mogoče do sedaj ni imel poguma, volje ali časa. Prepričana sem, da se bodo morebitni novi člani veselili vsakega tretjega četrtka v mesecu tako, kot se ga veselim jaz.
V tem letu želim vsem občanom veliko lepih besed.

Aleksandra Marijanović

SOSEDOVA MICA

V pomiti posodi,
na pometenem dvorišču,
na pomitem stopnišču,
v čistem stranišču,
v moževih zlikanih srajcah,
v otroških lepo zloženih majicah,
v na tenko olupljenem krompirju,
v pograbljenem senu,
med vrsticami v brevirju,
med prebranim fižolom,
med perilom, opranim s pervolom,
v neredu v hčerini sobi,
v sinovi domači nalogi,
v skodelici obrnjene kave,
v košenju trave,
v peki božične potice,
med zrnjem za premražene ptice

išče pozabljeno srečo.

Zvečer prižge svečo,
željna njegove ljubezni,
dotika roke, objema, pohvale,
rada bi slišala,
da je videl, da se trudi.
On pa gleda televizijo,
s pivom v roki,
Dnevnik, Preverjeno, Odmeve,
jezen bruha besede o zaroti,
politiki, kritiki, mistiki,
krivici, levici, desnici,
mafiji, goljufiji, pedofiliji,
korupciji, policiji, koaliciji.

Utrujen in slep od gneva,
naveličan vsega že od popoldneva,
ob pozni uri končno
zasmrči na sedežni garnituri,
kupljeni v Rutarju na obroke,
in se dela,
da spet ne ve,
da ga ona čaka in

išče pozabljeno srečo.

Preden zaspi, se spomni,
da je pozabila pred hišo odnesti
vrečo z embalažo,
jutri odpeljejo smeti.

Posluša dež, ki zunaj prši,
obraz si namaže z Nivea kremo,
potem še ona končno zaspi
in tudi jutri in vedno znova

išče srečo, ki je več ni.

LISTI ZA SPOMINE

Poročni list, za dva.
Zanjo in zanj. Za večno obvezo, za odvezo.

List papirja, nepopisan.
Novo bitje, na prazen trebuh položeno.
Fantek. Punčka.
Njegov pogled, solze sreče.

Rojstni list, oče, mati in številke.
Podpisi, štampiljke. Da obstajaš.

List, z obkljukanimi opravili.
Banka. Plačaj. Kupi. Ne pozabi.

List, od masla umazan.
Star recept. Pehtranko spet pečem.

Notni list, na klopi v cerkvi.
Sveta noč, blažena noč. Je polnoč.

List, na njem njegova drobna pisava.
Besede, ljubeznive, poželjive.

List, na njem okorna pisava,
razmazano črnilo.
Filip, 2. a. Mamici za materinski dan.

Risalni list, prepognjen.
Ana, 3. b. Moja družina.
Tri figure. Sonce in letalo v kotu.

Koncertni list, program glasbene šole.
Moj fantek igra kitaro,
staro otožno sonato, v D-molu.
Moja punčka igra klavir,
francosko suito, allegro.

List za spomine, lepe, nelepe, a moje.
Za bolečine.
Izpete, nekatere nikdar preživete.

List za pesmi, za solze, za smeh.
Za lepoto. Za zdravilne besede.
Za dobroto.

List v moji knjigi.
Prvi, zadnji? Koliko jih le ima?
Koliko let mi jih bog še da,
preden dobim zadnjega?

Mrliški list, oče, mati in številke.
Podpisi, štampiljke. Da si bil.
List za spomine.
Ko vse, prav vse mine.

Aleksandra Marijanović

NOVOSTI NA NAŠIH POLICAH

V knjižnici Frana Levstika Velike Lašče se vedno trudimo, da bi za bralce priskrbeli novo in zanimivo gradivo.

Ko bereš knjigo, nevroni v možganih delajo nadure, saj se odločajo, v kaj so osebe oblečene, kako stojijo in kako čutijo, ko se prvič poljubijo. Nihče ne pokaže. Besede namigujejo. Možgani naslikajo sliko. (prim: Meg Rosoff) In možgani vsakega naslikajo drugačno sliko.
Zato filmi, posneti po dobrih knjigah, običajno ne dosegajo naših pričakovanj, saj ne ujamejo niti polovice tega, kar smo si predstavljali. Pa še to, kar ujamejo, ni na filmu videti niti približno tako dobro kot v naših mislih.
A pustimo to, kajti nekateri raje gledajo filme kot berejo knjige. Zato imamo v knjižnici na voljo tudi filme. Že res, da je rok izposoje zanje kratek (1 teden), a je filmov v knjižnici na voljo več kot 900. Imamo dokumentarne filme, kriminalke, grozljivke, komedije, drame, pustolovke, fantastiko … In za najmlajše tudi risanke.
Kar pa zadeva novosti, sem tudi tokrat iz seznama izbrala 3 knjige iz mladinskega oddelka in 3 knjige za odrasle bralce.

MLADINSKI ODDELEK

STRIPI

Cankar v stripu
Škrateljc, 2017
Cankar v stripu je osrednji knjižni poklon našemu največjemu pisatelju v »Cankarjevem letu 2018«, ko obeležujemo 100 let smrti Ivana Cankarja.

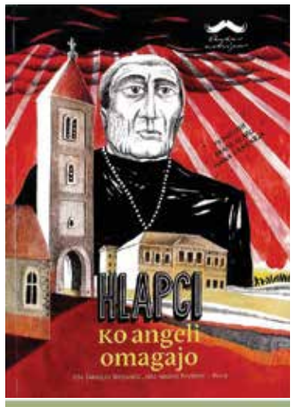

Knjige zbirke CANKAR V STRIPU so po motivih drame Hlapci, povesti Moje življenje ter povesti Hlapec Jernej in njegova pravica ustvarili vrhunski avtorji in vrhunski ilustratorji:

– Andrej Rozman Roza in Damijan Stepančič: Hlapci – ko angeli omagajo;

– Boštjan Gorenc Pižama in Tanja Komadina: Moj lajf;

– Žiga X Gombač in Igor Šinkovec: Hlapec Jernej in pasja pravica.

Obletnica je priložnost, da poskusimo današnjemu bralcu na sodoben, komunikativen in dinamičen način približati Cankarjevo delo.

Prepričani smo, da je še danes presenetljivo aktualno in navdihujoče tudi za sedanje generacije. Kot je rekel Boris Pahor: »Beri Cankarja, ker je zmeraj sodoben.«

RESNIČNOST

Zima zima bela – tri božične romance
Mladinska knjiga, 2017
Dve pisateljici in pisatelj so združili moči in izdali knjigo pod skupnim naslovom Zima zima bela oz. v originalu Let it snow. Vsak je napisal svojo zaključeno zgodbo, ki se navezuje s krajem dogajanja in nastopajočimi s preostalima dvema ter na koncu vse tri tvorijo zaokrožen konec. Mestece Gracetown ob železniški progi je zasuto s snegom. Dekle z nenavadnim imenom Jubilee je na božični večer na poti z vlakom k babici in dedku, ampak vlak zaradi obilnega sneženja ne more dalje.
Tako prenoči pri popolnem tujcu Stuartu. Istočasno se z avtom skozi snežne zamete prebijajo trije prijatelji, saj si fanta želita videti trop navijačic, ki so prav tako z vlaka pristale v bližnji prodajalni vafljev. Junakinja tretje zgodbe je Addie, ki je malo zavozila razmerje s fantom Jebom in božični dan pričakala v solzah.

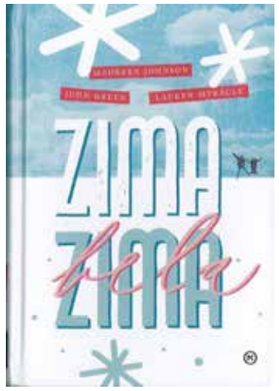

ŽIVLJENJEPISI ZA MLADINO

Tuzimek, Dariusz: Neymar, nogometni čarodej (prva Neymarjeva mladinska biografija)
Učila International, 2017
Triletni Neymar da Silva Santos Júnior je vsako noč zaspal z žogo ob sebi. In ker si je žogo tudi vedno izbral za darilo, jih je doma imel kmalu več kot 50. Z njimi je preigraval soigralce – stole in mize, noge kavča pa so predstavljale vratnice prvega gola, ki ga je zadel.
Zdaj z enako lahkoto preigrava največje nogometaše sveta na svetovno znanih stadionih. Zdi se, kot da je žoga prav prilepljena na njegovo nogo. Svoje navijače navdušuje z odlično tehniko, neverjetno hitrostjo, veličastnim preigravanjem in včasih s prav čarovniškimi triki.

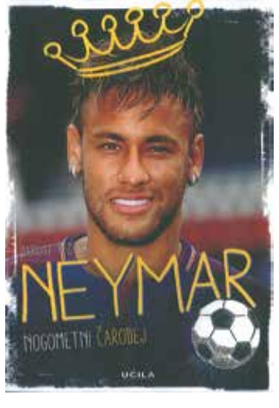

V knjigi boste izvedeli, kako se je Neymar naučil nogometa, kako in zakaj si je pridobil toliko oboževalcev, katere vrednote so mu najpomembnejše in zakaj je družina zanj tako pomembna.

ODRASLI ODDELEK

DRUŽBEN ROMAN

Peter Stamm: Sedem let
Mladinska knjiga, 2017
Alexandru, študentu arhitekture, se v turbulentnem obdobju tik pred diplomo zgodi ljubezenska prigoda z revno, neprivlačno in čudaško Poljakinjo Iwono, ki mu kar takoj izpove svojo ljubezen.

Čeprav se mladenič ob Iwoni počuti svobodnega in sprejetega, se po končanem študiju poroči z lepo, inteligentno in sposobno kolegico Sonjo, skupaj odpreta uspešen arhitekturni biro in postaneta del premožne nemške lokalne visoke družbe. Po nekaj letih Alex prejme Iwonino pismo, v katerem ga ženska prosi denarne pomoči za operacijo, saj kot ilegalna poljska priseljenka zasluži komaj za preživetje …

Peter Stamm v nenavadni, subtilni pripovedi o moškem, razpetem med dve popolnoma različni ženski, govori o zapletenosti ter patologiji medčloveških odnosov, kjer ni srečnih koncev.

SPOMINI

Hisham Matar: Vrnitev : o iskanju očeta v izgubljeni deželi
Mladinska knjiga, 2017
Pisatelj, ki je hkrati pripovedovalec in glavna oseba, skupaj z materjo, bratom in svojo ameriško ženo iz Kaira potuje v Bengazi v Libiji.

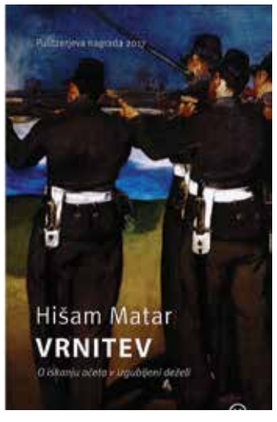

Po mnogih letih bodo lahko spet obiskali sorodnike in doživeli svojo rojstno državo po koncu režima Moamerja Gadafija. Stran za stranjo se začne odpirati življenje nekdanjega visokega libijskega uslužbenca in njegove družine pa tudi njegovega očeta nekaj desetletij prej.

Pripovedovalec Hišam Matar, sin ugrabljenega diplomata ter danes svetovno uveljavljen pisatelj, bralca seznanja ne le z vsem, kar je njega, brata in mater doletelo po očetovi ugrabitvi in tudi že prej, ampak podrobno razpreda o diktaturi nasploh. Po drugi strani podrobno opiše tudi svojo "diplomatsko misijo" v Londonu, potem ko skuša vzpostaviti stike z različnimi človekoljubnimi organizacijami na eni strani ter na drugi strani celo s sinom Moamerja Gadafija. Vse le zato, da bi izvedel resnico o svojem očetu, za katerega tako ali tako ve, da ni več med živimi.

PSIHOLOGIJA

Juul, Jesper: Empatija – pot do sebe in do drugega
Didakta, 2017
Vsebino knjige sestavlja celovita in razumljiva teorija ter 12 vaj, ki so bile preizkušene v mnogih učilnicah med učitelji in študenti pedagogike. Knjiga je uporabna kot pripomoček, s katero lahko razvijete empatijo v sebi.
Poleg Jesperja Juula so vsebino knjige prispevali tudi Helle Jensen, Peter Høeg, Jes Bertelsen, Michael Stubberup, Steen Hildebrand.

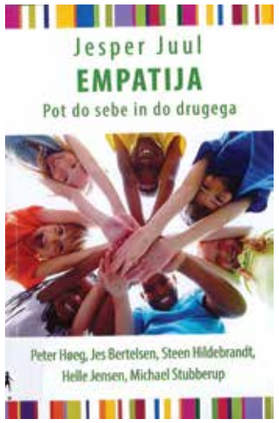

Viri:www.bukla.si, www.dobreknjige.si, felix.si, www.emka.si.

MKL, Knjižnica Frana Levstika in Občina Velike Lašče

vabita na

Stritarjev večer

v četrtek, 1. marca 2018, ob 19. uri v sejni sobi Levstikovega doma v Velikih Laščah.

Gostja večera bo **Agata Tomažič.**

Nastopila bo vokalna skupina **Alegria.**

mestna knjižnica ljubljana

Letos jaslice Ane Podržaj krasita tudi maketi Marijinega svetišča v Velikih Laščah in na Veliki Slevici.

Uredništvo

TRADICIONALNO DECEMBRSKO SREČANJE STAROSTNIKOV ŽUPNIJE ŠKOCJAN IN TURJAK

Na hladno decembrsko soboto, 2. decembra, se je v Krajevni skupnosti Škocjan odvilo že tradicionalno srečanje starostnikov. V organizaciji Krajevne skupnosti, Karitas in Rdečega križa so jih toplo pričakali Franci Horvat, predsednik Rdečega križa Slovenije – območnega združenja Grosuplje, Darinka Virant, predsednica KORK Škocjan, ter Aleš Pečjak, zastopnik lokalne krajevne skupnosti Škocjan. S pomočjo nepogrešljivih prostovoljk Rdečega križa je prijetno druženje ob polni mizi sladkih in slanih dobrot potekalo v res slavnostnem vzdušju. Za trenutek je soba pastoralnega centra, kjer že nekaj let poteka srečanje, postala skoraj pretesna, a to nikakor ni motilo nikogar od prisotnih. Razposajen duh je združeval zbrano množico, med katerimi ni manjkal niti najstarejši med zbranimi, 92-letni Slavko Ponikvar.

Na fotografiji od leve proti desni:
Darinka Virant, KORK Škocjan, Franci Horvat, območno združenje Grosuplje RK, Janez Selan, župnik Škocjan

Organizatorji zabavnega decembrskega dogodka so vsem udeležencem zaželeli predvsem veliko zdravja in izrazili zadovoljstvo, da se tradicionalnega druženja vsako leto udeleži res lepo število starostnikov.
Župnik Janez Selan je dodal, da si želi, da jih bo druženje ob tej obloženi mizici pogrelo in še bolj povezalo med sabo.
Večer se je nadaljeval ob klepetu ter obujanju spominov in zaključil ob obljubi, da se naslednje leto ponovno snidejo.

Na fotografiji od leve proti desni:
– prva vrsta: Aleš Pečjak, Franci Horvat, Janez Selan;
– druga vrsta: Alenka Vintar, Jelka Mencin, Meta Ziherl, Anja Vintar, Darinka Virant in Darja Strle

Vsako leto nas takšna srečanja in druženja opomnijo, kako pomemben je pozitiven duh v lokalni skupnosti in kako malo je včasih potrebno, da popestrimo dan posameznikom, ki potrebujejo samo stisk tople roke in spodbudno besedo. Lepa tradicija, ki dokazuje, da so pristni človeški odnosi najmočnejše orodje lokalnega duha.

Fotografije: Anja Vintar
Besedilo: Mateja Koren

PA SEM JIH DOČAKALA

»Pa sem jih dočakala!« Tako je rekla naša mama v nedeljo, 14. januarja. Spoštljivih 90 let.

Ob njenem jubileju sta jo obiskali predsednica DU Velike Lašče Marija Trotovšek in poverjenica Majda Gradišar. Zaželeli sta ji predvsem zdravja, veliko zdravja in zadovoljstva v krogu družine.

Na fotografiji so (z leve): Majda Gradišar, Ana Jakič in Marija Trotovšek.

Mama se je zelo razveselila darila društva, zlasti treh knjig Jožeta Škulja iz Rašice, v katerih v verzih in prozi opisuje svoj domači kraj, ljudi in njihove posebnosti, lepote narave okoli nas. Še isti dan je mama prebirala zgodbe pozno v noč in jih naslednji dan pripovedovala nam.
Pogovor je stekel o delu v društvu, o izletih, martinovanjih in praznovanjih novega leta. Vsakič se je zgodilo kaj nepozabnega in veselo smo se nasmejale raznim dogodivščinam. Računale smo tudi, koliko let je mama že članica društva. Septembra je minilo 49 let, odkar prejema pokojnino po pokojnem možu. Več let je peš v mrzlem januarju pobirala članarino v vaseh: Male Lašče, Pušče, Rašica in Stope.
Čas, namenjen obisku, je hitro minil, a srečamo se spet prihodnje leto.
Ob tej priložnosti pa se vrnimo še v leto 1928. 14. januarja je v Skončni družini (Levstik) v Malih Laščah zagledala luč sveta drobcena deklica in se zazrla v mamo Marijo in očeta Janeza. V farni cerkvi je pri svetem krstu prejela ime Ana. Družina je bila številčna. Enajst jih je sedelo za mizo, manjši na eni strani, večji na drugi strani. Skleda je bila velika, pa se je kar pobliskalo. Bilo je devet otrok, pet fantov in štiri dekleta – Mici, Angela, Ana in Albina, od fantov je vojno preživel samo Ivan.
Mici se je poročila na grunt k Ivancu na Pušče, Angela je svoj dom našla pri Mencinu v Velikih Laščah, Albina se je poročila z Martinovim (Levstik) Lojzom, kupila sta Kogejevo hišo. Ana je ostala v rojstni vasi. Za roko jo je zaprosil Zazidnikov (Jakič) Jože od Sv. Trojice. Delal je v Ljubljani in se domov vračal ob sobotah. Ana pa je skrbela za dom. V hlevu pod hišo je mukala rodovniška krava Frika. Vso košnjo je mama opravila ročno, seno se je speljalo s šajtrgo ali znosilo v koših. Na hrbtu je prenesla po strmem bregu tudi vse koše listja. Pozneje ji je pomoč s kosilnico in konjsko vprego ponudil sosed Lundrov (Košir) Janez. Mama pa je pri njih pomagala okopavati, sosedska pomoč je bila obojestranska.

Skončni pušeljc

Skončna dekleta so poseben pušeljc. Vsako nedeljo po deseti maši so se dolgo pomenkovale pred cerkvijo. Vsi so se že razšli, one pa se še niso zmenile. Bile so strašno navezane ena na drugo. Medsebojno so si tudi pomagale pri delu, največkrat so se zbrale pri sestri Mici na Puščah pri pletju strniščnega korena. Več dni zapored so plezale po kolenih, za njimi je ostajal droben korenček, ki je v nekaj tednih zagrnil vso njivo. Ko so nekoliko opešale v močeh, so se zbirale pri Albini, »na krožku«, vsaka s svojimi pletilkami – nastajale so kape, nogavice, brezrokavniki. Prave umetnine pa »naštrika« Albina.
Po 16 letih zakona je mami umrl mož, ostali sva sami. Hodila sem v srednjo šolo, se zaposlila v KZ Velike Lašče, se poročila s Francetom in že smo bili v našem domu trije. Nedolgo zatem so visele pleničke, mami Ani Jakič se je rodila vnukinja Metka, čez tri leta vnukinja Kristina. Leta so minila kot blisk in mama se veseli treh pravnukov – Jana, Maja in Katarine. In v našem domu se ob posebnih priložnostih, ki jih ni malo, zbere deset članov širše družine. Imamo se lepo in si želimo, da bi bilo še več let tako.

Ana Pia Debeljak

2. DRŽAVNO OCENJEVANJE IN RAZSTAVA KRUHA IZ KRUŠNE PEČI V ROBU

Društvo podeželskih žena Velike Lašče je v sodelovanju z Zvezo kmetic Slovenije in občino Velike Lašče 1. decembra lanskega leta organiziralo 2. državno ocenjevanje in razstavo kruha iz krušne peči. Na ocenjevanju in razstavi je bilo 35 kruhov, med njimi so štirje prejeli zlato priznanje, 22 kruhov je bilo srebrnih in devet bronastih.

Prav v Robu je na nekaterih domačijah še ohranjena krušna peč in gospodinje jo predvsem ob praznikih ali posebnih priložnostih še zakurijo ter v njej spečejo kruh, po katerem zadiši po vsej hiši. Večkrat se to zgodi tudi na Škrabčevi domačiji v Robu, kjer imajo v stari hiši še ohranjeno krušno peč, v kateri Zdenka Škrabec speče kruh ali kakšne druge domače dobrote. Na njen predlog so se predlani v Društvu podeželskih žena Velike Lašče odločili, da organizirajo ocenjevanje in razstavo kruhov iz krušne peči z namenom obuditi in ohraniti tradicijo in kulturno dediščino mam in babic. Kot pravi Zdenka, je pri peki kruha v krušni peči zelo pomembna pravilna priprava peči. Pri tem ni univerzalnega »recepta« za vse peči, ampak ima vsaka peč svojega. »Vsak kurjač za svojo peč ve, kako jo mora zakuriti,« pravi Zdenka Škrabec. Peč je potrebno predhodno večkrat zakuriti in jo očistiti, če se v njej ne peče pogosto. V peč je potrebno nalagati suha drva, najboljša so bukova, saj nimajo posebnega vonja. Koliko drv je potrebnih za peko kruha, je odvisno od peči, pove Zdenka, ki ve, da je peč dovolj ogreta takrat, ko je bela. Šele ko je peč bela, je potrebno razdeliti žerjavico po vsej peči, da se tla enakomerno segrejejo, in če potresen koruzni zdrob počasi porjavi, je peč dovolj ogreta, če zdrob takoj počrni, je peč prevroča. Nič manj zahtevna kot priprava peči pa nista mesenje in sama peka kruha. Tudi glede tega ima Zdenka Škrabec veliko znanja in izkušenj, kar rada deli na delavnicah, ki jih organizira v svoji stari kmečki kuhinji na domačiji. Tudi lani so se pred ocenjevanjem kruha iz krušne peči nekatere gospodinje, članice DPŽ Velike Lašče iz Roba in okolice, zbrale pri Škrabčevih in v peči, ki jo je tudi tokrat pripravila Zdenka, spekle vsaka svoj hlebec kruha za ocenjevanje in razstavo.

Zlata priznanja je podelila podžupanja občine Velike Lašče dr. Tatjana Devjak.

Srebrna priznanja je podelila podpredsednica Zveze kmetic Slovenije Nežka Režek.

Bronasta priznanja je podelila predsednica DPŽ Velike Lašče Magdalena Peterlin.

Na ocenjevanje je tokrat prispelo 35 različnih hlebcev kruha; ti so bili razvrščeni v tri skupine: pšenični kruh, mešani kruh in kruh posebnih sort. Strokovna komisija v sestavi Milke Debeljak, Margarete Damjanić in Avgusta Miklošiča je ocenjevala zunanji videz, okus sredice ter okus in videz spodnje in zgornje skorje. Kot je povedala predsednica komisije Milka Debeljak, velika poznavalka peke kruha, saj sama peče kruh v krušni peči od svojega 18. leta, so bili kruhi raznih okusov, od pšeničnih belih, nekaj s krompirjevim testom, rženi, ajdovi, bučni s semeni, polnozrnati pirin kruh in kruh, narejen s pomočjo kislega testa. Splošna ocena je, da so bili kruhi dobri, je pa bilo nekaj preveč zarezanih, imeli so vonj po dimu, bili premalo vzhajani ali pa krušna peč več dni pred peko ni bila zakurjena, zato je imel kruh spodnjo skorjo preveč zapečeno, zgornjo pa premalo.
Slovesna podelitev priznanj vsem udeležencem 2. državnega ocenjevanja in razstave kruha iz krušne peči je bila v Domu krajanov v Robu. Popestrili so jo učenci Podružnične šole Rob s pesmijo, plesom in deklamacijami, zapele so pevke Alegria, na harmoniko je zaigral Sandi Marolt, v skeču pa sta Martina in Milka prikazali, kakšna zmeda lahko nastane pred trgovskimi policami, na katerih so preštevilne vrste kruha.

Zlata priznanja je podelila podžupanja občine Velike Lašče dr. Tatjana Devjak, srebrna podpredsednica Zveze kmetic Slovenije Nežka Režek, bronasta pa predsednica DPŽ Velike Lašče Magdalena Peterlin.

Kruhi so bili različnih okusov iz različnih mok.

Najbolje ocenjeni kruhi, ki so prejeli zlata priznanja, so bili kruh Jožeta Senegačnika (dosegel največ točk – 77 od skupnih 80), Marte Glavič (AKŽ Ivanjščica), Milke Debeljak (DPŽ Velike Lašče) in Hermine Tanko iz krušne peči Zdenke Škrabec.

Vsi ocenjeni kruhi so bili razstavljeni in dani v pokušino v prostorih KZ Velike Lašče v Robu. Razstavo so obogatile še risbice učencev Podružnične šole Rob z naslovom Od žita do kruha in lutke prostovoljk, ki sodelujejo v projektu Slovenske fundacije za UNICEF »Posvoji punčko in reši otroka« ter prijazna pogostitev in sprejem članic Društva podeželskih žena Velike Lašče, ki so bile vesele, da je prireditev ponovno uspela in tako postala tradicionalna.

Zahvala gre tudi Občini Velike Lašče in vsem sponzorjem ter donatorjem, brez katerih bi težko izpeljali projekt v takšnem obsegu.

Dragica Heric

3. DRŽAVNO OCENJEVANJE IN RAZSTAVA POTIC V ŠENTJERNEJU

V mesecu decembru minulega let so članice DPŽ Velike Lašče sodelovale na 3. državnem ocenjevanju potic v Šentjerneju. Slavka Indihar je prejela bronasto priznanje, Zdenka Škrabec in Jožefa Škrabec pa zlato.

Na ocenjevanju je letos bilo kar 81 potic, od slanih do sladkih. Ocenila jih je tričlanska komisija, katere predsednik je bil Janez Turk. Povedal je, da kakovost potic raste, saj je bila večina potic čistega okusa, vonja in videza. Pohvalno je, da so bile potice lepo in skrbno zvite, enakomerno nadevane, pri večini je bilo pravo razmerje testa in nadeva. Nadevi so bili pestri, z izrazitim vonjem in dobrim okusom. Pohvalno je tudi, da jih je bilo veliko pečenih v potičnikih – lončenih modelih. Od vseh potic je bilo pet slanih (čebulna, čemaževa, ocvirkova, velikonočna), tri so bile iz drugih žit (ajdova in pirina), 28 je bilo orehovih, največ potic pa je bilo drugih sladkih, kar 45, to pomeni: kokosovih, pehtranovih, rozinovih, korenčkovih, lešnikovih, čokoladnih, skutinih ... Med posebnimi je bila tudi bučna, potica iz ovsenih kosmičev in suhega sadja, sladka ocvirkovka, potica s pregreto smetano in potica s cikorijevim nadevom. Podelili so 9 bronastih priznanj, 41 srebrnih in 31 zlatih priznanj.

Dragica Heric

Vse potice so bile po ocenjevanju razstavljene v Kulturnem centru Primoža Trubarja v Šentjerneju.

LETNI ZBOR OZVVS VELIKE LAŠČE JE V SOBOTO, 24. FEBRUARJA 2018, OB 18. URI V LEVSTIKOVEM DOMU.

Predsedstvo OZVS

DRUGI MEDIJI O NAS

Članice Društva podeželskih žena se pogosto udeležujejo različnih dejavnosti doma, v sosednjih občinah in širše po Sloveniji. O tem poročajo lokalni, regionalni in državni mediji in nemalokrat se zgodi, da so v njih predstavljene tudi občanke iz Velikih Lašč.

Gospodinje iz Velikih Lašč, mojstrice priprave različnih dobrot, predvsem pa tradicionalnih jedi, pri katerih gre za ohranjanje receptov naših babic in prababic in s tem tudi za ohranjanje naše dediščine, se pogosto udeležujejo številnih razstav in ocenjevanj, ki jih organizirajo tovrstna društva po Sloveniji. Že tradicionalno se več članic udeležuje ocenjevanja in razstave poprtnikov, potic, štrukljev ... Same so lani drugič zapovrstjo organizirale ocenjevanje in razstavo kruha iz krušne peči. Idejo za prireditev je dala Zdenka Škrabec iz Roba, članica DPŽ Velike Lašče, zato je ocenjevanje in razstava kruha iz krušne peči v Robu. O vseh teh in še drugih dogodkih redno pišemo v Trobli, o njih in dejavnostih naših članic pa so v zadnjem času veliko poročali tudi drugi mediji po Sloveniji.

Milka Debeljak rada prenaša svoje znanje na mlade rodove.

Milka Debeljak iz Gornjih Retij pri Velikih Laščah je bila kot članica Društva podeželskih žena Velike Lašče pred kratkim predstavljena v reviji Božična ZARJA v rubriki Kaj jedo za praznike po Sloveniji. Milka Debeljak je mojstrica peke in kuhe ter za praznike rada skuha tudi stare, tradicionalne jedi, kot je mrežna pečenka z zelenjavo in sirovimi štruklji, ki jih je v prispevku predstavila, vključno s sestavinami in pripravo jedi.

Milka Debeljak je imela že številne delavnice o peki pletenic.

O drugi Državni razstavi in ocenjevanju kruha iz krušne peči, ki jo je Društvo podeželskih žena Velike Lašče organiziralo decembra v Robu, se je pisalo in govorilo v lokalnih in drugih slovenskih medijih. Med drugim smo o prireditvi in o posameznih članicah ter njihovih delih brali tudi v Slovenskih novicah, Krošnjarju in v Kmečkem glasu.

Ker pa se članice Društva podeželskih žena Velike Lašče udeležujejo tudi drugih državnih ocenjevanj in razstav peke in priprave jedi, o njih pišejo in govorijo tudi takrat. V reviji Maja oziroma posebni izdaji Majin BOŽIČ je v rubriki Praznične sladkosti z naslovom Božanske potice – orehova ali ocvirkova, vsaka je odlična bila predstavljena Zdenka Škrabec iz Roba kot mojstrica v peki domačih potic. Zdenka kot aktivna članica v Društvu podeželskih žena Velike Lašče še dopolnjuje svoje znanje in bogate pekovske izkušnje ter to prenaša na mlajše.

Svojo družino – je mati dveh otrok in babica dveh vnukov – za praznike razvaja s sladkimi in slanimi poticami. V članku so predstavljene orehova ledena, lešnikova mini potica, pehtranova, kokosova-čokoladna in ocvirkova potica, in sicer s sestavinami in postopkom priprave. Med drugim pa je v njem navedenih kar nekaj Zdenkinih nasvetov za uspešno peko potice.

Zdenka Škrabec pri peki kruha v krušni peči

Kot povzetek omenjenega prispevka je bila Zdenka Škrabec z dvema receptoma za potico predstavljena tudi v eni od decembrskih številk Dolenjskega lista.

D. H.

POPRAVEK

V Trobli 7/2017 z dne 6. decembra 2017 je bilo pod rubriko Društva na strani 32 v prispevku z naslovom Vesela družba iz Velikih Lašč in okolice v Srbski krajini v BiH, avtorice Dragice Heric, napaka v besedilu. Zapisano je bilo, da je Ivo Andrič Nobelov nagrajenec za mir, kar seveda ne drži. Poved se pravilno glasi: »Po slikoviti dolini jesenskih barv bosanskih gozdov smo mimo Dolnjega Vakufa prispeli do mesteca Travnik, od koder je Ivo Andrić, edini Nobelov nagrajenec za književnost iz območja prejšnje Jugoslavije.«

Za napako se opravičujemo.

Uredništvo

VESELI DECEMBER IN DRUŠTVO UPOKOJENCEV VELIKE LAŠČE

Najprej moramo nazaj v konec novembra, ker smo bili za predpripravo na praznike še malo resni in kulturni. V Cineplexxu v Kranju smo si ogledali v živo posnet balet Ukročena trmoglavka iz moskovskega Bolšoj teatra. Podobno kot smo že videli pri baletu Labodje jezero, je bila tudi tokrat predstava obogatena s predstavitvami plesalcev, režiserja in koreografa. Kamera nam je od blizu pokazala nastopajoče, nas med odmorom popeljala v zaodrje in med publiko. Teh stvari ne vidiš, če sediš v dvorani. Seveda smo po predstavi nehote primerjali skoraj robotsko, tehnično brezhibno, klasično postavitev Labodjega jezera z moderno izvedbo Ukročene trmoglavke. Slavni koreograf Jean Christophe Maillot je v komediji, poustvarjeni po Williamu Shakespearu in ob glasbi Dmitrija Šostakoviča, prikazal ostrino, hitrost in živahnost plesalcev. Minimalistična scena in kostumi so dopuščali izbruh čustev in vse je spominjalo na baletno šolo Francoza Morrisa Bergea (Morisa Bežara). Plesalci Bolšoja so bili tudi v tej zvrsti res vrhunski. V moderni predstavi smo uživali in veselimo se že naslednjega obiska.

Čarobni Salzburg

Vrnimo se na začetek decembra, saj je bilo lepo. Tokrat smo šli v Avstrijo, obiskali smo Oberndorf in kapelico Svete noči, kjer je bila prvič slišana ta najbolj znana božična pesem. Potem smo se odpeljali v Salzburg in zelo natančno spoznali njegove znamenitosti. Ponovno je bil naš vodič Venčeslav iz Loke turista; bil je specialist za to področje. Podobno nam je pred leti v adventnem času že razkazal Gradec (Graz) in Zagreb. Vedno smo bili zelo zadovoljni z vsemi predstavitvami. Veliko zgodovinskih podatkov, starejših in novejših zanimivosti nam je običajno natrosil. Seveda smo na večer uživali tudi v čarobni okrasitvi, lučkah in »kuhančku«. Primerjali smo lahko, kako se mesta predstavljajo v tem času, in priznati je treba, da je Ljubljana dober konkurent.

Prednovoletno vročico je društvo pripeljalo do viška v Ribnici, kjer je bilo že tradicionalno srečanje pri Puglju. Dobra hrana, muzika in sproščeno vzdušje je podkrepil obisk Dedka Mraza z darilci. Ognjemet in Bela snežinka pa sta se malo dotaknila tudi naših čustev in poudarila vzdušje čarobnosti. Mogoče je prav, da se ob tej priložnosti zahvalimo vsem, ki so tudi letos sponzorirali darila, zato jih bom kar naštela: Priba, Renova, Poni, Zavarovalnica Triglav, Lekarna Ljubljana, filijala Velike Lašče, Avtohiša Zalar, Mizarstvo Tekavčič, KNUT, Mix, Trgoup Centa Uroš, Marko Zakrajšek, Kmetijska zadruga Velike Lašče, picerije Rok, Adam, Rozika, Arkada, Harlekin, gostilna Čot, B&F, Ljubljana in DSI – Linz. Seveda pa gre zahvala tudi naši predsednici, ki razna podjetja (d. o. o. in s. p.) že mesece prej obiskuje in moleduje za darilca. Vsi so našim članom naredili veliko veselja, saj si mnogi s svojimi pokojninami sebi darila ne bi kupili … Saj gre vse za vnučke.

Prednovoletno srečanje v Ribnici

Potem pa so tukaj še novoletna voščila. Pošiljateljev ne bomo naštevali, se pa v imenu društva vsem za lepe misli in želje zahvaljujemo.

Tako kot obiščemo vsak mesec naše člane, ki praznujejo devetdeset in več let, smo jih tudi v decembru. Enaindevetdeseti rojstni dan je imela Milka Rupar iz Vrha pri Robu, dvaindevetdeseti pa Lojzka Gradišar iz Kneja. Vse najboljše obema!

In že smo v januarju 2018. Polni smo načrtov in aktivnosti. Kar tri predavanja so se in se bodo zvrstila že v prvi polovici meseca. Najprej smo poslušali Cirilo Mehle, ki je predavala o prebavi, prehrani in razstrupljanju telesa. Kar je bilo zelo dobrodošlo za izboljšanje počutja po praznikih! Sledilo je že utečeno srečanje v Alzheimer caffeju. Tokrat se nam je pridružila Štefanija L. Zlobec, predsednica Slovenskega združenja za pomoč pri demenci, in nam postregla z dragocenimi nasveti. Tretja zdravstvena tema »Boj proti raku dojk« pa bo takoj, ko oddamo tole pisanje v tisk. Obiskale nas bodo predstavnice združenja EUROPA DONNA in upamo, da bo udeležba večja, saj je predavanje, druženje in svetovanje namenjeno vsem občankam in občanom, tudi tistim malo mlajšim. Bodite pametni, naredite nekaj za sebe in pridite!

Tudi v januarju načrtujemo obiske na domu z osebnim voščilom. Tokrat gremo v Podlog, kjer bo 93. rojstni dan praznovala Josipina Puh. Ravno tako starost bo dosegla tudi Anka Rigler, ki živi v Ljubljani. V klub devetdesetletnikov letos vstopata tudi Anka Pečnik iz Rašice in Ana Jakič iz Malih Lašč. Proti koncu meseca pa bo Marija Grebenc iz Rašice praznovala stoletnico. Običajno gospe nočemo naša leta obešati na veliki zvon, ampak ob tako častitljivi obletnici je dovoljeno izreči prisrčne čestitke z najlepšimi željami!

Tekst: Helena Grebenc Gruden, fotografija: Martin Gruden

JUBILEJNA RAZSTAVA JASLIC

Društvo za ohranjanje dediščine je organiziralo že deseto Razstavo jaslic v skritih kotičkih Gradeža. Ta je bila na ogled od 17. decembra 2017 do 7. januarja 2018. Obe nedelji ter na božični in novoletni ponedeljek so članice in člani društva poleg vodenja po razstavi poskrbeli za praznične stojnice z domačimi izdelki ter okrepčili. V kulturnem programu so z božičnimi pesmimi nastopili mešani oktet Polica s Police pri Grosuplju, otroci iz glasbene šole Velike Lašče, vokalna skupina Borovničke, dva cerkvena zbora iz Škocjana, skupina Alegria, oktet Potoški fantje iz Loškega Potoka in cerkveni zbor z Zaplane. Jaslice si je skupno ogledalo blizu 1.800 obiskovalcev.

Razstavo je odprl idejni vodja in predsednik društva Marko Šavli. Njegova družina je bila tudi avtorica mnogih od 262 razstavljenih jaslic. Jaslice je na uvodni prireditvi blagoslovil škocjanski župnik Janez Selan. Tudi tokrat so bile iz vseh mogočih materialov, različnih oblik in velikosti ter razstavljene povsod po vasi. Veliko časa so se obiskovalci zadržali ob jaslicah družine Marolt iz Velikih Lašč. Sestavljene so bile iz številnih gibajočih se figur, ki so poleg svete družine predstavljale tudi pestro vaško življenje. Zanimive so bile podobne jaslice družine Šavli ter najstarejše – ročno izrezljane jaslice, last družine Klančar, od katerih so nekatere figure stare 200 let, in papirnate, stare več kot 100 let, last nekdanjega župnika Janeza Jereba iz Škocjana. Obiskovalci so radovedno prepoznavali tudi makete posameznih cerkva, ki so v Trubarjevem času sestavljale škocjansko pražupnijo.

PRIJETNA POPESTRITEV

Nekaj avtorjev smo lahko občudovali, kako izpod njihovih rok nastajajo nove božične podobe. Imitacija Županove jame je skrivala več različnih jaslic, prvič pa so bile postavljene v objektu lokostrelcev. Poleg Božička, ki je otroke razveselil na praznični ponedeljek, se je na novoletni dan pripeljal še Dedek Mraz. Na žalost je takrat obiskovalce odvrnil dež, tako da je vokalna skupina Alegria nastopala le za članice in člane društva in Dedek Mraz je lahko le njim delil sladkarije. Še posebej čarobno vzdušje je bilo v tednu med božičem in novim letom, ko je bila vas prekrita s snežno odejo. Tega so doživeli le tisti, ki so si razstavo prišli ogledat med tednom, ko sicer ni bilo programa, lahko pa so se vseeno okrepčali in nakupili domače dobrote. Za zaključni dan razstave so članice, kot je tradicija, napekle božični kruh – poprtnik, ki je vsem dobro teknil.

NOVI RAZSTAVLJAVCI IN OBISKOVALCI

Mnoge razstavljene jaslice so bile iste kot pretekla leta, mnoge pa tudi nove, veliko teh je nastalo izpod rok najmlajših vaščanov, ki so se odraslim pridružili pri ustvarjanju.

Pogovarjala sem se z Olgo Šmid, ki je bila skupaj z možem Alojzijem med ustvarjalci jaslic iz lesa. Z rezbarstvom se ukvarjata že vrsto let, njune stvaritve so bile razstavljene v več slovenskih cerkvah. Na Gradežu sta bila prvič in celotna vas se jima je zdela edinstvena. Kot zanimivost je povedala še, da sta se različnih umetniških spretnosti učila pri pokojni Brigiti Juvan, ki je vrsto let razstavljala pri nas, sedaj pa njena vnukinja poskrbi, da Brigitine jaslice še vedno lahko občudujemo.
Antonija in Dragan iz Ljubljane sta za razstavo izvedela od prijateljev. Naših krajev ne poznata in sta bila presenečena, kako blizu Ljubljane leži naša čarobna vasica. Razstava se jima je zdela nepozabna, navdušena sta bila nad ustrežljivostjo in prijaznostjo vaščanov. Zanimale so ju tudi druge prireditve, ki jih bo društvo organiziralo v tem letu.
V prvem tednu razstave smo gostili množico obiskovalcev iz Maribora in Vranskega; ti so se na Gradežu ustavili med organiziranim izletom, na katerem so obiskali še druge znamenite kraje v naši okolici, tudi Trubarjevo domačijo in Županovo jamo. Jaslice so si posebej ogledali še otroci (s starši) iz podružnične osnovne šole in vrtca Turjak. Vsi so razstavo ocenili kot zelo zanimivo, privlačno in bogato. Še posebej Štajerci niso mogli prehvaliti naše gostoljubnosti, razstave in vodenja po njej, ponudbe na stojnici ter tudi izčrpne razlage o naši osnovni dejavnosti – sušenju sadja, ki so ga z veseljem kupovali.

Zdenka Zabukovec

LUČ MIRU IZ BETLEHEMA

V zadnjem mesecu preteklega leta je v naše kraje zopet pripotovala Luč miru.

Ne imenuje se zaman Luč miru iz Betlehema. Njen začetek je vsako leto znova res v tistem izbranem mestu. Ta isti plamen, prižgan v Betlehemu, potuje po zahodni, srednji ter delu vzhodne Evrope. Nihče izmed sodelujočih v projektu ga ne prižge z vžigalicami ali vžigalnikom, ampak se trudimo, da ga ohranimo in ubranimo pred vetrom, tresljaji na poti in drugimi preprekami. Ideja o širjenju miru se je porodila že davnega leta 1986, ko so na avstrijski televiziji ORF organizatorji v zahvalo sodelujočim v oddaji, namenjeni invalidnim otrokom, namesto drobnih daril delili plamen iz votline Jezusovega rojstva v Betlehemu.

Z željo, da bi se zavedali, kakšna dobrina, vrednota je mir, kako zelo hvaležni moramo biti, da ne živimo na katerem izmed vojnih območij. Danes je to velika dobrodelna akcija, ki povezuje številne organizacije in posameznike z željo po mirnih praznikih in toplini v srcu. Z obiskom želimo razveseliti tudi tiste bolj osamljene in jim nameniti nekaj svojega časa.

Zahvaljujemo se vam za vse prijazne sprejeme in darove, ki so bili letos namenjeni trem ustanovam (Misijonsko središče, Zavod Živim ter Drugi Dom). Več informacij o Luči miru iz Betlehema lahko najdete na spletni strani lmb.skavt.net.
Potrudimo se z veseljem širiti mir vse leto.

Zahvaljujemo se tudi Okrepčevalnici Rozika, ki nam je pomagala pri izvedbi projekta. Najlepša hvala za podarjen čaj, ki je otroke po končanem raznašanju Luči ogrel.

Vestna hobotnica

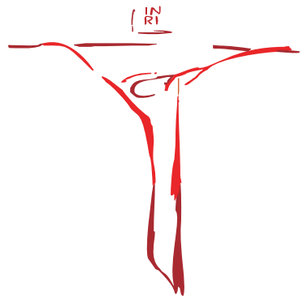

USTVARJALCI RIBNIŠKEGA PASIJONA VABIJO K SODELOVANJU!

Prepričani smo, da vsak od nas v sebi goji talente, ki bi pripomogli k skupnemu ustvarjanju Ribniškega pasijona – glasbeno-gledališke uprizoritve Kristusovega trpljenja. Prijava je možna prek spletne strani www.ribniskipasijon.si ali po telefonu 051 206 572.

Veselimo se novih članov pasijonske družine.

ČLANI LK TURJAK DELAVNI TUDI DECEMBRA

Zadnji mesec v letu je za člane Lokostrelskega kluba Turjak minil nadvse delavno. Prvo je za to poskrbelo silovito neurje z orkanskim vetrom. Na naših objektih na Gradežu je neurje naredilo ogromno škode. Na glavnem objektu, kjer imamo shranjeno skoraj vso opremo, je dodobra razkrilo streho, ki je pokrita delno s salonitnimi ploščami in delno z opeko. Še slabše se je zgodilo z leseno nadstrešnico, kjer smo imeli zložene deske, saj jo je popolnoma porušilo. Posledice so tudi na kontejnerju za shranjevanje orodja, kjer je ravno tako uničilo salonitno kritino.

Nič bolje se ni godilo našim napravam na obeh tekmovalnih progah. Na AH progi v okolici gradu je ogromno podrtih dreves, proga je na nekaterih delih neprehodna, podrtih je nekaj kozolčkov s tarčami. Tudi na vadbišču pri bajerju je narava pokazala svoje zobe – tam je ravno tako podrlo kozolček s tarčo. Takoj ko so razmere dopuščale, smo člani kluba sanirali, kar je bilo mogoče: pospravili smo podrto nadstrešnico, na novo pokrili kontejner, postavili kozolček na vadbišču pri bajerju, streho na našem glavnem objektu (skladišču) pa je začasno popravil krovec, bo pa streho v prihodnosti potrebno popolnoma obnoviti.

Ker je v letu 2017 naše »domovanje« postal Gradež, smo na novi lokaciji pred božično-novoletnimi prazniki z veseljem postavili jaslice. S tem smo se vključili v projekt Društva za ohranjanje dediščine, ki vsako leto pripravi »Razstavo jaslic v skritih kotičkih Gradeža«.
Na štefanovo pa smo organizirali našo tradicionalno božično 3D tekmo. V težkih vremenskih razmerah – ves čas je pihal mrzel veter in občasno padal dež – je s progo opravilo skoraj devetdeset tekmovalcev iz Slovenije, Hrvaške in Italije. Naši tekmovalci so dosegli odlične uvrstitve: šest prvih mest, tri druga mesta in eno tretje mesto. Pohvaliti moramo naše najmlajše člane – za nekatere je bila to sploh prva »prava« tekma –, ki so se v res težkih razmerah odlično odrezali. Tudi streljanje na tura, ki je posebnost naše božične tekme, je bilo za naše lokostrelce uspešno, saj je bil najboljši Edo Goršič.

Jože Klun, foto: Božo Kovačič

PREDNOVOLETNO SREČANJE ČLANOV DRUŠTVA ZARJA SPOMINOV VELIKE LAŠČE

V društvu ZSVL smo se odločili za spremembo prednovoletnega druženja – namesto gosta z običajnim vsebinskim nagovorom smo se tokrat odločili, da popestrimo letno družabno srečanje članstva z lutkovno predstavo »Miting« s simpatično, hudomušno, a tudi zelo resno predstavitvijo vloge kulture v NOB. Vse se je dogajalo 7. decembra v dvorani KUD Turjak.
V Društvu Zarja spominov Velike Lašče smo namreč gostili Lutkovno gledališče EU Ljubljana Zalog in Jožefa Pernarčiča, avtorja predstave ter človeka, ki se že vse življenje ukvarja z lutkarstvom. Tudi lutke za to predstavo so njegovo delo in naj vam izdam skrivnost, da ima doma zbirko več kot 1000 lutk z vsega sveta! Nad tokratno izbiro je bilo članstvo zelo zadovoljno, kar se je čutilo tudi po vzdušju po predstavi, ko smo se še celo uro ob prigrizku in pijači družili v prijetnem pogovoru o vsem, kar nas teži in druži, pa tudi z ekipo, ki je izvedla predstavo.

Tudi člani gledališča in sam avtor predstave so bili prijetno presenečeni nad sprejetostjo predstave in primernostjo za taka srečanja.

Srečo Knafelc, predsednik Društva Zarja spominov Velike Lašče

V SPOMIN STANETU JAKŠI, BORCU!

Natanko pred dvema letoma, leta 2016, je bil v Trobli št. 1 objavljen pogovor z našim občanom Stanetom Jakšo in takrat smo ga nekoliko bolje spoznali. Nazadnje smo se z njim družili na prednovoletnem srečanju članov Društva Zarja spominov, ko si je z navdušenjem ogledal lutkovno predstavo Miting in se družil s svojimi tovariši. Ves navdušen mi je pravil – v vsej svoji skromnosti –, kako si ni mislil, da bo doživel tudi kaj takega. In niti za trenutek ni dal vedeti, da ga že nekaj časa mučijo telesne bolečine, ki bi vsakega drugega človeka že zdavnaj pripeljale do zdravnikov. Ne. Stane je bolečino ohranil zase, tako kot je tudi svojo prisotnost v naši velikolaški okolici dolgo vrsto let uspešno ohranjal neopazno, dokler nam ga po naključju ni predstavil njegov dobri prijatelj Miloš, tudi otrok vojne, preživeli iz Jasenovca. Kot po pravilu so ljudje s težkimi življenjskimi preizkušnjami skromni, saj so vojne izkušnje nekaj najhujšega, kar človek lahko doživi. In če preživi, se to zagotovo pozna tudi na njegovi duši.
In Stanetova duša je nosila težo spoznanj o zgodnjem srečanju s krivicami, ki jih je moral trpeti njegov narodno napredni oče zaradi članstva v Kmečki stranki.
Sled je leta 1941 sedemnajstletniku zapustila italijanska okupacija Bele Krajine, ki družine ponosnih Belokranjcev ni odvrnila od upora zavojevalcem; štirje bratje so odšli v »hosto«, medtem ko je bil oče l. 1943 odpeljan v internacijo ...
Sled je pustila smrt brata Mirka, ki je v borbi za svobodo padel, neznano kje je njegov grob ...
Dne 28. septembra 1943 je bila ustanovljena 15. belokranjska udarna brigada in vanjo je bil vključen z mnogimi novinci tudi 19-letni Stane. Če si bil ranjen petkrat in od tega dvakrat huje, potem pomeni, da si imel izredno vojno srečo, da si vojno tudi preživel! Vojaški priznanji – medalja in orden za hrabrost – pa sta bili plačilo za partizanske vrednote, veliko odpovedovanje, tovarištvo, skrb za ranjene sotovariše in navsezadnje – za vero v nove, boljše čase ...
Pa so prišli ti novi časi; namesto zavojevalcev so bili zdaj nasprotniki pomanjkanje dobrin, porušeni domovi, tovarne, mostovi ... Udarništvo je bil odgovor in Stane se ni izogibal nobenega dela, bil je zgled in sledile so udarniške značke in priznanja. Delovne zadolžitve so se menjale po tekočem traku in vsako je opravil z odliko. Tako se je lotil tudi dela na športnem področju v okviru Društva vojnih invalidov in bil zaslužen za izgradnjo športnih objektov za vojne invalide, hkrati pa je bil tudi mentor in trener tekmovalcem. Nagradi za to področje sta bili Bloudkova plaketa in zlata medalja maršala Tita za športne dosežke. Nekaj medalj pa je bilo seveda tudi njegovih osebnih, športnih ...
Stane je ostal enak do konca. Pokončen, delaven, predan do kraja. In skromen. Kot sem ga spoznal prvi trenutek in kot si ga bom zapomnil, dokler bom živ. Kajti odšel je še eden iz maloštevilne še živeče ponosne čete slovenskih partizanov.
Bil je tudi dober sosed, za kar se mu je na pogrebu osebno zahvalil sosed Marjan Podobnik, sin Blaž pa mu je občuteno zaigral v slovo na klavir in kitaro.
V imenu Društva Zarja spominov se Stanetu zahvaljujem za njegov prispevek in tovarištvo.

Srečo Knafelc, predsednik društva

Stane Jakša na proslavi v Ribnici 25. marca 2017

VESELO VAM PREPEVAM

Kjer je ljubezen,
luč med ustnicami, nežnostjo gori,
trenutki sreče, sladki objemi,
čustva dobila so krila,
tvoja ljubezen je vzklila,
tisoč želja je odkrila.

Rad si prepevam, nikoli ne samevam,
s pisalom v tekst se podam,
srečna ljubezen zaziblje me v san.

Mi ne zmanjkuje navdiha,
vsak ton zapete besede obdarja,
lepota je jutranja zarja.

V ljubezni goreči se zjutraj s soncem zbudim,
po zajtrku z žarkom ljubezni živim,
veselo prepevam, naj ljubezen vlada svetu,
srečo vsem na zemlji podeli,
naj iskreno pogledam v tvoje oči.
Na ustnicah se nasmeh zrcali.

Deklica, v parku prvi poljub si dobila,
tla pod nogami zgubila,
srečo, veselje z njim vse življenje delila.

JNovak

NA DRŽAVNI RAZSTAVI IN OCENJEVANJE POPRTNIKOV V VIDMU TUDI KRUHI IZ VELIKIH LAŠČ

Praznični, obredni kruh. Ponekod ga pečejo trikrat: pred božičem, za novo leto in za svete tri kralje; ponekod pa le za svete tri kralje. Je najbolj razširjen v osrednji Sloveniji in na Dolenjskem, torej tudi na velikolaškem območju. Gospodinje iz Velikih Lašč in učenci OŠ Primož Trubar Velike Lašče so tudi v lanskem decembru sodelovali na državnem ocenjevanju in razstavi poprtnikov v občini Dobrepolje, na Vidmu.

Nagrajenke z županom občine Dobrepolje Janezom Pavlinom

V organizaciji Društva podeželskih žena Dobrepolje-Struge ter v sodelovanju z Zvezo kmetic Slovenije in Občino Dobrepolje je drugi teden prazničnega decembra v minulem letu na Vidmu potekala državna razstava in ocenjevanje poprtnikov. Poprtnik, ponekod so mu rekli tudi župnek ali župnik, poprtnjak, božičnik, mižnik, stolnik ali postolnik, je bil vedno boljši kruh, saj so v testo dodali tudi jajca, predvsem rumenjake, pa tudi sladkor, košček masla, smetane ali mleka. Od kraja do kraja se je razlikoval predvsem po okraskih. V dobrepoljski dolini so del testa razvaljali in z modelčki za piškote izrezovali zvezdice in druge božičnonovoletne motive ter jih polagali na hlebčke testa, namesto kit so ponekod položili trak razvaljanega testa in ga narezali na resice. V Velikih Laščah so prevladovale kite. Mojstrice peke so svaljkale testo v dolge trakove ter iz treh delov spletle kite; te so položile okrog hlebcev.
Po vsej dolini so na vrh hlebčkov polagali golobičke (tičke), in sicer toliko, kolikor otrok je bilo pri hiši, na poprtnik pa so napisali tudi letnico novega leta. Na Turjaku so imeli navado napisati začetnice sv. treh kraljev. Okraševanje je bilo odvisno tudi od tega, koliko časa si je gospodinja vzela za okraševanje.
Na letošnje ocenjevanje je prispelo 34 poprtnikov.
Kot je povedala predsednica ocenjevalne komisije Milka Debeljak iz Velikih Lašč, so bili vsi poprtniki zelo lepi in dobrih okusov. V nekaj primerih je mogoče manjkalo malo soli, še kakšen dodatek, kot je limonina lupinica, rum ali vanilin sladkor za popolnejši in žlahtnejši okus. Vsi kruhi so tako dobili visoko oceno, in sicer je kar 22 poprtnikov prejelo zlato priznanje, 12 pa srebrno. Letos, že četrtič, so sodelovali tudi učenci OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče; ti so za pet lično okrašenih hlebčkov prejeli srebrna priznanja. Zdenka Škrabec iz Roba in Magdalena Peterlin iz Dolščakov pri Robu, obe članici DPŽ Velike Lašče, ki sta prejeli za poprtnik vse možne točke), Nevenka Peterlin iz Dolščakov, Metka Starič iz Gornjih Retij, Ajda, Patricija in Lucija – Zavod Parnas iz Gornjih Retij so prejele zlata priznanja, čajanke iz Roba pa srebrno priznanje.

Poprtniki učencev OŠ Velike Lašče

Gospodinje iz Velikih Lašč svoje znanje in izkušnje v peki poprtnikov prenašajo tudi na druge. Tako sta Milka Debeljak in Jelka Indihar vodili delavnico peke poprtnikov na OŠ Velike Lašče, Milka Debeljak je vodila delavnico peke božičnih kruhov v Ribnici, Zdenka Škrabec pa je v živo v kuhinji stare hiše predstavila peko poprtnikov v eni od decembrskih oddaj Dobro jutro RTV Slovenija.

Dragica Heric

PEDALA BOMO VRTELI VSE LETO

Kolesarsko društvo Velike Lašče stopa v drugo leto svojega obstoja. V njem je trenutno 14 članov, od tega 4 ženske. Seveda so vrata odprta tudi za nove člane, ki bodo lahko sodelovali pri društvenih obveznostih ali pa se udeleževali naših kolesarskih podvigov. Občni zbor društva bo v februarju, kjer bomo ovrednotili lanske aktivnosti in postavili temelje letošnjim izzivom.

Uspešno prvo leto
V preteklem letu smo se kot Kolesarsko društvo Velike Lašče udeležili grosupeljskega maratona, maratona Franja, tekme po Logarski dolini in kronometra na relaciji Želimlje–Turjak.
V poseben ponos nam je 850-kilometrska tura preko nizkih, srednjih in visokih Tater iz Slovaške do poljskih Zakopan in nazaj na Slovaško. Poleg kolesarskih užitkov smo lahko občudovali tudi prelepo naravo, gostoljubnost domačinov, ki so nas pogostili z okusno hrano in pijačo. S turo smo začeli v Bratislavi, do koder nas je s kombijem pripeljal Mirko Pavšič, ta nas je potem spremljal tudi ob poti. Za vso pomoč in požrtvovalnost se mu na tem mestu še enkrat iskreno zahvaljujemo. Prav tako gre velika zahvala tudi avtohiši Zalar, ki nam je sponzorirala najem kombija.

V lanskem letu smo tudi organizirali tudi prvi maraton od Turjaka do Roba. Otroci so se pomerili na osemkilometrskem odseku od Rašice do Roba. Čeprav je bila trasa relativno kratka, približno 47 kilometrov, je bila kljub temu pomembno zahtevna, saj je bilo do cilja potrebno obiskati vrhove skoraj vseh hribov v občini.

Maratona so se v največjem številu udeležili naši kolesarski prijatelji iz kolesarskega društva Grosuplje, med njimi tudi kolesarska legenda Franc Škerlj. Pri svojih 76 letih je še vedno navdušil s svojo kondicijsko pripravljenostjo in seveda s svojo veselo naravo.
Za tiste, ki ne veste, naj omenim, da je bil Franc Škerlj v šestdesetih letih dvajsetega stoletja eden najuspešnejših slovenskih in jugoslovanskih kolesarjev. Po dvakrat je zmagal na najbolj prestižnih takratnih dirkah po Jugoslaviji, Sloveniji in Hrvaški in na dirki Alpe Adria. Skupno je v svoji karieri zmagal na 141 enodnevnih dirkah doma in na tujem, leta 1968 pa je bil tudi med udeleženci olimpijskih iger v Mehiki, kjer je na kronometru dosegel 16 mesto. Še vedno je lastnik rekorda na Vršič in nazaj.

Zagnano v novo leto!
V veliko veselje so nam klubski dresi; ti so po mnenju mnogih med najlepšimi. To nam daje zagon za organizacijo novih kolesarskih dogodivščin. Tako bomo 2. junija organizirali tekmovanje z gorskimi kolesi. Štart bo pri gasilskem domu v Velikih Laščah, pot pa bo vodila po gozdu do Jasnice in preko Grmade nazaj v Velike Lašče. Trasa je dolga 52 kilometrov.
Organizirali bomo tudi cestni maraton, in sicer 18. avgusta. Kolesarji bodo lahko izbirali med 90- in 50kilometrsko traso. Na cesto se bodo pognali iz trga v Velikih Laščah, nato pa bodo vrteli pedala proti Blokam in Svetemu Gregorju. Tudi tokrat bomo za otroke pripravili osemkilometrsko traso.
Še enkrat vas vabim v naše vrste in na naše dogodke, kjer ni nikoli dolgčas.

Kolesarski pozdrav

Primož Jakše

ODLIČNI DOSEŽKI MLADE KARATEISTKE HANE DEBELJAK

Hana Debeljak je perspektivna mlada karateistka, ki tekmuje v športnih borbah. Kot članica Shotokan Karate Kluba Grosuplje in Slovenske mladinske in članske karate reprezentance v okviru Karate Zveze Slovenije (KZS) dosega vidne rezultate na državnem in mednarodnem nivoju.

Športni karate (kate in borbe) je po dolgoletnem prizadevanju vseh karate zvez in organizacij, ki delujejo pod okriljem Svetovne karate zveze (WKF), postal olimpijska športna disciplina. Mednarodni olimpijski komite je 3. avgusta 2016 uradno dodal karate med 28 športov na Olimpijskih igrah 2020 v Tokiu.

Tekmovanja v športnih borbah potekajo v različnih starostnih skupinah; te so razdeljene po teži. V sezoni 2017/18 Hana tekmuje individualno v konkurenci kadetinj pod 54 kg ter ekipno v kategoriji kadetinj brez omejitve teže.

Hana se je rodila 16. 8. 2003 in trenutno obiskuje 9. razred Osnovne šole Primoža Trubarja v Velikih Laščah. Že od malega je bila predana športu in borilne veščine so jo začele zanimati že v vrtcu. Ko je bila stara štiri leta in pol, je začela trenirati kickbox v klubu, ki je takrat poučeval v Velikih Laščah. Že od samega začetka je vestno trenirala in vidno napredovala. Po treh letih treninga se je usmerila v karate in začela trenirati v Shotokan karate klubu Grosuplje, kjer pod vodstvom mojstra Esada Bogaljevića trenira že 7 let.

Hana v svojem klubu trenira štirikrat tedensko, poleg tega se med vikendi udeležuje številnih tekmovanj ali dodatnih priprav. Tudi med poletnimi počitnicami ne počiva, ampak se intenzivno pripravlja na novo športno sezono in večino poletja preživi na športnih pripravah na različnih lokacijah v Sloveniji in na Hrvaškem.

V letu 2017 je na poletnih pripravah v Novigradu dokazala, da njeno znanje tehnik karateja dosega visok nivo, saj je uspešno opravila izpit za črni pas v karateju. Svoje mojstrstvo pa bo lahko potrdila, ko bo dopolnila 18 let. Hana je pri Karate zvezi Slovenije registrirana že vse od leta 2013. V reprezentanco Slovenije je bila prvič povabljena konec leta 2015 kot mlajša kadetinja, od avgusta 2017 pa je članica kadetske in mladinske reprezentance.

1. Pokalna tekma KZS Lucija 2017- 1. mesto

Ne glede na to, da Hani treningi in tekmovanja vzamejo zelo veliko časa, je odlična učenka, ki vestno izpolnjuje svoje šolske obveznosti. Vodstvo šole spremlja in podpira njeno športno pot in ji je letos, že drugo leto po vrsti, dodelilo status vrhunske športnice.

Grand Prix Croatia Samobor 2017 – 1.mesto

Hana je na treningih zelo predana in resna, kar se odraža tudi v njenih rezultatih. Je dvakratna državna prvakinja v športnih borbah v kategoriji mlajših kadetinj (2015 in 2016). Avgusta 2017 je prestopila v starejšo kategorijo kadetinj in na državnem prvenstvu novembra 2017 zasedla mesto državne podprvakinje.

V zadnjih mesecih je dosegla še številne odmevne rezultate, ki jo po mnenju trenerjev uvrščajo med izjemno perspektivne mlade talente. Občina Grosuplje (kjer je sedež kluba) ji je v letih 2015 in 2016 podelila priznanji za športne dosežke ter bronasto plaketo za športne dosežke v letu 2017.

Podelitev priznanja za športne dosežke 2016 (podelitev 2017 bo šele ta petek, 19.1)

Hana je osvojila številna odličja na različnih tekmovanjih, nekateri najpomembnejši rezultati poleg državnega prvenstva leta 2017 pa so:
– Grand Prix Croatia Samobor 2017: 1. mesto v močni mednarodni konkurenci 27 bork v njeni kategoriji;
– 1. Pokalna tekma KZS Lucija 2017: 1. mesto (prvi nastop v kategoriji kadetinj);
– ekipno državno prvenstvo 2017: 3. mesto (skupno 11 ekip);
– mednarodni turnir Eurocup Istra 2017 (Hrvaška): 1. mesto;
– mednarodni turnir Ljubljana open 2017: 2. mesto;
– 18. Balkansko prvenstvo za kadete, mladince in U21: 7. mesto posamezno in 2.mesto ekipno (med 24 tekmovalkami iz 9 držav in 8 ekipami iz 8 držav).

Poleg omenjenih rezultatov je Hana v skupnem seštevku točk za Pokal Slovenije 2017 na tretjem mestu med vsemi kategorijami njene starostne skupine.

Vesna Lindtner Debeljak

Iskrene čestitke

Hani Debeljak

za vse osvojene dosežke v karateju ter veliko uspeha na nadaljnji športni poti.

Anton Zakrajšek, župan

NEKAJ UTRINKOV Z IRSKEGA PODEŽELJA

Irska je čudovit otok, znan po idilični zeleni pokrajini, divji obali, izjemno prijaznih ljudeh, dobri glasbi in odličnem pivu. Na irskem podeželju sem preživela kar nekaj mesecev. Ko nisi več samo turist, opaziš tudi druge stvari. Nekatere stvari, ki so pri nas v Sloveniji samoumevne, so marsikje v Evropi zelo dragocene.

Tradicionalna podeželska hiša sredi idilične zelene pokrajine

Med državami EU ima Irska največji delež travniških površin, najmanjši delež gozda in skoraj najmanjši delež njiv. Zaradi milega in vlažnega oceanskega podnebja trava raste praktično celo leto, kar je zelo ugodno za živinorejo. Znani so po dobrem mesu in maslu. Kmetije so velike in majhne. Velike živijo bolje, majhne pa slabše. Kljub temu opuščanja kmetijstva in zaraščanja skoraj ne poznajo, saj je navezanost na kmetijsko zemljo izredno močna.

Ovce popotnik sreča na vsakem koraku, velikokrat tudi kot udeleženke v prometu.

Na območjih, kjer je velik delež travnikov namenjen intenzivni živinoreji, imajo tudi številne probleme. Zaradi gnojenja primanjkuje dobre pitne vode. Soočajo se z izgubo biotske pestrosti. Cvetoči travniki, kakršni so v Sloveniji še precej samoumevni, so tam prava redkost. Na intenzivno gojenem travniku raste le nekaj vrst trav in nobene rože. Korenine trav so v isti višini, prst posledično ni utrjena, zato ob stalnem dežju prihaja do ugrezanja težkih traktorjev.

Na majhnih kmetijah so stari traktorji še vedno v uporabi. Ker so lažji, so bolj uporabni na razmočenem terenu. Ko se traktor pokvari, ga pustijo nekje na ozemlju kmetije, da tam zgnije in se sčasoma zlije z zemljo, ki ji je služil.

Zaradi izginjanja travniških cvetlic prihaja tudi do izginjanja insektov, ptic in drugih živali. Spremembe občutijo predvsem čebelarji, zaskrbljeni so tudi pridelovalci sadja in zelenjave, ki so odvisni od opraševanja. Proces obnavljanja biodiverzitete pa je dolgotrajen in drag. Cene za kilogram avtohtonih travniških rastlin se gibljejo od 200 funtov navzgor.

Ponekod so se cvetoči travniki ohranili le še na obrobjih cest. Na mestih, kjer varnost dopušča, znaki opozarjajo cestno službo na pozno košnjo. Če travnik pokosimo, potem ko rastline naredijo seme, in če ga ne gnojimo pretirano, se cvetlice ohranijo.

Zaradi hitrega razvoja kmetijstva so skoraj pozabili na nekatera stara orodja. Danes se zavedajo, da je tudi to del njihove kulturne dediščine. Organizirajo tekmovanja v ročni košnji in prav zanimivo je gledati kmete, kako prvič v življenju držijo koso v rokah. Dobro se mi je zdelo, ko so mi povedali, da je naš alpski tip kose tehnično dosti bolj dovršen kot njihov angleški. Irski kmetje dobre kose danes naročajo iz Avstrije.

Angleški tip kose in grabelj

Povprečen prebivalec Irske ne ve, kje je Slovenija. Radi vprašajo, kakšna država smo, kaj počnemo in v čem smo posebni. Zgodbe o Slovencih, ki hodijo v gozd po gobe in borovnice, se jim zdijo precej eksotične. Sem pa tja se najde kakšen čebelar, ki dobro ve, da je Slovenija svetovna čebelarska velesila. Srečala sem tudi lovca, ki bi rad k nam prišel ustrelit medveda. Bolj ko potuješ naokrog, bolj znaš odgovoriti na vprašanje, kakšna je tvoja domovina in v čem smo posebni. V lepi državi živimo.

Martina Tekavec
Foto: Giles Knight, Martina Tekavec

Tako kot že vrsto let

Kinološko društvo Grosuplje

tudi letos organizira brezplačna strokovna predavanja za lastnike psov. S tem želimo doseči čim boljšo povezanost lastnikov in njihovih psov, predvsem pa lastnike psov seznaniti tudi z najnovejšimi dognanji v sožitju med ljudmi in psi.

Datum in ura: četrtek, 22. februar, 2018 ob 19. uri
Dogodek in predavatelj: Strokovno predavanje z naslovom: »Spoznajmo govorico psov«
Predavateljica Karmen Zahariaš, strokovnjakinja za vedenje psov
Lokacija: Družbeni dom v Grosuplju, Taborska 2, Grosuplje
Organizator: Kinološko društvo Grosuplje

Vstop prost.

Na predavanju zainteresirani lahko pridobijo informacije o vpisih v spomladansko šolanje psov.

Marjan Balant, predsednik Kinološkega društva Grosuplje

OBČANE IN OBČANKE VABIMO NA BREZPLAČNO DELAVNICO VZGOJA LASTNIH SADIK KULTURNI DOM TURJAK – V PETEK, 9. 2. 2018, OB 17. URI

Slovenska demokratska stranka
Občinski odbor Velike Lašče

Februar je mesec vzgoje lastnih sadik. V tem mesecu zavihamo rokave in posejemo prva semena. Predvsem plodovke potrebujejo dovolj časa za rast, zato s setvijo nikar ne čakajmo predolgo.

Da boste še pravi čas pripravljeni na delo, vas lepo vabimo, da se nam pridružite na delavnici, kjer ne bo manjkalo idej, nasvetov in tudi dela.

Na delavnici se bomo podrobno posvetili naslednjim vprašanjem:

– Zakaj vzgajamo lastne sadike?
– Katere sadike lahko vzgojimo doma?
– Kaj vse potrebujemo za začetek?
– Kako izbrati prava semena, gnojila in zemljo?
– Katere so največje napake pri vzgoji sadik?

Veliko besed pa bomo namenili samemu postopku in pogojem kalitve, pikiranju in vse do same presaditve na prosto.
Največ pa se naučimo, če skupaj tudi kaj naredimo, zato bomo skupaj posadili nekaj plodovk, ki bodo nato ostale v vaši oskrbi. Ves material (semena, zemlja, lončki) boste prejeli na sami delavnici brezplačno.

Dogodek organizira OO SDS Velike Lašče ter društvo Zmorem domače
Predava: Brigita Šušteršič, predsednica društva Zmorem domače

Zaradi kakovostne izvedbe delavnice je število ljudi omejeno – največ 25, zato predhodno zbiramo prijave na telefonski številki 040 566 329 (Tina) do zapolnitve mest.

Lepo vabljeni

POGLED V LETO 2017

Slovenska demokratska stranka
Občinski odbor Velike Lašče

Člani OO SDS Velike Lašče smo se lani v večjem ali manjšem številu aktivno udeleževali prireditev v organizaciji SDS. Prisotni smo bili na dnevu slovenske zastave v GEOSS-u, glasovali na 7. kongresu Ženskega odbora na Igu ter na 11. kongresu stranke v Mariboru in se udeležili zaključnega poletnega srečanja v Bovcu ter srečanja na dan državnosti na Grmadi.

11. kongres stranke SDS, www.sds.si

Ženski odbor SDS Velike Lašče je v pomladnih mesecih organiziral prvo MAKE UP delavnico Kako se naličiti za vsak dan. Naše 3-urno druženje z odlično vizažistko Anjo Skok je bilo zelo prijetno in poučno.

Jeseni smo organizirali tradicionalni kostanjev piknik, kjer smo se kljub slabemu vremenu družili in prijetno poklepetali o aktualnih temah.
S finančnimi donacijami smo v letu 2017 pomagali »Oratoriju župnije Velike Lašče«, »Društvu podeželskih žena Velike Lašče« ter »Konjerejskemu društvu Velike Lašče«.
Svetniška skupina (v sestavi Jakob Jaklič, Ladka Deterding, Tina Kadenšek) se je med letom redno udeleževala sej Občinskega sveta in aktivno sodelovala v občinskih odborih.
Na koncu se moramo zahvaliti vsem, ki nas kakor koli podpirate, spodbujate, predvsem pa opazite naše delo. Še naprej se bomo trudili za dobro vseh občanov in vam znali tudi v prihodnje prisluhniti. Pridružite se nam tudi v tem zelo pomembnem volilnem letu.
Vse dobro vam želi

OO SDS Velike Lašče

PREDSTAVLJAMO PODJETJA V OBČINI VELIKE LAŠČE

ELANDA, D. O. O.,

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1998, torej smo stari lepih 20 let. Podjetje je družinsko in ima različne dejavnosti – združili smo znanja in kompetence zaposlenih.

STROJNE INŠTALACIJE

Imamo izkušnje pri izvedbi inštalacij v različnih objektih – od stanovanjskih, poslovnih do industrijskih in javnih. Svetujemo in dobavimo tudi potrebne materiale.
Izvajamo:
– ogrevalne inštalacije – centralne kurjave
– vodovodne inštalacije
– odtočne inštalacije
Telefon za informacije 041/344 – 711 (France Debeljak)

VRTNARIJA

– v aprilu in maju imate na izbiro veliko različnih enoletnih sadik za okras okenskih polic, balkonov, gredic in grobov;
– sadike trajnih grmičkov;
– sadike zelenjave in jagodičevja;
– substrate za presajanje, gnojila, lonce;

Oktobra pa je čas mačeh, rezanih in lončnih krizantem, res, trajnic.
Vse sadike so vzgojene v naših rastlinjakih in tako prilagojene na naše klimatske razmere, tako bodo zagotovo lepo in uspešno rastle.
Na facebooku nas najdete pod Vrtnarija Elanda, pokličite pa lahko na 041 /771 692 (Vladoša Debeljak).

SPLETNA TRGOVINA WWW.ZLATORUNO.COM

Letos smo vzpostavili spletno trgovino z volno, prejami, sukanci za šivanje, vezenje in klekljanje. Dobite lahko tudi pripomočke za ustvarjanje: pletilke, kvačke, igle za tatting, pribor za klekljanje …
Vso ponudbo si lahko po predhodni najavi ogledate in potipate tudi v našem skladišču.
Pokukajte tudi na naš živahen Facebook profil: Elanda-vse za ročna dela. Telefon pa je 041/753 031 (Danica Rojc Debeljak)

POSREDOVANJE V PROMETU Z NEPREMIČNINAMI

Če potrebujete pomoč pri prodaji ali nakupu nepremičnine, vam lahko ponudimo našo pomoč.
Danica Rojc Debeljak (041/753 031), številka licence za opravljanje poslov posredovanja v prometu z nepremičninami: 02233.

Elanda, d. o. o., Plosovo 2, 1315 Velike Lašče
www.elanda.si

ZAHVALA

IGOR ZAKRAJŠEK

(1953–2017)
Podhojni Hrib

Ob izgubi mojega brata Igorja bi se rad zahvalil vsem vaščanom za darovano cvetje, sveče in denar. Prav tako se iskreno zahvaljujem tudi Janezu Škrabcu za darovano mašo.

Miro Zakrajšek

ZAHVALA

V 82. letu nas je nenadoma zapustila naša draga mamica, babica, tašča in sestra

ANICA PEČEK

(29. 3. 1935 – 5. 12. 2017)
Hrustovo 6

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše.

Zahvala župniku Andreju, pevcem, pogrebnemu zavodu Zakrajšek, kolektivu KZ Velike Lašče, Magdi Petrič za govor, pogrebcem in vaščanom iz Hlebč.

Žalujoči vsi njeni

Tisoč in tisoč zvezd je nad nami,
tisoč in tisoč zvez med nami,
da gre po svetu – rama ob rami –
svetloba z nami.
(Tone Pavček)

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, babica, sestra in teta

MILENA PEČEK

(29. 12. 1945 – 18. 12. 2017)
Rašica 77

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za darovane svete maše, sveče ter namesto cvetja podarjeni denar za misijonarja Pedra Opeko na Madagaskarju. Zahvala župniku Andreju Ojstrežu za lepo opravljeno pogrebno slovesnost, pevcem ter pogrebnemu zavodu Zakrajšek za vso organizacijo.
Zahvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

Iščem te v travah,
iščem te v morjih,
najdem te v zvezdah,
ki sijejo name ...
(M. Kačič)

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustila mamica, hčerka, sestra in tašča

VERA PRIJATELJ

Iz Velikih Lašč

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v dnevih težke preizkušnje. Hvala za tople besede tolažbe, darove in vso pomoč. Zahvala gospodu župniku, pogrebnemu zavodu Zakrajšek in pevcem za lepo izvedbo pogrebne slovesnosti ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Z nami ostaja v spominu in molitvi.

Žalujoči vsi njeni

Naj postane
TRUBARJEVA DOMAČIJA
začetek vajine skupne poti

Trubarjeva domačija,
Rašica 69, 1316 Velike Lašče
www.trubarjeva-domacija.si
info@trubarjeva-domacija.si
T: +386 1 788 10 06

OKREPČEVALNICA
ROZIKA
PIZZERIA
OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
TURJAK 17, 1311 TURJAK
01/7881 680
MALICE - KOSILA - PIZZE - JEDI PO NAROČILU
NOVO: možnost pogostitve skupin do 45 oseb

GOLOB TOMISLAV, s. p.
Prevozi, storitve s tgm, posredništvo
in geodetske storitve,
ŠKRILJE 52, 1292 IG

IŠČE:
– **VOZNIKA TOVORNEGA VOZILA (C in E kat.)** z izkušnjami,
– **VODOVODARJA** za zunanje inštalacije,
– **DELAVCA ZA ZIDARSKA** in **GRADBENA DELA**.
Zainteresirani pokličite na 041/643-809.

LASTNIKI GOZDOV

Nudimo vam:
- Odkup lesa na panju ali kamionski cesti
- Klasično in strojno sečnjo
- Žičničarsko spravilo

Zagotavljamo konkurenčne cene ter plačilo po dogovoru.

info:
TAKSUS d.o.o.
TAKSUS, gozdarski inženiring, d.o.o.
Reška cesta 21, 6258 Prestranek
030 329 527
www.taksus.si

AVTOPRALNICA
LAVRICA

Storitve, ki jih ponujamo:
pranje vozil, notranje čiščenje, globinsko čiščenje.
www.avtopralnicalavrica.si

NAROČANJE na notranje ali globinsko čiščenje
070/35-35-00

Zimski delovni čas:
pon.–pet. 8.00–18.00
sob. 8.00–15.00

ZIMSKI POPUST
IZREŽITE KUPON in si zagotovite GRATIS
pranje podvozja ali nano voskanje
Velja do 28. 2. 2018.

PAN-JAN PONOVNO POSTAL ŠKODIN TRGOVEC LETA!

Vodja prodaje vozil Škoda v Pan-Jan, Iztok Štolfa Predstavnik Škoda Češka za Slovenijo Jan Havleka Vodja Enote Pan-Jan Trebnje, Roman Prijatelj Direktorica Pan-Jan Trebnje, Anita Prijatelj Direktor Škoda Slovenija, Petr Podlipny Vodja prodaje Škoda, Peter Brajnik

Trebanjsko družinsko podjetje Pan-Jan je po osvojitvi laskavega priznanja za leto 2015 blestelo tudi tokrat in si tudi to leto prislužilo naziv Škodinega trgovca leta 2017. Komisija je na letni trgovski konferenci Porsche Slovenija odločila, da je podjetje kljub strogim kriterijem doseglo najboljše ocene in se znova lahko pohvali z nazivom najboljšega trgovca vozil Škoda.

Podjetje je najboljše ocene doseglo na področju zadovoljstva strank, količine prodanih vozil ter tržnega deleža na njihovem področju, največ točk pa so jim namenili celo »skrivnostni kupci« oziroma zunanji neodvisni presojevalci, kar nedvomno kaže na visoko kakovost storitev in osebni pristop do strank.

Pan-Jan je sicer prvo podjetje, ki je v Sloveniji postavilo salon vozil Škoda, zgrajen po najnovejših smernicah tovarne vozil Škoda. Gre za družinsko podjetje s skoraj 30-letno tradicijo. Poleg zastopstva za prodajo Škodinih vozil je od leta 2009 Pan-Jan tudi pooblaščeni prodajalec vozil Kia.

Danes podjetje zaposluje več kot 50 uslužbencev. V podjetju so nad ponovno osvojenim priznanjem navdušeni, a zaradi njega ne bodo zaspali na lovorikah, ravno nasprotno – to bo dodatna motivacija pri načrtih za prihodnost. V Ivančni Gorici, kjer imajo drugo poslovno enoto, so v začetku letošnjega leta povečali kapaciteto servisnih storitev in odprli nov salon Kia ter center rabljenih vozil. V obeh poslovnih enotah poleg številnih storitev, kot so servisiranje, tehnični pregledi ter sklepanja zavarovanj, že nudijo široko paleto rabljenih vozil, v Trebnjem pa lahko koristite tudi avtokleparske in avtoličarske storitve. Po mnenju mnogih je podjetje Pan-Jan vsekakor vredno vsakršnega zaupanja, kar dokazuje ravno vnovični naziv najboljšega trgovca vozil Škoda za leto 2017 v Sloveniji.

ČISTILNE NAPRAVE in ZBIRALNIKI za VODO

Čistilne naprave oxyfix

s5 Projekt d.o.o.

Za stanovanjske hiše 2-4 PE(oseb), 5PE, 6PE,

8-9PE, 12PE, 14PE, 20PE in vse do 350 PE

BETONSKI BAZENI

Čistilne naprave BREZ ELEKTRIKE

X-PERCO od 5PE (oseb) do 30 PE (oseb)

ZBIRALNIKI za VODO

WATERFIX 4,5 m3 do 20m3 (možnost povezave v večje kapacitete)

S5 PROJEKT d.o.o., PC Arnovski gozd, Arja vas 102, Petrovče

info@s5projekt.si www.s5projekt.si **gsm: 041-275-520**

Mali oglasi:

Najamemo učitelja ruskega jezika za poučevanje 10-letnega fanta enkrat tedensko na našem domu (Dobrepolje). Tel.: 031 634 080.

Male oglase sprejemamo po e-pošti: trobla@velike-lasce.si.

Zdravja, sreče in veselja polnih dni v Novem letu želi ...

KNUT

ŠVEDSKE TOPLOTNE ČRPALKE

NIBE

TOPLOTNA ČRPALKA

NIBE F2120

Z VAMI IN ZA VAS že 25 let

PRIJATELJI V MRZLI ZIMI ŠVEDSKI KAMINI Contura

- najvišji letni COP med vsemi konkurenčnimi črpalkami – SCOP > 5
- segrevanje vode v sistemu do 65 °C
- delovanje do -25 °C zunanje temperature

SUBVENCIJA

www.knut.si | 01/788 99 16

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
GRADEZ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL:01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

- slikopleskarstvo
- fasaderstvo
- knauf

ANDREJ JAPELJ s.p.
Rašica 19,
1315 Velike Lašče

M: 031 404 404
E: andrej.japelj1@gmail.com

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

ZZO

Goran Petrović dr. dent. med.
zasebna zobozdravstvena ordinacija | 20 let

Za sproščen nasmeh skrbimo že 20 let.

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev bredent SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

BREDENT IMPLANTANT
480,00 €

bredent medical invisa

Goran Petrović dr. dent. med., Adamičeva 30, 1290 Grosuplje, tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 7

Optika Aleksandra

Spar Lavrica

tel 01 23 55 155

Pregledi in očala kot na napotnico

do 101€ popusta ob nakupu očal

Ob nakupu korekcijskih očal vam pripada popust v višini zneska, katerega bi vam priznal ZZZS na vašo dioptrijo.

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica

01 8373 116
051 358 762
info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8. 30 h - 12 h
ter 14 h-18 h
SOB
8. 30 h - 11. 30 h

TelekomSlovenije

POOBLAŠČENI PRODAJALEC

Koledar prireditev

(od 31. januarja 2018 do 21. marca 2018)

PONEDELJEK, 5. FEBRUAR 2018, ob 18.00
Knjižnica Frana Levstika –Velike Lašče
URA PRAVLJIC – pravljico pripoveduje Slava Petrič
(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

SREDA, 7. FEBRUAR 2018, ob 18.30
Župnijski dom Alojzija Grozdeta, Velike Lašče
PREDSTAVITEV FILMA SLOVENSKE CERKVE, ŽUPNIJA VELIKE LAŠČE
(Zavod Parnas in Župnija Velike Lašče)

SREDA, 7. FEBRUAR 2018, ob 18.00
Dom krajanov Turjak
PROSLAVA ZA SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK
(KUD Marij Kogoj Turjak)

ČETRTEK, 8. FEBRUAR 2018, ob 18.00
Levstikov dom, Velike Lašče
PRIREDITEV OB KULTURNEM PRAZNIKU
(KUD Primož Trubar, OŠ Primoža Trubarja,
GŠ Ribnica in Občina Velike Lašče)

PETEK, 9. FEBRUAR 2018, ob 19.30
Levstikov dom, Velike Lašče
5. abonmajska predstava
SREČNO LOČENA (VALIČ TEATER)
(Občina Velike Lašče)

PONEDELJEK, 12. FEBRUAR 2018,
ob 17.00 od 1.-4. razreda in ob 18.00 od 5.-8. razreda
Dvorana Glasbene šole v Velikih Laščah
GLASBENA MAŠKARADA
(Glasbena šola Ribnica)

ČETRTEK, 15. FEBRUAR 2018, ob 17.00
Levstikov dom, Velike Lašče
SVET ZDRAVILNIH RASTLIN IN ZAČIMB
(KUD Primož Trubar, UTŽO)

ČETRTEK, 15. FEBRUAR 2018, ob 19.00
Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče
OZVEZDJA KNJIG – BRANJA IN POGOVOR O KNJIGAH – SESTRE BRONTË
(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

SOBOTA, 24. FEBRUAR 2018, ob 18.00
Levstikov dom, Velike Lašče
LETNI ZBOR OZVVS
(Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo)

SOBOTA, 24. FEBRUAR 2018, ob 19.00
Levstikov dom, Velike Lašče
STRIPTIZ - MATJAŽ JAVŠNIK
(King Kong Teater)

ČETRTEK, 1. MAREC 2018, ob 19.00
Levstikov dom, Velike Lašče
STRITARJEV VEČER
(Občina Velike Lašče in MKL, Knjižnica Frana Levstika)

PETEK, 2. MAREC, 18.30
Župnijski dom Alojzija Grozdeta, Velike Lašče
SVETOVNI MOLITVENI DAN ŽENA
molitev iz države Surinam "Vse božje stvarstvo je zelo dobro"
(Slovenski odbor SMD in Društvo kulturni most)

PONEDELJEK, 5. MAREC 2018, ob 18.00
Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče
URA PRAVLJIC – pravljico pripoveduje Slava Petrič
(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

PETEK, MAREC 2018, ob 19.30
Levstikov dom, Velike Lašče
6. abonmajska predstava
ŠE VEDNO MAME – SiTi Teater BTC
(Občina Velike Lašče)

Organizatorji si pridržujejo pravico do morebitnih sprememb.